Wrocławski Niezbędnik Kulturalny

Wrocław Cultural Guide

12
01

magazyn bezpłatny
take for free

PODSUMOWANIA
ROUND-UPS

Nowe miejsca kultury / New cultural spaces

Nominacje do Wrocławskiej Nagrody Artystycznej 2023 / Nominations for Wrocław Art Award 2023

ROZMOWY
INTERVIEWS

Sylwia Świsłocka-Karwot: „Callart"

Ala Savashevich: „Broń i chroń" / *Arm and Protect*

Radosław Rychcik: „Czyż nie dobija się koni?" / *They Shoot Horses, Don't They?*

KALENDARIUM WYDARZEŃ
CALENDAR OF EVENTS

100 wydarzeń kulturalnych

+ 40 cultural events in English

+ 40 культурних заходів українською мовою

ISSN 2544-3348

nr 6 (53) 2023/24
grudzień-styczeń
December-January
PL / EN +UA

WROCŁAWSKI INSTYTUT KULTURY

KLUB ● ● IMPROWIZACJI: HISTORIA JEDNEJ ZNAJOMOŚCI

BILETY 25—30 ZŁ

SPEKTAKL GRUPY IMPROWIZOWANE PONIEDZIAŁKI ● 15 GRUDNIA, 19:00 ● KLUB POD KOLUMNAMI, PL. ŚW. MACIEJA 21

WROCŁAWSKI INSTYTUT KULTURY

Wrocław miasto spotkań

INSTYTUTKULTURY.PL
KLUB POD KOLUMNAMI @

Wrocławski
Niezbędnik Kulturalny
Wrocław Cultural Guide

ZESPÓŁ / TEAM:

Redaktor naczelny / Editor-in-chief:
Kuba Żary

Sekretarzyni redakcji
/ Editorial office secretary:
Anna Kopciowska

Autorzy / Authors: Joanna Błoch, Kajetan Buturlak, Iga Chromińska, Błażej Domaradzki, Gosia Herba, Dorota Jasnowska, Anna Kopciowska, Joanna Panciuchin, Kostiantyn Pochtar, Joanna Sokołowska, Mariusz Turchan, Katarzyna Uczkiewicz, Kalina Zatorska, Kuba Żary

Tłumaczenie / Translation:
Marta Kaszycka, Olena Woronyna

Korekta / Proofreading:
Anna Kopciowska

Projekt graficzny i skład
/ Graphic design and typesetting:
Aleksandra Abramik, Artur Busz

Reklama / Advertisement:
Laura Lempert
(laura.lempert@instytutkultury.pl)

Dystrybucja / Distribution:
niezbednik@instytutkultury.pl

Druk / Print: Polska Press Sp. z o. o.

Nakład / Circulation: 7 500

Wydawca / Publisher:
Wrocławski Instytut Kultury

Kontakt / Contact:
niezbednik@instytutkultury.pl

Zdjęcie na okładce / Cover photo:
Praca Aleksandry Czudżak „Ponczek" z wystawy „Jak nazwać pieska?" prezentowanej w OPT Zamek (17.11.2023-07.01.2024).
/ The work by Aleksandra Czudżak „Ponczek" from the exhibition „Jak nazwać pieska?" presented at OPT Zamek ((17.11.2023-07.01.2024).

Wrocławski Instytut Kultury
ul. Świdnicka 8b
50-067 Wrocław

www.instytutkultury.pl

fb.com/NiezbednikKulturalny
fb.com/WroclawskiInstytutKultury
instagram.com/
wroclawskiinstytutkultury

Za publikowane materiały odpowiedzialność ponosi podmiot przekazujący je Redakcji do publikacji. Redakcja zastrzega sobie prawo do dokonywania zmian i skrótów w nadesłanych materiałach oraz nadawania tytułów, jak również odmowy publikowania materiału bez podania przyczyny. Materiałów niezamówionych nie zwracamy. Za treść publikowanych reklam odpowiada reklamodawca.

Na stronach 11, 14, 19, 24, 29, 33, 39, 45, 53 i 57 zamieszczony jest materiał reklamowy.

Na stronach 2, 48, 60, 75 i 76 zamieszczone są ogłoszenia własne wydawcy.

The responsibility for the materials published rests with an entity that provides them to the Editorial Office for publishing. The Editorial Office reserves the right to amend and make materials received shorter, and to give them titles or to refuse to publish any material without any reason whatsoever. We do not return any material which has not been ordered. An advertiser is responsible for the contents of advertisements published.

Advertisements can be found on pages 11, 14, 19, 24, 29, 33, 39, 45, 53 and 57.

On pages 2, 48, 60, 75 and 76 you can find the publisher's own announcements.

Przełom mijającego i nowego roku to w redakcji „Wrocławskiego Niezbędnika Kulturalnego" nieodmiennie czas podsumowań. Podobnie jak w poprzednich latach, grudniowo-styczniowy numer otwieramy zestawieniem nowo otwartych miejsc, wnoszących do naszego miasta jeszcze więcej kultury (s. 6-10). W 2023 roku przeżyliśmy prawdziwy wysyp nowych kulturalnych przestrzeni, tegoroczna lista jest więc jedną z najbardziej obszernych, jakie mieliśmy przyjemność w noworocznym „Niezbędniku" prezentować.

Wśród 10 opisanych w zestawieniu lokalizacji znalazła się jedna, która w październiku, po krótkiej przerwie, otworzyła się „na nowo". Mowa o nadodrzańskim Klubie pod Kolumnami, działającym przy placu świętego Macieja od lat 60. XX wieku – miejscu, które w ostatnich miesiącach przeszło prawdziwą metamorfozę. O jego historii i planach na przyszłość piszemy szerzej na stronach 40-41.

W wydaniu tym przyglądamy się też jednemu z najbardziej prestiżowych wrocławskich podsumowań roku – czyli nominacjom do 3. edycji Wrocławskich Nagród Artystycznych. Kategorie są cztery, a w każdej z nich szansę na wyróżnienie ma czworo nominowanych. To wyjątkowo utalentowane grono twórców i twórczyń poznacie bliżej, zaglądając na strony 15-18.

To oczywiście tylko początek naszych zimowych propozycji. Na stronach tego numeru znajdziecie m.in. zaproszenia na wystawy do Muzeum Współczesnego Wrocław (s. 12-13), Subiektywnej Instytucji Kultury 66P (s. 22-23) i Muzeum Etnograficznego (s. 30-32) czy na spektakl do Wrocławskiego Teatru Pantomimy (s. 34-35). W kalendarium zaś czeka jeszcze setka grudniowo-styczniowych wydarzeń. Przez następne tygodnie będzie ciemno, może być też mroźno – ale na pewno nie będzie nudno.

Dziękujemy za ten rok! Życzymy kulturalnej zimy!

Zespół Niezbędnych

The turn of the passing and new year is consistently a time of summaries for the editors of "Wrocław Cultural Guide". As in previous years, we open the December-January issue with a list of newly opened places, bringing even more culture to our city (pp. 6-10). In 2023 we experienced a veritable rash of new cultural spaces, so this year's list is one of the broadest we've had the pleasure of presenting in the New Year's "Guide".

Among the 10 locations described in the list there is one that, after a short break, "reopened" in October. We're talking about Nadodrze-located Klub pod Kolumnami, which has been operating at pl. św Macieja since the 1960s – a place that has undergone a real metamorphosis in recent months. We write more about its history and plans for the future on pages 40-41.

In this issue we also take a look at one of the most prestigious Wrocław summaries of the year – that is, the nominations for the 3rd edition of the Wrocław Art Awards. There are four categories, and in each of them four nominees have a chance for recognition. You can get to know this exceptionally talented group of creators in more detail by delving into pages 15-18.

Of course, this is just the beginning of our winter plans. On the pages of this issue you will find, among others, invitations to exhibitions at the Wrocław Contemporary Museum (pp. 12-13), the Subjective Institution of Culture 66P (pp. 22-23) and the Ethnographic Museum (pp. 30-32), as well as to a performance at the Wrocław Pantomime Theater (pp. 34-35). The calendar, meanwhile, still has a hundred December-January events waiting. It's going to be dark for the next few weeks, and it may also be frosty – but it certainly won't be boring.

Thank you for this year! We wish you a cultural winter!

The Guide Team

W NUMERZE / IN THE ISSUE:

4 **KULTURALNI POLECAJĄ**
CULTURAL RECOMMENDATIONS
Gosia Herba, Kostiantyn Pochtar

5 **FLASH**

6 **Więcej kultury!** / **More culture!**
Nowości roku 2023 na kulturalnej mapie Wrocławia
What's new on the cultural map of Wrocław in 2023

12 **5 PYTAŃ DO... Sylwii Świsłockiej-Karwot**
5 QUESTIONS FOR... Sylwia Świsłocka-Karwot
Wystawa „Callart" w Muzeum Współczesnym Wrocław / *Callart* exhibition in the Wrocław Contemporary Museum

15 **Kto zdobędzie Wrocławską Nagrodę Artystyczną?**
Who is going to win the Wrocław Art Award?

20 **W SKRÓCIE** / **LONG STORY SHORT**
„Odrzania. Podróż po Ziemiach Odzyskanych"
Odrzania. Journey through Recovered Territories
Fragmenty książki Zbigniewa Rokity
Excerpts from a book by Zbigniew Rokita

22 **Ciężar oczekiwań** / **Burden of expectation**
Wywiad z Alą Savashevich
An interview with Ala Savashevich

25 **Gdzie się podziało nasze miasto?**
Where did our city go?
„Znikające miasto" / *Fading City*

28 **Dwieście lat historii nieoczywistej**
Two hundred years of non-obvious history
200-lecie Muzeum Książąt Lubomirskich
200th anniversary of the the Lubomirski Princes' Museum

30 **Hej kolęda, kolęda!**
Sing a Christmas carol like the children do
Wystawa „Zaklinacze czasu. Kolędniczy teatr obrzędowy" w Muzeum Etnograficznym
Time Charmers. Caroling Ritual Theatre exhibition in the Ethnographic Museum

34 **Taniec do utraty tchu** / **Dancing till breathless**
Wywiad z Radosławem Rychcikiem
An interview with Radosław Rychcik

36 **Wyżyny i sterczyny** / **Tops and swirls**
Spacer śladami sklepowych szyldów
A walk in the footsteps of shop signs

40 **Kolumny w stylu wrocławskim**
Wrocław-style columns
Klub pod Kolumnami

42 **FOTOHISTORIE** / **PHOTOSTORIES**
Antyki z Breslau odnalezione
Antiques from Breslau discovered
@historia_ze_smietnikow_breslau

43 **Posłuchaj** / **Listen**

44 **KALENDARIUM WYDARZEŃ**
44 sztuki wizualne
49 muzyka
52 film
54 teatr + performance
58 literatura
59 architektura + design
61 edukacja + animacja

64 **CALENDAR OF EVENTS**

69 **КАЛЕНДАР ПОДІЙ**

74 **KRZYŻÓWKA WROCŁAWSKA**

Kulturalni polecajar

cultural → recommendations

Kostiantyn Pochtar

muzyk / musician
(Postman)

Rekomendacje rozpocznę od wydarzeń muzycznych, różniących się pod względem skali i formy. 16 grudnia jedna z najbardziej kultowych współczesnych polskich grup, Skalpel, którego muzyka była wydawana przez równie kultową wytwórnię Ninja Tune, świętuje 20-lecie swojej działalności **koncertem w NFM**. Muzycy zagrają 20 utworów z pięciu swoich płyt w powiększonym składzie, znanym jako **Skalpel Big Band**.

Miłośnikom bardziej kameralnych wydarzeń polecam **koncerty we wrocławskich mieszkaniach** – tak zwane „domówki" organizowane przez agencję Borówka Music. To idealny format dla poszukujących alternatywy do koncertów w klubach, a także dla osób, które cenią w muzyce intymność i bliski kontakt między artystami a publicznością. Wśród potwierdzonych na dzisiaj wydarzeń można wymienić występ australijskiego wokalisty folkowego **Phillipa Brackena** na Maślicach oraz występ **Grzegorza Wlaźlaka i Kamila Sucharskiego** w mieszkaniu na Nadodrzu.

Jeśli chodzi o wydarzenia poza sferą muzyki (ale nie dźwięków), warto nie przegapić wystaw w galeriach **BWA Wrocław**. W galerii na dworcu Wrocław Główny będzie można zapoznać się z pracami finalistek i finalistów konkursu Gepperta oraz odwiedzić wystawę „Czyje głosy są słyszane?", prezentującą dzieła artystek z Polski i Norwegii. W dwóch kolejnych lokacjach BWA czekają na nas wystawy „Już po nas" i „Droga przez utratę".

Let me start my recommendations from music events that vary in scale and form. On 16th December, one of the most iconic modern Polish groups, Skalpel – whose music has been released by the equally iconic record company Ninja Tune – will celebrate its 20th anniversary with a **concert at the National Forum of Music**. The band, this time with more musicians (known as **Skalpel Big Bang**), will play 20 songs from five albums.

The fans of more cosy events will enjoy **the concerts in Wrocław apartments** – also known as "house party" organised by the Borówka Music Agency. It is a perfect format for those seeking an alternative to club concerts and those who appreciate intimacy and close relationships between artists and audiences. So far confirmed are the performances of the Australian folk singer **Phillip Bracken** in Maślice and **Grzegorz Wlaźlak and Kamil Sucharski** in an apartment in Nadodrze.

When it comes to events outside music (but not sounds), it is worth keeping an eye on **BWA Wrocław** galleries. In the gallery at the Wrocław central train station, you can see works of the finalists of the Geppert Contest and see the exhibition *Whose Voices Are Being Heard?*, presenting works of artists from Poland and Norway. At the two other BWA locations, we can see the exhibitions *After Us* and *A Path Through Loss*.

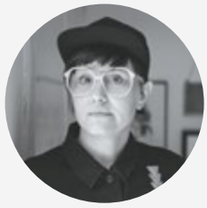

Gosia Herba

ilustratorka / illustrator

Miłośnikom opowiadań polecam serię **„Opowiadania amerykańskie"** od Wydawnictwa Czarne. Do tej pory ukazały się cztery zbiory z mistrzowskimi historiami Carson McCullers, Deeshy Philyaw, Johna Cheevera i Lucii Berlin. Mimo że opowiadania pochodzą z różnych czasów i przedstawiają świat z kompletnie odmiennych perspektyw, to łączy je pewna precyzja, prostota, szczerość i bezwzględność obserwacji, które cenię w literaturze najbardziej.

Za podobną bezpretensjonalność i wnikliwość lubię komiks **Brechta Evansa „Jest Zabawa"**. To namalowana z wielkim rozmachem relacja z jednej nocy. Trójka bohaterów buja się po brukselskich knajpach, pijalniach, klubach, dyskotekach. Błyskotliwe dialogi, przezabawne opowieści i barwne, genialnie sportretowane persony.

Pozostając w komiksowym klimacie, we wrocławskim Muzeum Narodowym na ekspozycji stałej możecie obejrzeć niesamowitą tkaninę: powstałą w 1789 roku w Zgorzelcu **„Historię Zbawienia"**. To patchworkowa opowieść do czytania po spirali, przedstawiająca sceny ze Starego i Nowego Testamentu. Można na godziny wsiąknąć w tę barwną, kunsztownie wykonaną, wielowarstwową i pełną detali kompozycję.

For the fans of short stories, I recommend the series "American Stories" from the Czarne Publishing House. So far, collections of brilliant stories by Carson McCullers, Deesha Philywar, John Cheever, and Lucia Berlin have been published. Even though the stories are set in different times and present the world from various perspectives, they share precision, simplicity, honesty, and ruthlessness of observation, which I appreciate in literature.

I also enjoy the comic book ***The City of Belgium*** by **Brecht Evans** for a similar unpretentiousness and insight. It is coverage of one night drawn with great panache. The three protagonists go around Brussels pubs, bars, clubs and discos. Witty dialogues, funny stories and colourful, perfectly formed heroes.

On the same, comic, note, the National Museum in Wrocław presents a permanent exhibition of a unique fabric made in 1789 in Zgorzelec, ***Historia Zbawienia*** (***Salvation History***). It is a patchwork story to be read in circles, presenting scenes from the Old and New Testaments. You can investigate this colourful, artfully done, multilayered and full-of-details composition for hours.

Gosia Herba, fot. Kasia Kaleta; Kostiantyn Pochtar, fot. Andriy Boyar

:flash:

Urodzinowy prezent dla DKF-u

Birthday gift for DKF

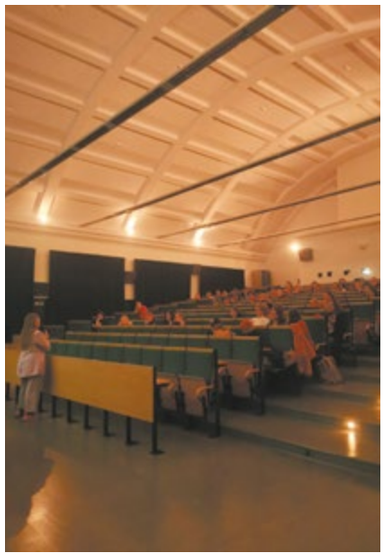

fot. DKF Politechnika

Sala numer 329 w gmachu głównym Politechniki Wrocławskiej (czyli politechniczne kino) na początku semestru zimowego zaprezentowana została w nowej odsłonie. Klimatyczne, wykończone drewnem i sklepione wypukłym sufitem audytorium gruntownie odświeżono – najważniejszych modernizacji doświadczyć można jednak, gdy zgasną światła. Salę wyposażono w stereofoniczne nagłośnienie i cyfrowy system projekcyjny. A to wszystko z okazji nadchodzącego 60-lecia rezydującego tu Dyskusyjnego Klubu Filmowego „Politechnika". Ważna informacja: wstęp na pokazy jest darmowy, nie tylko dla studentów PWr!

At the beginning of the winter term, room no 329 in the main building of Wrocław University of Science and Technology (or its cinema) was launched with its new decor. Cosy, decorated with wood, and with a curved ceiling, the auditorium was totally renovated – the most significant renovation can be experienced when the lights go out. The room has been equipped with a stereo sound system and a digital projector. It all happened because of the upcoming 60th anniversary of the launching of the Cinema Discussion Club "Politechnika." Note: Entrance to the screening is free, not only for university students.

Miejsce moje, a w nim

My place and in there, these is...

Zieleniec między ulicami Marszałka Józefa Piłsudskiego, Stawową, Wojciecha Bogusławskiego i zaułkiem Wolskim od 27 października nosi nazwę skweru Czesława Niemena. Wybitny muzyk dołączył w ten sposób na Przedmieściu Świdnickim do innego wielkiego twórcy polskiej piosenki – Wojciecha Młynarskiego, który swój zakątek otrzymał nieopodal, przy Teatrze Muzycznym Capitol, w 2018 roku. Na skwerze stanęła tablica z listą wszystkich wrocławskich występów Niemena; co roku w połowie stycznia – w rocznicę śmierci barda – odbywać ma się tu koncert jego piosenek.

Since 27th October, the green space between ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego, ul. Stawowa, ul. Wojciecha Bogusławskiego and ul. Zaułek Wolski has been named Czesław Niemen's Square. The outstanding musician joined another Polish artist in Przedmieście Świdnickie – Wojciech Młynarski, who received his place near the Musical Theatre Capitol in 2018. A plaque listing all Wrocław concerts Niemen played is put in the square. A musical performance of his songs will be organised here every year in the middle of January – on the anniversary of the artist's death.

fot. Oleksandr Poliakovsky / redakcja www.wroclaw.pl

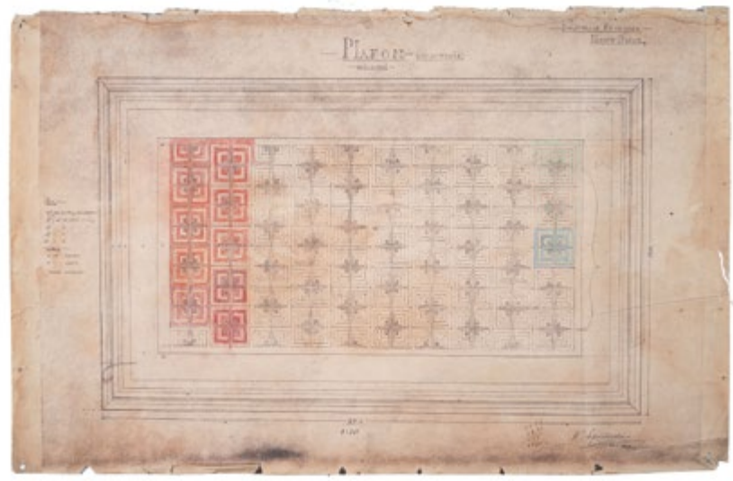

Wacław Szpakowski, projekt plafonu w DK Pafawag, 1952

Spod tynku patrzy sztuka

Art under plaster

W Centrum Kultury Wrocław-Zachód przy ulicy Chociebuskiej dokonano niezwykłego odkrycia. W sali widowiskowej dawnego Domu Kultury Pafawag pod warstwami farb i regipsów zachowało się monumentalne dzieło Wacława Szpakowskiego z lat 50. XX wieku – plafon, czyli malarskie zdobienie sufitu. Poszukiwania zainspirowała wystawa BWA Wrocław „Kowalscy muszą wypocząć", której kolejną odsłonę zobaczyć można również na Nowym Dworze. Szpakowski (1883-1973) był artystą i architektem, pionierem awangardy artystycznej, a jego dzieła prezentowano na całym świecie.

A great discovery was made in the Wrocław Cultural Centre *Zachód* at ul. Chociebuska. In the auditorium of the old Culture Club *Pafawag*, under layers of paint and plasterboards, a monumental work – a plafond, a painted ceiling decoration – of Wacław Szpakowski from the 1950s was preserved. The exhibition at the BWA Wrocław, *The Kowalskis Must Rest*, whose new edition can also be seen in Nowy Dwór, inspired the search for it. Szpakowski (1883-1973) was an artist and architect, an art Avant-garde pioneer, and his works have been displayed all over the world.

INSTAFOTA

@Fundacja Stefana Gierowskiego

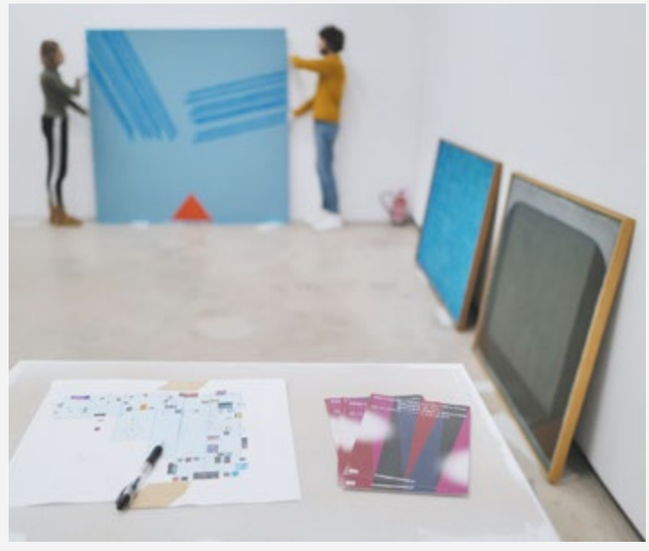

W ostatnich dniach listopada w warszawskiej galerii Fundacji Stefana Gierowskiego otworzyła się wystawa „Mistrzynie. Mistrzowie. Wrocław". Ekspozycja, za której koncepcję odpowiada Alicja Klimczak-Dobrzaniecka, prezentuje przekrój twórczości znakomitych wrocławskich artystów i artystek drugiej połowy XX i początku XXI wieku. Do obejrzenia do 3 marca 2024 roku.

In the last days of November, the gallery of the Stefan Gierowski Foundation in Wrocław opened the exhibition *Masters of Art: Women, Men, Wrocław*. The exhibition, conceptualized by Alicja Klimczak-Dobrzaniecka, presents a cross-section of the work of prominent Wroclaw artists of the second half of the 20th and early 21st centuries. On view through March 3, 2024.

WIĘCEJ KULTURY!

czyli nowości roku 2023 na kulturalnej mapie Wrocławia

Zebrali: Anna Kopciowska, Kuba Żary

fot. Kazimierz Zdziebło

Bemma Bar

ul. Uniwersytecka 1

WITAMY I ŻEGNAMY :(

To dla naszego corocznego zestawienia sytuacja bez precedensu: po raz pierwszy w tej samej informacji anonsujemy pojawienie się nowego lokalu i ogłaszamy jego rychłe pożegnanie. Gdy Bemma Bar otwierał w kwietniu swe podwoje, zapowiadany był jako koncertowe miejsce, które, nie zważając na gatunkowe podziały, stawiać będzie po prostu na oryginalne brzmienia. W kolejnych miesiącach na zaproszenie programera Huberta Kostkiewicza wystąpili tu m.in. Wojtek Kurek, Jan Emil Młynarski, Mikołaj Trzaska, Agata Zemla oraz dziesiątki innych artystów z Polski, Europy i całego świata. Niestety z powodów finansowych rok 2023 będzie dla klubu pierwszym i ostatnim. Jeśli czytacie ten tekst na początku grudnia – koniecznie wybierzcie się na pożegnalne wydarzenia organizowane przy Uniwersyteckiej!

It has never happened before in our annual catalogue: for the first time in this section, we announced the opening of a new venue and, at the same time, its end. When Bemma Bar opened in April, it was promoted as a concert venue where genres did not matter and where the sounds were of utmost importance. In the following months, as guests invited by Hubert Kostkiewicz, we saw concerts of, e.g., Wojtek Kurek, Jan Emil Młynarski, Mikołaj Trzaska, Agata Zemla and many more artists from Poland, Europe and the world. Unfortunately, due to financial reasons, the year 2023 will be its first and last year. If you are reading this text at the beginning of December, you should go to the farewell event organised at ul. Uniwersytecka 1.

House Tęczowa

sekretna lokalizacja / secret location

Aby poznać adres tego miejsca, trzeba zostać jego domownikiem – „house" w nazwie od początku określa bowiem nie tylko gatunek muzyczny, ale również jego kameralny klimat. House Tęczowa to przestrzeń nieoczywista, którą trudno jednoznacznie nazwać klubem muzycznym. Domownicy posiadający kartę wstępu nie tylko posłuchają tutaj elektroniki od lokalnych didżejów i didżejek, ale też zagrają w ping ponga lub gry planszowe i wezmą udział w warsztatach plastycznych. Pomysł na tego typu przestrzeń narodził się w Poznaniu, gdzie od wielu lat istnieje cieszący się popularnością siostrzany House Szkolna.

To find the address of this place, you have to become its "householder" – the house in its name defines not only the musical genre but also its cosy, intimate atmosphere. House Tęczowa is a space difficult to characterise as it cannot be straightforwardly called a music club. Householders who have the entry card can not only listen to music – from electro to local DJs, but also play table tennis and board games and participate in art workshops. The idea for this space was born in Poznań, where, for many years, House Szkolna has been highly popular.

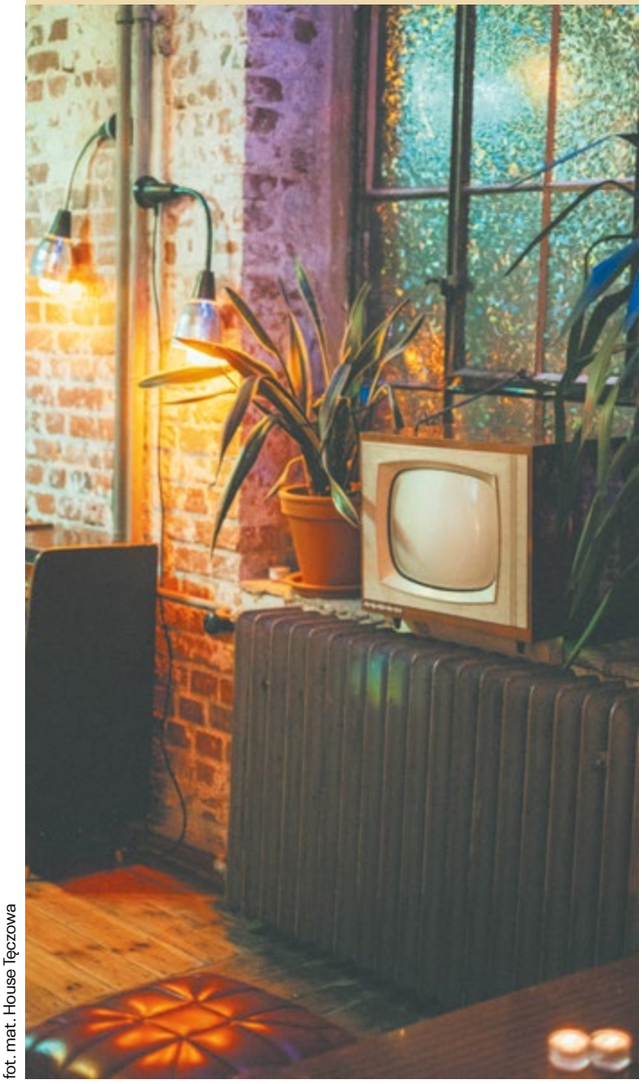

fot. mat. House Tęczowa

fot. MAciej Prościków

Teatr Dialogu
ul. Krakowska 180

Teatr Dialogu to inicjatywa od czterech lat łącząca studentów i absolwentów Akademii Sztuk Teatralnych we Wrocławiu oraz Studium Musicalowego Capitolu. Jej twórcy przygotowują widowiska eksplorujące granice teatralnego świata, budujące mosty pomiędzy sceną i publicznością. Po latach współpracy z Dolnośląską Federacją Organizacji Pozarządowych w Centrum na Przedmieściu oraz Strefą Kultury Wrocław w Imparcie, Teatr Dialogu przenosi się do stałej siedziby, otwierając z początkiem grudnia 2023 roku offową scenę w Dawnej Pralni. Kolektyw zapowiada, że będzie to miejsce przeznaczone nie tylko dla twórczości scenicznej, ale także różnorodnych wydarzeń kulturalnych, warsztatów oraz spotkań angażujących lokalną społeczność.

Teatr Dialogu is an initiative which four years ago brought together students and graduates of the Academy of Dramatic Arts in Wrocław and Capitol Musical Studies. Its creators prepare shows exploring the theatre world and building the bridge between the stage and the audience. After many years of cooperation with Lower Silesian Federation of Non-Governmental Organisations in Centrum na Przedmieściu and with the Wrocław Culture Zone in Impart, Teatr Dialogu is moving to its new location. At the beginning of December 2023, they are opening a fringe theatre in Dawna Pralnia. The collective says it will be a place dedicated to not only stage work but also various cultural events, workshops and meetings engaging the local community.

Klubogaleria Dobro
ul. Ruska 46c

Podziemny lokal położony pod klubokawiarnią Recepcja (zajmowany niegdyś przez kultowy klub Niskie Łąki) przez lata stał pusty. Zmieniło się to na początku października, gdy neonowe podwórko Ruska 46 wzbogaciło się o nowy cel wieczornych wizyt: klubogalerię Dobro. Program pierwszych tygodni pokazał, że klubowa część działalności zadowoli zarówno tych, którzy wciąż tęsknią za parkietowymi szaleństwami w „Niskich", jak i tych, którzy o popularnej przed dekadą miejscówce nigdy nie słyszeli. Jeśli natomiast chodzi o aktywności galeryjne, to na ścianach Dobro oglądać można już było prace Dominika Podsiadłego, Kaśki Harasym oraz Zokiego Carduli.

This venue, located under the coffee bar club Recepcja (once occupied by the iconic club Niskie Łąki), has been empty for many years. It all changed at the beginning of October when the neon-lit courtyard Ruska 46 got a new addition to frequent at the evening: gallery-club Dobro. The programme of the first weeks proved that the club part of this organisation would please both those who long for the dance floor craziness of Niskie Łąki and those who have never heard of that venue. When it comes to the gallery aspect, on the walls of Dobro, we could have already seen works by Dominik Podsiadły, Kaśka Harasym and Zoki Cardula.

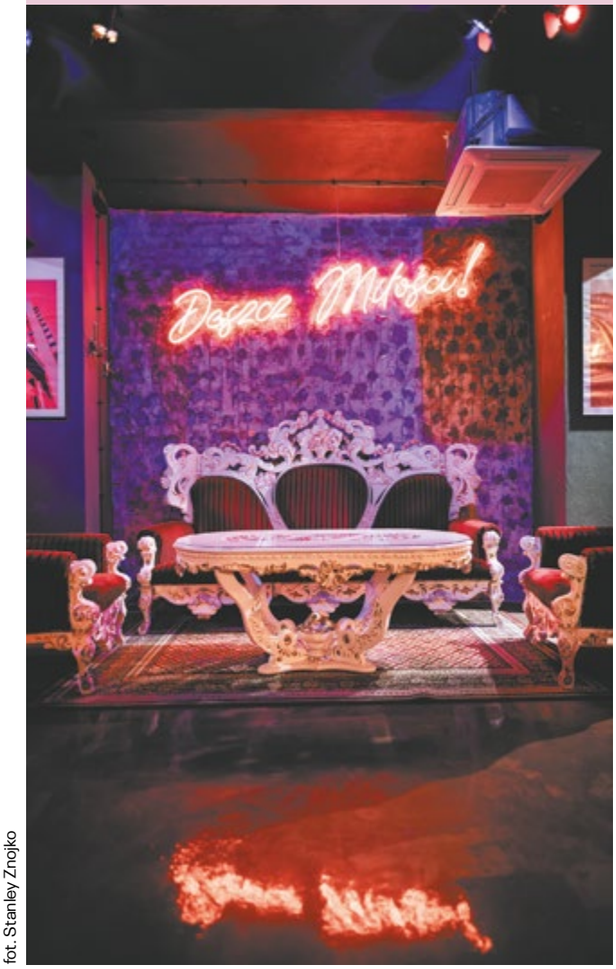

fot. Stanley Znojko

MORE CULTURE!

or what's new on the cultural map of Wrocław in 2023

Collected by: Anna Kopciowska, Kuba Żary

fot. Alicja Kielan

Krupa Art Foundation

Rynek 27/28

Na to otwarcie miłośnicy i miłośniczki sztuki współczesnej od dawna zacierali ręce. W narożnej kamienicy we wrocławskim Rynku – dawniej mieszczącej Dresdner Bank, dom handlowy Pod Złotym Pucharem i kawiarnię „U Prospera" – od września działa Krupa Art Foundation, młodsza siostra znanej z Kępy Mieszczańskiej Krupa Gallery. Obie stworzone zostały przez parę biznesmenów i kolekcjonerów, Sylwię i Piotra Krupów. Na trzech imponująco zaaranżowanych piętrach nowo otwartej prywatnej instytucji prezentowane są zarówno dzieła z bogatej kolekcji założycieli (skrzącej się wielkimi artystycznymi nazwiskami: Dróżdża, Dwurnika, Fangora, Kantora, Stażewskiego…), jak i czasowe wystawy, których bohaterami są nie tylko uznani, ale i młodzi, eksperymentujący artyści.

All contemporary art lovers have been waiting for this opening for so long. At the corner townhouses in the Wrocław Market Square – in the past, the location of Dresden Bank, Pod Złotym Pucharem department house and U Prospera cafe, Krupa Art Foundation has opened its operation here – it is a younger sister of Krupa Gallery from Kępa Mieszczańska. Both have been created by a couple of businesspeople and art collectors – Sylwia and Piotr Krupa. On three impressively arranged floors of this newly opened private institution, we can see works from the extensive collection of the founders (art pieces of such big names as Dróżdż, Dwurnik, Fangor, Kantor, Stażewski…), as well as temporary exhibitions of authors who are well-known artists but also young experimental creators.

Impart Centrum

ul. Piłsudskiego 19

Budynek dawnej Filharmonii im. Witolda Lutosławskiego jest miejscem bardzo dobrze znanym wrocławskim melomanom. Po kilku latach uśpienia wyjątkowa przestrzeń znów zaczęła tętnić życiem i w marcu 2023 roku otworzyła się dla widzów jako Impart Centrum (w 2023 roku Impart przy Mazowieckiej 17 przestał funkcjonować w związku z planami generalnego remontu budynku). W nowej lokalizacji Strefy Kultury Wrocław kontynuowane są najlepsze tradycje „dawnego" Impartu. Salę widowiskową na prawie 400 osób zaadaptowano na potrzeby wydarzeń teatralnych i koncertów. Poza występami polskich i zagranicznych artystów w Impart Centrum odbywają się również festiwale, m.in. Jazz nad Odrą i Międzynarodowy Festiwal Teatrów dla Dzieci „Dziecinada".

The old building of Witold Lutosławski Philharmonic in Wrocław is a very well-known place for Wrocław music lovers. After many years of dormancy, the unique space was again brought to life. In March 2023, it was opened again to the audience at Impart Centrum (in 2023, Impart at ul. Mazowiecka 17 closed its operations due to plans for a major renovation of the building). In the new premises, the Wrocław Culture Zone continues all the best traditions of the "old" Impart. The auditorium for almost 400 people has been adapted to the needs of theatre performances and concerts. Besides shows by Polish and international artists, Impart Centrum also hosts festivals, e.g., Jazz on the Odra and the International Festival of Children's Theatre *Dziecinada*.

fot. Maziarz Picture

fot. Wojciech Chrubasik

Klub pod Kolumnami

pl. św. Macieja 21

RE-OTWAR-CIE

Jedyne w tegorocznym zestawieniu ponowne otwarcie – Klub pod Kolumnami to wszak miejsce doskonale na Nadodrzu znane, stanowiące ważny punkt na mapie osiedla od blisko 60 lat. Na początku tego roku Kolumny połączyły swe siły z Wrocławskim Instytutem Kultury – fuzja stała się okazją do odświeżenia tego osiedlowego punktu spotkań. Wiosna była czasem spotkań z mieszkańcami i mieszkankami, rozmów o ich kulturalnych potrzebach; latem Klub zamknął się na remont. Pod koniec października nadodrzańskie miejsce zaprezentowało się w nowej odsłonie: wnętrza, nawiązując do początków Klubu, inspirowane są teraz dizajnem połowy zeszłego wieku. W nowym programie znalazły się m.in. improwizowane spektakle, koncerty czy warsztaty artystyczne.

In this year's catalogue, it is the only reopening – Klub pod Kolumnami is a well-known place in Nadodrze, as it has been an important spot on the map for almost 60 years. At the beginning of this year, Klub pod Kolumnami combined its operation with the Wrocław Institute of Culture – and the fusion turned out to be an excellent opportunity to revamp this hotspot. In the spring, the owners held plenty of meetings and conversations with the residents about their cultural needs, and in the summer, the club closed for the duration of the renovation. At the end of October, the place in Nadodrze presented its new look: the decor refers to the beginning of the club's operation, inspired by the design of the 1950s. The new programme includes, e.g., improvisational theatre, concerts and art workshops.

Babki na Piasku

ul. Piaskowa 5

Wernisażem wystawy zatytułowanej „Chop-ing" (na malarstwo, rzeźby, instalacje przestrzenne, a nawet twórczość AI przekładającej emocje towarzyszące recitalom chopinowskim) zainaugurowana została w październiku działalność nowej staromiejskiej galerii sztuki. Przestrzeń zorganizowano w podziemiach siedziby Rady Osiedla Stare Miasto, a działalność wystawowa to tylko jedna z wielu jej planowanych odsłon – odbywać się tu mają choćby spotkania literackie, warsztaty czy zajęcia edukacyjne. Za koncepcję i program miejsca odpowiadają: malarka, pedagożka, kuratorka i urbanistka Katarzyna Śmigielska oraz projektantka graficzna Magdalena Idaszewska.

The operation of a new old-town art gallery was inaugurated with an opening of the *Chop-ing* exhibition (paintings, sculptures, spatial installations, and even AI translating emotions of Chopin recitals). The venue is located underground of the headquarters of Stare Miasto District Council, and the exhibition function is just one of many planned activities. Meetings with authors, workshops, and educational classes will also be organised here. Katarzyna Śmigielska (painter, educator, curator and urban planner) and Magdalena Idaszewska (graphic designer) are responsible for the concept and programme of this place.

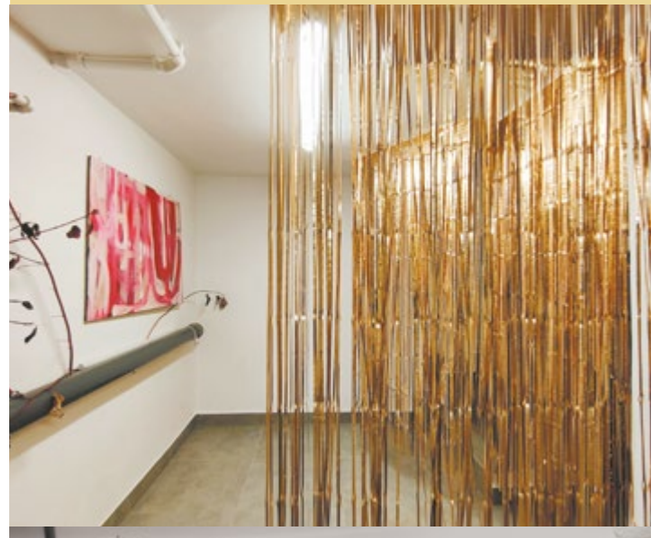

fot. Babki na Piasku

Bulvary

ul. Księcia Witolda 11

Przestrzeń położona w sąsiedztwie mostów Pomorskich oraz zabytkowej elektrowni wodnej projektu Maxa Berga w założeniu ma być miejscem wypełnionym działaniami na styku kultury i biznesu, pozostającym w ciągłym dialogu z istniejącą tkanką miasta. Od maja 2023 roku realizowane są tu projekty kulturalne we współpracy z wrocławską Akademią Sztuk Pięknych, NGOs-ami, instytucjami kultury, środowiskiem naukowym i samymi twórcami. Dotychczas w Bulvarach odbyło się kilkadziesiąt wydarzeń – wystaw malarstwa, fotografii i rzeźby, projektów dźwiękowych i performatywnych, spotkań autorskich, a także spotkań ze środowiskiem naukowym.

The purpose of the venue, located near Mosty Pomorskie and the historical hydroelectric power station designed by Max Berg, is to be filled with activities from the intersection of culture and business, being in constant dialogue with the existing urban fabric. Since May 2023, Bulvary has held cultural events in cooperation with Eugeniusz Geppert Academy of Fine Arts in Wrocław, NGOs, cultural institutions, the scientific community and the creators themselves. So far, it has held dozens of events – exhibitions of paintings, photography and sculptures, audio and performance projects, meetings with authors and with the scientific community.

fot. Wojciech Chrubasik

fot. Tobiasz Papuczys

fot. Fine Art Gallery – Art of Ceramics

Fine Art Gallery – Art of Ceramics

ul. Powstańców Śląskich 144

Podczas majowej Nocy Muzeów swoją działalność zainaugurowała galeria poświęcona wyłącznie ceramice artystycznej. Annie Gendaj – twórczyni tego miejsca, do tej pory organizującej wystawy na terenie Uroczyska Siedmiu Stawów w Goli Dzierżoniowskiej – po długich poszukiwaniach udało odnaleźć się przestrzeń odpowiednią do eksponowania unikatowej ceramiki również we Wrocławiu. Galeria współpracuje z Wydziałem Ceramiki i Szkła wrocławskiej ASP i kładzie mocny nacisk na promocję twórczości kobiet. Swoje prace podczas wystaw prezentują artystki pochodzące z różnych pokoleń, a odwiedzający mają okazję zobaczyć, jak nieoczywista i różnorodna może być ceramika artystyczna.

During the Long Night of Museums in May, a new gallery devoted to the art of ceramics inaugurated its operations. Anna Gendaj, the founder of this place who so far has organised exhibitions in Gola Dzierżoniowska Castle, after a long search, has found an appropriate space to display unique ceramics in Wrocław. The gallery cooperates with the Department of Ceramics and Glass of Eugeniusz Geppert Academy of Fine Arts and emphasises the promotion of works of art produced by women. We can admire pieces by female artists of various generations, and the visitor can experience how ambiguous and diversified artistic ceramics is.

CAPITOL

/ 4-7, 18-21 STYCZNIA / 2024 /
DUŻA SCENA

GALA ŚWIATOWYCH MUSICALI 3

DUETY!

BILETY: WWW.TEATR-CAPITOL.PL

5 pytań do:

SYLWII ŚWISŁOCKIEJ-KARWOT

Od października w Muzeum Współczesnym Wrocław można oglądać trzecią odsłonę cyklu „Callart”. O kulisach powstawania wystawy „Niezbędnikowi” opowiedziała Sylwia Świsłocka-Karwot – dyrektorka muzeum.

Rozmawiała: **Iga Chromińska**

1. Na kolekcję Muzeum Współczesnego Wrocław składa się tysiące dzieł i archiwaliów. Jak wygląda proces wyboru konkretnych obiektów do zaprezentowania publiczności?

Kolekcja MWW to około 1200 obiektów i 7000 archiwaliów, w tym cenne grupy zbiorów dotyczące życia i refleksji artystów, krytyków i historyków sztuki. To niezwykle różnorodny gatunkowo zestaw prac reprezentujących najbardziej znaczące nurty powojennej neoawangardy i zjawiska aktualne. Sam wybór ma temperament wybierającego. Zawsze jest wieloetapowym procesem, w którym sensy dzieł, nierzadko postawy ich twórców, nakładają się na sposoby myślenia kuratora. Jeśli zaistnieją sprzyjające warunki – dzieło, artysta, kurator i odbiorca spotkają się w stworzonym przez nich polu znaczeń. Selekcja może uwzględniać cel – emocje, przekaz i wybrany rodzaj języka. Czasem cenna będzie uporządkowana struktura, innym razem przypadek.

2. Każda z odsłon cyklu „Callart” miała swój wątek przewodni, jakie tematy pojawiły się w nich do tej pory?

Cykl „Callart” to pomysł na prezentacje zaprzyjaźniające odbiorców i odbiorczynie ze sztuką współczesną. Sama nazwa jest grą słów *call art* – wołać, nazywać, przyzywać, ale też zatrzymać się, łączyć, komunikować – sztukę, o sztuce i dla sztuki. To wystawy, w których w sposób szczególny chcemy towarzyszyć publiczności w jej przygodzie ze współczesnością. Artystyczny walor miesza się tu z edukacyjnym, służąc pobudzeniu refleksji na temat mniej lub bardziej palących problemów. Pierwszy „Callart” poświęciliśmy tematowi gatunkowej wędrówki sztuki od przedmiotu przez ideobiekt do konceptu, drugi ogniskował wątki kosmologii i kosmogonii, trzeci podejmuje problematykę stawiającą pytanie o swoisty wirtualny totalitaryzm wizerunków i obrazów.

3. Co możemy zobaczyć tym razem, zaglądając przez wirtualne okno?

Kuratorka wystawy Sylwia Kościelniak w swoim tekście przywołała fakt, że w XV wieku Leone Battista Alberti w dziele „De pittura” posłużył się metaforą otwartego okna jako obrazu. *Finestra aperta* była dla niego ograniczoną ramą – dwuwymiarową płaszczyzną służącą narracyjnemu przedstawieniu historii. Określenie „wirtualny”, obecnie kojarzone głównie z przestrzenią cyfrową, jak zauważyła, było wykorzystywane przez optyków i fizyków w epoce nowożytnej, a sam termin pochodzi z języka łacińskiego, od słowa *virtus* – moc, siła. Zamysłem kuratorki było przywołanie tej sprawczej mocy obrazu i obrazowania. Analizując bowiem obrazy, możemy lepiej rozumieć dawne czasy, ale też lepiej percypować realne „tu i teraz.”

4. Na co warto zwrócić szczególną uwagę, odwiedzając wystawę?

Sztuka współczesna bywa trudna w odbiorze, dlatego każde z dzieł prezentowanych na wystawie zostało krótko opisane. Polecam obejrzenie filmu Ivony Tau i Any Maríi Caballero – duetu w pełni świadomie wykorzystującego w sztuce potencjał AI, kontemplację wspaniałych video *stills* Adada Hannaha przywołujących *museo pathos* oraz kultowy już film „Malowanie na śniegu” Józefa Hałasa, którego prace niedawno trafiły do kolekcji Centre Pompidou w Paryżu. Warto przyjrzeć się pracy fantastycznego postmodernisty Yinki Shonibare mieszającego „obrazy” wzorów, ornamentów oraz ich nieoczywistych historii. Polecam piękną i wrażliwą pracę Pauliny Gedymin, znakomite realizacje Wojciecha Doroszuka, intrygujące „obiekty natury” Wojciecha Gilewicza, Jarosława Flicińskiego czy „użyczone bezterminowo” obrazo-obiekty codziennego użytku Marcina Harlendera, a także już niemal historyczne i kanoniczne w wymowie prace Ryszarda Jędrosia, Laury Paweli i Andrzeja Wasilewskiego.

5. „Callart3” będzie prezentowany aż do maja 2024. Czego możemy spodziewać się wśród wydarzeń towarzyszących wystawie?

Dokładamy wszelkich starań, aby oferta wydarzeń była zróżnicowana, a każdy z odwiedzających mógł wybrać coś dla siebie. Za nami już oprowadzanie kuratorskie, „odbiór pogłębiony” służący wnikliwej eksploracji wybranych prac, spotkanie z artystką Laurą Pawelą oraz wykład o relacjach pomiędzy sztuką i sztuczną inteligencją. Przed nami spotkanie z Ivoną Tau oraz – mamy nadzieję – innymi artystami, których prace prezentujemy, a także oprowadzania edukacyjne i warsztaty.

„CALLART3. WIRTUALNE OKNO” – WYSTAWA
CALLART3. VIRTUAL WINDOW – AN EXHIBITION

19.10–27.05.2024
Muzeum Współczesne Wrocław / Wrocław Contemporary Museum
www.muzeumwspolczesne.pl
MuzeumWspolczesne

→ s. 44, 64, 69

Sylwia Świsłocka-Karwot, fot. archiwum prywatne

:5: questions for:

SYLWIA ŚWISŁOCKA-KARWOT

Since October, you can see in the Wrocław Contemporary Museum the third instalment of the *Callart* series. Sylwia Świsłocka-Karwot – the museum director – tells the "Wrocław Cultural Guide" about how the exhibition was created.

Interviewer: **Iga Chromińska**

1. The collection of the Wrocław Contemporary Museum consists of thousands of works and archival materials. What did the process of choosing particular objects to present look like?

The collection of the Wrocław Contemporary Museum consists of around 1200 objects and 7000 archival materials, including valuable collections of sets on artists', critics' and art historians' lives and reflections. It is a uniquely diversified set of works presenting the most influential movements of the post-war Neo-Avant-Garde and current events. The choice itself represents the temperament of the chooser. It is always a multilayered process where the meanings of works, frequently the viewpoints of their creators, cumulate in the curator's way of thinking. If the conditions are right, the work, the artist, the curator and the viewer will meet in the space of meaning they have created. The selection can take into account the purpose – the emotion, the message and the type of language chosen. Sometimes, an orderly structure will be valuable; other times, it is a coincidence.

2. Each instalment of the *Callart* series has had a theme. What themes have appeared in them so far?

The *Callart* series presents the idea of familiarising the audience with contemporary art. The name itself is a play on the words "call" and "art": "call" is to name or summon but also to stop, connect, or communicate; "art" is about art and for art. These are exhibitions in which we specifically want to accompany the public on their adventure with the contemporary world. The artistic value is mixed here with an educational one, aiming to stimulate a reflection on more or less pressing problems. The first *Callart* was dedicated to the theme of the journey of art through genres, from the object to the concept, and the second focused on themes of cosmology and cosmogony. The third tackles the question of the peculiar virtual totalitarianism of images and paintings.

3. What can we see this time, peering through the virtual window?

In her text, exhibition curator Sylwia Kościelniak recalled that in the 15th century, Leone Battista Alberti, in his work *De Pittura*, used the metaphor of an open window as a painting. For him, the finestra aperta was a limited frame – a two-dimensional plane for the narrative presentation of the story. She noted that the term "virtual," now mainly associated with the digital space, was used by opticians and physicists in the early modern period, and it comes from the Latin word *virtus*, meaning power and strength. The curator intended to evoke this causative power of image and imagery. By analysing the images, we can better understand past times but also better perceive the real "here and now.".

4. What is worth paying particular attention to when visiting the exhibition?

Contemporary art can be difficult to understand, so each of the works on display in the exhibition is briefly described. I recommend watching a film by Ivona Tau and Ana María Caballero (this duo makes fully conscious use of the potential of AI in art), contemplating Adad Hannah's excellent video stills evoking the *museo pathos* and the now iconic *Painting on Snow* by Józef Hałas, whose works have recently been added to the collection of the Centre Pompidou in Paris. It is worth looking at the works by the fantastic postmodernist Yinka Shonibare, who mixes "images" of patterns, ornaments, and their non-obvious stories. I recommend the beautiful and sensitive pieces by Paulina Gedymin, the excellent creations by Wojciech Doroszuk, the intriguing "objects of nature" by Wojciech Gilewicz and Jarosław Fliciński, or the "indefinitely borrowed" picture-objects of everyday use by Marcin Harlender, as well as the almost historical and canonical in meaning works by Ryszard Jędroś, Laura Pawela and Andrzej Wasilewski.

5. *Callart3* will be presented until May 2024. What can we expect from the events surrounding the exhibition?

We are doing our best to ensure that the range of events is varied and that there is something for every visitor. A curatorial tour, an "in-depth reception" for insightful exploration of selected works, a meeting with artist Laura Pawela and a lecture on the relationship between art and artificial intelligence have already taken place. There will be a meeting with Ivona Tau and, we hope, other artists whose works are being presented, as well as educational tours and workshops

Muzeum Współczesne Wrocław, fot. Małgorzata Kujda

KA
F
KRUPA ART
FOUNDATION
KAROLINA
BALCER
17.11.2023—07.01.2024
HAPPY
FAMILY
NIGDZIE MI SIĘ
NIE SPIESZY
ROBIĘ TO CO
MNIE CIESZY
KRUPA ART
FOUNDATION
RYNEK 27/28 WROCŁAW
WSPÓŁPRACA / COLLABORATION
Radosław Bajsarowicz
Natalia Barczyńska
Marta Ciułkowicz
Agnieszka Marcinowska
Katarzyna Młyńczak-Sachs
Iwona Ogrodzka
Zofia Rojek
Wojciech Skibicki
Gosia Sobolewska
Julia Staniszewska
Tadeusz Tarasek
PARTNERZY / PARTNERS
MA
FUNDACJA
KATARYNKA
WYDARZENIA TOWARZYSZĄCE
JOGA W GALERII z Gosią Sobolewską
OPROWADZANIA PO WYSTAWIE z MiserArt
WARSZTATY CERAMICZNE z Basią Stelmachowską
FB krupaartfoundation
IG @krupa_art_foundation

DAGADANA, fot. Treti Pivni

Kto zdobędzie Wrocławską Nagrodę Artystyczną?

11 grudnia podczas gali odbywającej się w Narodowym Forum Muzyki poznamy zwycięzców trzeciej edycji Wrocławskiej Nagrody Artystycznej. Laur przyznają obserwatorzy i komentatorzy wrocławskiej kultury: organizatorzy, dziennikarki, krytycy, kuratorki i teoretycy. Kryterium jest jedno – szczególnie imponujące dokonania w minionym sezonie artystycznym.

Wrocławska Nagroda Artystyczna przyznawana jest w czterech kategoriach: sztuki wizualne, teatr oraz dwóch siostrzanych kategoriach muzycznych – za dokonania związane z muzyką poważną i osiągnięcia na niwie muzyki rozrywkowej. Materialnymi składowymi prestiżowego wyróżnienia jest czek opiewający na dziesięć tysięcy złotych i specjalnie na tę okazję przygotowana grafika-dyplom (zdobiona portretem zwycięzczyni bądź zwycięzcy) autorstwa wrocławskiej ilustratorki Joanny Gniady.

Marka Wrocławskiej Nagrody Artystycznej jest wciąż świeża – pod tą nazwą laury wręczone została po raz pierwszy 6 grudnia 2021 roku. Relatywnie nowe wyróżnienie ma jednak dłuższą historię: powstało z połączenia wręczanej od roku 2000 Wrocławskiej Nagrody Muzycznej i utworzonej pięć lat później Wrocławskiej Nagrody Teatralnej, do których w 2021 roku – już pod wspólnym szyldem – dodano trofeum w dziedzinie sztuk wizualnych.

Z galerii i muzeów Wrocławia

Zacznijmy od najmłodszej z kategorii. Historyczna, pierwsza nagroda za aktywność w przestrzeni sztuk wizualnych trafiła do kuratorsko-artystycznego duetu Beaty Barteckiej i Łukasza Rusznicy – za wnikliwość i wrażliwość w wykorzystaniu archiwalnych zdjęć w artystycznej książce „How to Look Natural in Photos". Rok temu nagrodzony został Lech Twardowski – uznany malarz, twórca instalacji, obiektów i performance'ów. W werdykcie doceniono jego konsekwentną niezależność, w szczególności zaś dzieło „Czarne na czerni", monumentalną instalację stanowiącą syntezę wieloletnich poszukiwań spójnego uniwersum sztuk.

Lwią część nominowanych za rok 2023 stanowią kuratorki związane z instytucjami kultury – tak publicznymi, jak i prywatnymi. Na nagrodę mają szansę dwie autorki koncepcji wystaw prezentowanych w BWA Wrocław – Galeriach Sztuki Współczesnej: **Mika Drozdowska** doceniona za potwierdzanie roli Wrocławia jako ośrodka szkła artystycznego, co w szczególności widocznie było podczas międzynarodowej wystawy „Autonomous Zones" oraz **Joanna Kobyłt** za wystawę „Podróż do wnętrza ziemi". Obie ekspozycje mogliśmy oglądać w galerii BWA Wrocław Główny.

Kuratorskie nominacje zamyka **Kama Wróbel**, dyrektorka artystyczna Domu dla Kultury OP ENHEIM, która przyciągnęła uwagę kapituły jako twórczyni programu mentorskiego dla

sneaky jesus, fot. Filip Kucharczyk

Mika Drozdowska, arch. prywatne

Joanna Kobyłt, fot. Alicja Kielan

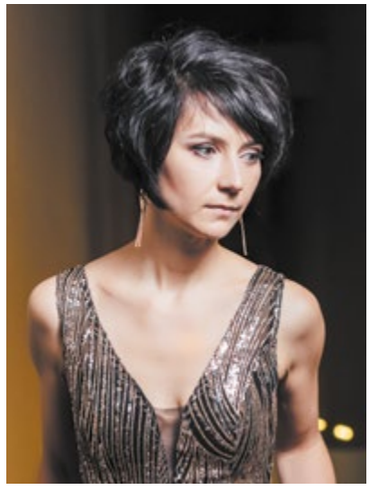

Monika Kruk, arch. prywatne

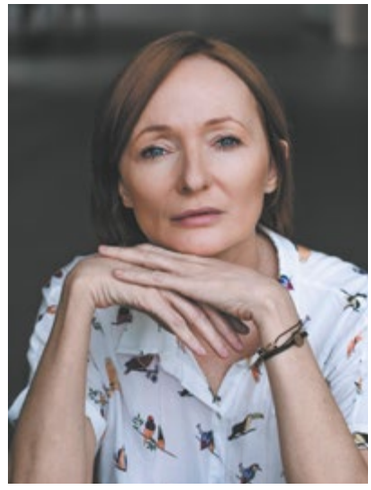

Justyna Szafran, fot. Katarzyna Pietruska

młodych artystów i artystek oraz współautorka programu artystycznego i kulturalnego Fundacji OP ENHEIM. Ostatnią osobą, która ma szansę na nagrodę w tej kategorii, jest malarz **Paweł Baśnik**, wyrazisty artysta znany tak ze swojej oryginalnego dorobku solowego, jak i współtworzenia interesujących kolektywów artystycznych (Kościół Nihilistów, Bezimienny).

Z wrocławskich scen

Wrocławską Nagrodą Artystyczną w kategorii teatralnej w 2021 roku równorzędnie wyróżnieni zostali aktorzy Agnieszka Kwietniewska i Jerzy Senator. Kwietniewska na nagrodę zapracowała różnorodnymi kreacjami scenicznych kobiet w Teatrze Polskim w Podziemiu, Senator – stworzeniem postaci Jörgena Hofmeestera w spektaklu „Tirza" Pawła Miśkiewicza we Wrocławskim Teatrze Współczesnym. W roku 2022 wyróżnienie ponownie wręczono ex aequo: aktorowi i kompozytorowi Grzegorzowi Mazoniowi (za wszechstronny talent muzyczny i aktorski, dający o sobie wyraz m.in. we Wrocławskim Teatrze Lalek) oraz reżyserowi Łukaszowi Twarkowskiemu (za reżyserię spektaklu „Rothko" w Dailes Theatre w Rydze).

Czy i w tym roku będziemy celebrować tryumf aż dwójki nominowanych? O tym przekonamy się 11 grudnia – natomiast wiemy już na pewno, że będzie to laureatka. Kapituła doceniła sceniczne kreacje **Justyny Szafran** – zarówno te tworzone na scenie, z którą jest na co dzień kojarzona (Bernadette w „Priscilli. Królowej Pustyni" w Teatrze Muzycznym Capitol), jak i poza nią (tytułowa rola w spektaklu „Fedra, czyli historia flanelowego wstydu" Teatru Układ Formalny). Pozostałe nominowane to reżyserki: **Małgorzata Wdowik** na Wrocławską Nagrodę Artystyczną ma szansę za przygotowanie sensualnego spektaklu „Niepokój przychodzi o zmierzchu" we Wrocławskim Teatrze Pantomimy; **Weronika Szczawińska** za przełożenie książki Leonory Carrington na język teatru w „Trąbce do słuchania" we Wrocławskim Teatrze Współczesnym, **Katarzyna Kalwat** za reżyserię spektaklu „Finnegans W/Fake" w Teatrze Polskim w Podziemiu.

Z sal koncertowych naszego miasta

W „poważniejszej" z dwóch muzycznych kategorii podczas pierwszego wręczenia Wrocławskiej Nagrody Artystycznej doceniono równorzędnie dwóch twórców: pianistę Piotra Alexewicza i dyrektora artystycznego NFM Giancarlo Guerrero. Uczestnika XVIII Konkursu Chopinowskiego kapituła nagrodziła za muzyczną wrażliwość i znakomite interpretacje muzyki fortepianowej; kostarykańsko-amerykański dyrygent wyróżnienie otrzymał w uznaniu współpracy z NFM Filharmonią Wrocławską oraz doskonałych nagrań, będących jej wynikiem. Rok temu nagroda w kategorii „Muzyka poważna" trafiła do Ewy Vesin – śpiewaczki, pedagożki i menedżerki kultury. Sopranistka nagrodzona została za doskonałą rolę Toski, prezentowaną na wielu scenach operowych – w tym scenie Opery Wrocławskiej.

Nominowane i nominowani za sezon artystyczny 2023 stanowią różnorodne grono. Na wyróżnienie ma szansę pianistka **Monika Kruk** – tak za powołanie do życia festiwalu „Muzyka w dawnym Wrocławiu", jak i dwie odkrywcze płyty z muzyką Mieczysława Wajnberga i Paula Caro. Kompozytorka i teoretyczka **Marta Śniady** nominowana została za najnowszą serię utworów przełamujących ograniczenia gatunkowe muzyki współczesnej. Zacne grono dopełniają dyrygenci: **Małgorzata Podzielny** (wyróżniona za prowadzenie dwóch dziecięcych chórów Narodowego Forum Muzyki) oraz **Pascal Rophe** (za poprowadzenie orkiestry NFM z udziałem Mari Fukumoto oraz nagranie płytowe wydane przez oficynę Anaklasis).

Nie mniej ciekawie prezentują się wrocławskie artystki i artyści zajmujący się szeroko rozumianą muzyką rozrywkową. W 2021 roku nagroda trafiła do duetu Skalpel, czyli Marcina Cichego i Igora Pudło – za harmoniczne bogactwo i oryginalność płyty „Highlight". Rok później laureatami również zostali członkowie duetu, bracia Jarosław i Roman Zagrodni, tworzący zespół Bluszcz. W uzasadnieniu nagrody podkreślano szczególnie sprawne korzystanie z kanonów rodzimej muzyki rozrywkowej, rozpoznawalny styl i świetny songwriting, które złożyły się na sukces albumu „Nowy pop".

Co grają tegoroczni nominowani w tej kategorii? Na koncercie **Sneaky Jesus** usłyszymy połamany, odważny jazz, **Michał Zygmunt** tworzy zaś pejzaże dźwiękowe łączące w sobie odgłosy natury i gitary. Na laur mają też szansę członkinie i członkowie zespołu Dagadana *za bycie wiernym ambasadorem kultury słowiańskiej na świecie i konsekwentne promowanie wielokulturowości Wrocławia* oraz **Magda Pasierska** i **Szymon Tomczyk**, którzy stworzyli muzykę do spektaklu „Ballady i romanse" we Wrocławskim Teatrze Pantomimy.

Kuba Żary

Michał Zygmunt, arch. prywatne

Who is going to win the Wrocław Art Award?

Szymon Tomczyk i Magda Pasierska, fot. Natalia Kabanow

11th December, during a gala taking place at the National Forum of Music, we will learn the winners of the third edition of the Wrocław Art Award. The award is granted by observers and commentators of the culture scene in Wrocław: organisers, journalists, critics, curators and theoreticians. There is just one criterion – an awe-inspiring achievement in the last artistic season.

The Wrocław Art Award covers four categories: visual arts, theatre and two sister musical categories – for achievements in classical music and popular music. The material component of this prestigious award is a check for 10 thousand PLN and a specially prepared graphic/diploma (decorated with the portrait of the winner) by Wrocław-based illustrator Joanna Gniady.

The brand of the Wrocław Art Award is still fresh – it was first presented on 6th December 2021. The relatively new award, however, has a longer history: it was created from a merger of the Wrocław Music Award, presented since 2000, and the Wrocław Theatre Award, established five years later, to which an award in the field of visual arts was added in 2021, already under a common banner.

From galleries and museum of Wrocław

Let's start with the youngest category. Historically, the first award for visual arts was presented to a curator-artistic duet of Beata Bartecka and Łukasz Rusznica for insight and sensitivity in using archival pictures in the art book *How to Look Natural in Photos*. Last year, Lech Twardowski, a recognised painter and author of installations, objects and performances, received the award. In the verdict, the jury appreciated his consistent independence, especially in *Black on Black* – a monumental installation representing a synthesis of a long-term search for a coherent universe of arts.

The majority of nominees in 2023 are curators working with cultural institutions – public and private alike. Two authors of the concept of the exhibitions presented in the BWA Wrocław-Conceporaty Art Galleries have a chance of winning the award: **Mika Drozdrowska** is appreciated for validating the role of Wrocław as a centre of art glasswork, which was particularly visible during the international exhibition *Autonomous Zones*, and **Joanna Kobylt** for the exhibition *Journey to the Center of the Earth*. Both exhibitions were displayed in the BWA Wrocław Główny.

Also, a nominee for the curator award is **Kama Wróbel**, an art director of OP ENHEIM who has drawn the attention of the jury as a creator of a mentor programme for young artists and a co-creator of the artistic and cultural programme of OP ENHEIM Foundation. The last person who has a chance to get the award in this category is painter **Paweł Baśnik**. He is a distinctive artist known for his original solo achievements as well as the co-founding of interesting art collectives (The Nihilist Church, Bezimienny).

From Wrocław stages

The Wrocław Art Award 2021 for theatre was received ex aequo by actors Agnieszka Kwietniewska and Jerzy Senator. Kwietniewska was appreciated for her various female roles in the Polski Theatre in the Underground; Senator – for creating the character of Jörgen Hofmeester in the play *Tirza* directed by Paweł Miśkiewicz in the Wrocław Contemporary Theatre. In 2022, the award was again won ex aequo by actor and composer Grzegorz Mazoń (for versatile talent in music and acting, presented in, e.g., the Wrocław Puppet Theater) and director Łukasz Twarkowski (for directing the play *Rothko* in the Dailes Theatre in Riga).

Katarzyna Kalwat, fot. Natalia Kabanow

Paweł Baśnik, fot. Wojciech Chrubasik

Małgorzata Podzielny, fot. Magdalena Opołka

Kama Wróbel, fot. OP ENHEIM

Will we celebrate two winners this year, too? We will find out on 11th December. What we know for sure is that it will be a woman. The jury has appreciated the stage creations by **Justyna Szafran** – those created on stage, which she is daily associated with (Bernadette in *Priscilla, Queen of the Desert* in the Musical Theatre Capitol) and off stage (title role in *Phaedra, or the Story of Flannel Shame* in the Układ Formalny Theatre). Other nominated directors: **Małgorzata Wdowik** has a chance for the Wrocław Art Award for creating the sensual *The Discomfort of Evening* in the Wroclaw Pantomime Theater. **Weronika Szczawińska** may win for translating *The Hearing Trumpet* by Leonora Carrington into the language of the theatre in the Wrocław Contemporary Theatre, and **Katarzyna Kalwat** for directing *Finnegans W/Fake* in the Polski Theatre in the Underground.

From the concert halls of our city

In the "more serious" category of music, during the first instalment of the Wrocław Art Award, two creators were appreciated: pianist Piotr Alexewicz and artistic director of the National Forum of Music Giancarlo Guerrero. The jury appreciated the participant of the XVIII International Chopin Piano Competition for his musical sensitivity and magnificent interpretations of piano music. The Costarican-American conductor received the award for his cooperation with the NFM Wroclaw Philharmonic and, as a result, perfect recordings. Last year, in the category of Classical Music, the award was presented to Ewa Vesin – singer, educator and culture manager. The sopranist was awarded for the excellent role of Tosca, presented on numerous opera stages, including the Wrocław Opera.

There is a broad spectrum of people nominated for the art season 2023. Pianist **Monika Kruk** has a chance for the award for setting up the festival Muzyka w dawnym Wrocławiu (Music in old Wrocław) as well as two innovative albums with the music of Mieczywsław Wajnberg and Paulo Caro. Composer and theoretician **Marta Śniady** is nominated for her latest series of songs breaking the genre limits of contemporary music. Other nominees are conductors: **Małgorzata Podzielny** (nominated for running two children's choirs of the National Forum of Music) and **Pascal Rophe** (for running the National Forum of Music Orchestra with Mari Fukumoto and a CD recording issued by Anaklasis).

No less interesting are Wrocław's artists and performers in the broad field of popular music. In 2021, the award went to the duet Skalpel (Marcin Cichy and Igor Pudło) for the harmonic richness and originality of the album *Highlight*. A year later, the duet, brothers Jarosław and Roman Zagrodni, who formed the band Bluszcz, were also winners. The justification for the award particularly emphasised the skilful use of the canons of indigenous pop music, a recognisable style and excellent songwriting, all of which contributed to the success of the *New Pop* album.

What music do this year's nominees in this category play? At the **Sneaky Jesus** concert, we will hear broken, bold jazz; **Michał Zygmunt** creates soundscapes combining the sounds of nature and guitar. Also up for an award are the members of the band **Dagadana** "*for being a faithful ambassador of Slavic culture around the world and consistently promoting the multiculturalism of Wrocław*", as well as **Magda Pasierska and Szymon Tomczyk**, who created the music for *Ballads and Romances* at the Wrocław Pantomime Theatre.

Kuba Żary

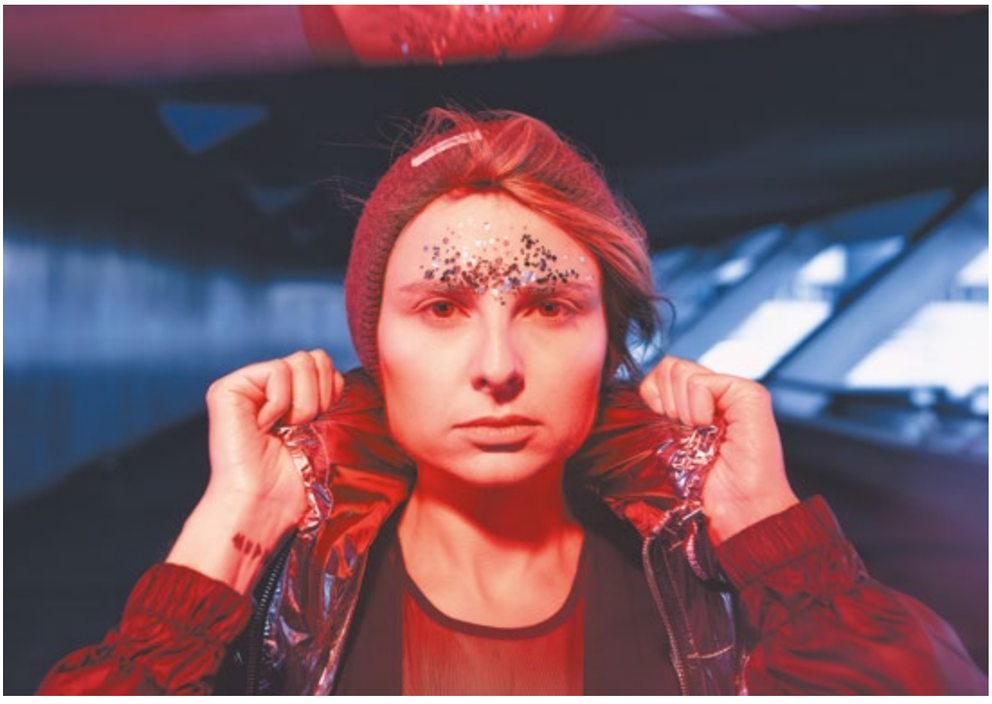

Marta Śniady, fot. Bartek Sadowski

PANTOMIMA

PORUSZA

→ Grudzień

08 09 12

godz. 19:00
CSP PIEKARNIA

godz. 17:00
16. MIĘDZYNARODOWY FESTIWAL TEATRALNY BOSKA KOMEDIA W KRAKOWIE

NIEPOKÓJ PRZYCHODZI O ZMIERZCHU

NA PODSTAWIE POWIEŚCI MARIEKE LUCASA RIJNEVELDA
REŻ. MAŁGORZATA WDOWIK
english subtitles

9–10

godz. 9:00–19:00
SALA PRÓB WTP

STUDIO PANTOMIMY

ZJAZD TRZECI | DRAMATURGIA

→ Styczeń 2024

05 06 07

godz. 19:00
CSP PIEKARNIA

godz. 17:00
CSP PIEKARNIA

CZYŻ NIE DOBIJA SIĘ KONI?

NA PODSTAWIE POWIEŚCI HORACE'A MCCOYA
REŻ. RADOSŁAW RYCHCIK

20–21

godz. 9:00–19:00
SALA PRÓB WTP

STUDIO PANTOMIMY

ZJAZD CZWARTY | PANTOMIMA

SPRAWDŹ
www.pantomima.wroc.pl

DOLNY ŚLĄSK | DOFINANSOWANO ZE ŚRODKÓW BUDŻETU SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO
Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego
Instytut Teatralny
Przestrzenie Sztuki
TEATR PANTOMIMY
DOLNY ŚLĄSK

Data premiery / Release date:
25.10.2023

Wydawnictwo / Publishing house:
Znak Literanova

Liczba stron / Number of pages:
320

Oprawa / Binding:
twarda / hardcover

ODRZANIA.
PODRÓŻ PO ZIEMIACH ODZYSKANYCH
ZBIGNIEW ROKITA

”

Odrzania powoli się zaludnia. Niektórzy na dziki zachód przyjeżdżają wioskami, niektórzy samotnie, nie mają już na świecie nikogo, komu jeszcze mogliby się przyśnić, jeszcze inni gdzieś bliskich nawet mają, ale w tużpowojennej kołomyi nie potrafią ich odnaleźć. Niektórzy na Odzyskanych szukają kryjówki, inni sławy, niektórzy spokoju, inni zbytku. Dla wielu Odzyskane to nadzieja na spełnienie marzeń i wielu marzenia rzeczywiście się spełnią. Część zamierza tu zostać na zawsze, część przy pierwszej sposobności wziąć nogi za pas, a wśród tych ostatnich jest ów mężczyzna, który pod jabłonią swojego starego domu zakopał gliniany garniec z monetami. Później pokoleniami remontujący strychy i przekopujący ogrody ludzie, osiedli w poniemieckich i popolskich domach, będą odnajdywać ukryte precjoza. Spojrzą na nie, a przedmioty powiedzą im, czy ich dawni właściciele wierzyli, że jeszcze tu kiedyś wrócą. Jeśli wierzyli mało, ukrywali rzeczy małej wartości, sztućce, pościele. A jeśli wierzyli bardzo, ukrywali skarby. Te skarby wciąż wyłażą, cała Odrzania została skarbami nafaszerowana. Tylko nikt nie zostawił do nich mapy.

A inny mój pradziadek, ten od strony mamy, przyjechał tu zarobić. Prapradziadek Michał żył w galicyjskiej wiosce Jabłonna, gdzie wrony zawracały, a on wraz z resztą moich przodków mieszkał w drewnianej chałupie bez prądu i wody, za to z krowami i świniami. Pradziadek był najbardziej, zdaje się, zaradny w wiosce i może dlatego, gdy tylko kończy się wojna, zabiera Michał jajka, masło oraz kury, które wcześniej skubie i oporządza, bierze, co jest do wzięcia, pakuje do dwóch drewnianych waliz i jedzie z tym na zachód, do Wrocławia. Na wschodzie kraju brakuje towarów, a na zachodzie jedzenia. Michał i miliony polskich chłopów po raz kolejny w ciągu paru lat mogą się wzbogacić. Po wybuchu wojny też tak było, bo wybuch wojny z perspektywy dołów społecznych nieraz wyglądał inaczej niż z perspektywy gór, których to wspomnienia pomyliliśmy potem z historią. Po wrześniu trzydziestego dziewiątego wielu chłopów początkowo się wzbogaca, bo i przepadają ich długi u Żydów, i mogą handlować coraz droższymi płodami rolnymi z wyprzedającym się miastem – pierwszy raz zdobyć sobie pański rarytas.

Dziadek Adam opowie mi blisko 80 lat później, czego to jego ojciec wtedy nie przywoził: rajtuzów nazwoził, ubrań, maszynę do szycia.

– Tę, która tu stoi? – pyta babcia Marysia, usłyszawszy dziadkową wyliczankę.

– Tak, to chyba ta. I dwie ruskie czapki. Wojskowe uszatki. Zdzichu dostał nowszą, a ja starszą, ze śladem po czerwonej gwieździe. Cieplutka, fajnie grzała.

Pradziadek Michał jeździ tak kilka lat z Jabłonnej na Ziemie Odzyskane. Raz na wrocławskim targu przychodzi do niego zabiedzona kobieta i prosi, żeby pradziadek sprzedał jej łebek z kury. Mówi: „Sprzedaj pan łebek z kury, chcę mężowi zupy ugotować, a nie mam na czym, nie stać mnie na kurę”.

– Smutne. I sprzedał?

– Nie sprzedał. Jak miał sprzedać? Kto by mu później kupił kurę bez łebka?

Pradziadek Michał jeździł na wrocławskie szaberplace, gdzie trafiały dobra z szabru, te prywatnie egzekwowane reparacje. Być może Michał kupczył tym na placu Drobnera, może na placu Nankiera, a może i na bodaj największym szaberplacu na Ziemiach Odzyskanych, na dzisiejszym placu Grunwaldzkim. To, co się tam działo, nazywano bitwą grunwaldzką, a przybywszy do Wrocławia tuż po wojnie, lwowski profesor Hugo Steinhaus napisze: „Największa kupa dziadów na największej kupie cegieł i rumowiska w Europie”. Handluje się tam niemieckim i żydowskim, gdy akurat oba powoli zlewają się w poniemieckie. Wywozi się stąd, co popadnie, i w ten sposób odniemczając Odrzanię, doniemcza się Wiślanię tymi wszystkimi kupowanymi za bezcen poniemieckimi fajansami i obrazami z kojącymi, szwarcwaldzkimi landszaftami. Poniemieckie rozlewa się szeroką falą szabru na cały kraj, cała Polska poniemiecczeje.

Pradziadek Michał kupczył po wojnie na szaberplacach i może zauważył ten napis na placu Grunwaldzkim: „Pionier buduje – szabrownik rujnuje”. Może jeżdżąc do Wrocławia, wiedział, że na Dolny Śląsk mawiało się „Dojny Śląsk”, choć może też nie, bo nie wiem, kiedy to hasło powstało. Na miejscu pradziadka pewnie robiłbym to samo, też bym jeździł handlować i zbierać wyszabrowane, a może i szabrować.

fot. mat. wydawcy

Zbigniew Rokita, fot. mat. wydawcy

ZBIGNIEW ROKITA

Pisarz, dziennikarz i reporter. Specjalizuje się w problematyce Europy Środkowej, Wschodniej oraz Górnego Śląska. Publikował m.in. w „Polityce", „Tygodniku Powszechnym", „Znaku" i „Dzienniku Gazecie Prawnej". W latach 2012–2018 redaktor dwumiesięcznika „Nowa Europa Wschodnia". Ukończył studia na Uniwersytecie Jagiellońskim. Laureat Nagrody Nike 2021 – wybór jury i czytelników – za książkę „Kajś. Opowieść o Górnym Śląsku" (Wydawnictwo Czarne).

A writer, journalist and reporter. He specialises in the issues of Central Europe, Eastern Europe and Upper Silesia. He has published in, e.g. "Polityka", "Tygodnik Powszechny", "Znak" and "Dziennik Gazeta Prawna." In 2012–2018, he was an editor-in-chief of the bimonthly magazine "Nowa Europa Wschodnia". Rokita graduated from Jagiellonian University. He is a laureate of the 2021 Nike Literary Award – audience and jury awards – for *Kajś. Opowieść o Górnym Śląsku* (*Kajś. A Tale of Upper Silesia*) (Czarne Publishing House).

ODRZANIA.

JOURNEY THROUGH RECOVERED TERRITORIES

ZBIGNIEW ROKITA

Odrzania[1] was slowly getting inhabited. Some people came to the Wild West in hoards, whole villages at the time; some came alone – they had nobody who dreamt about them at night. Others had some relatives but, in the post-war commotion, were impossible to reconnect with. Some sought refuge in the Recovered Territories, some sought fame, some – peace, others – riches. For many, the Territories symbolised the hope to make their dreams come true, and for many, indeed, dreams did come true. Some people intended to stay here forever; some, given the chance, wanted to flee. One of those was a man who had buried a clay pot with coins under an apple tree growing behind his old house. Later, while people, generation after generation, would renovate attics, dig up gardens, and settle down in post-German and post-Polish houses, they would find these hidden gems. They would look at them, and these objects would reveal if their previous owners had believed they would ever come back here. If they had believed, they buried things of low value, cutlery and bed linen. If they really believed, they hid their treasure. This treasure is regularly discovered; *Odrzania* is full of such. But nobody left a map of how to find them.

My maternal great-grandfather came here to make money. Great-great-grandfather Michał lived in the Galicia village of Jabłonna, somewhere in the middle of nowhere, and he, with my other ancestors, lived in a wooden hut with no electricity or running water but with cows and pigs. My great-grandfather seemed to be the most resourceful in the whole village, and that may be why when the war was over, Michał used to take eggs, butter and chickens, which he had plucked and cleaned, and whatever else was there to be taken, pack everything into two wooden cases and go west, to Wrocław. In the east of the country, there was a shortage of merchandise; in the west – food. Michał and millions of Polish peasants could get rich again in the last few years. It happened after the war broke out because the outbreak looked different from the perspective of the lowest class than from the top, whose memories were later confused with history. In September 1939, many peasants initially got rich because their loans from the Jews were forgotten, and they could sell more and more expensive produce in the towns running out of stock – for the first time they could afford noble delicacies.

Grandfather Adam would tell me almost 80 years later what his father brought back: tights, clothes, and a sewing machine.

"The one here?" Grandma Marysia asked when she heard the grandpa's list.

"I think it's the same one. And two Russian hats. Military ushankas. Zdzichu got the new one, and I got the older one with a mark after the red star. Thick, kept me warm. Grandpa Michał used to go from Jabłonna to the Recovered Territories for a couple of years. Once, at the Wrocław market, he was approached by a poor woman who asked great-grandpa to sell her a chicken head. She said, 'Please sell me a chicken head. I want to cook some soup for my husband, but I can't afford a whole hen'."

"That's sad. Did he sell it to her?"

"No, he didn't. How could he? Who would later buy a headless chicken?"

Great-grandpa Michał used to go to Wrocław looter's markets where you could buy looted goods, which were privately taken as reparations. Michał may have traded these objects at plac Drobnera, maybe at plac Nankiera and maybe at the biggest looter's market in the Recovered Territories – today's plac Grunwaldzki. What happened there used to be called The Battle of Grunwald, and Hugo Steinhaus, a Lviv professor, after having arrived at Wrocław after the war, wrote: "It is the biggest group of old people on the biggest pile of bricks and rubble in Europe." People used to sell German and Jewish things, and when these two categories merged, we had post-German. You took whatever you could from here and thus degermanise *Odrzania*, germanise *Wiślania*[2] with all the purchased at no cost post-German faience and paintings of peaceful Black Forest landscapes. The post-German flooded Poland due to looting; the whole country became post-German.

Great-grandpa Michał traded at looter's markets and maybe noticed this inscription at plac Grunwaldzki: "Pioneer builds – looter destroys." Perhaps as he was going to Wrocław, he knew that Lower Silesia used to be called "Looter Silesia," or maybe not because I don't know when this phrase was coined. If I were my great-grandfather, I would probably do the same – trade and collect loot, or I would loot myself.

[1] *Odrzania* – the term coined by the author referring to the post-German territories annexed to Poland after the war (including towns such as Olsztyn and Gdańsk).

[2] *Wiślania* – the term coined by the author referring to all the lands which have always belonged to Poland (e.g. Płock, Kraków, Poznań).

01

02

Ciężar oczekiwań

W Subiektywnej Instytucji Kultury 66P do 13 stycznia 2024 roku można oglądać wystawę Ali Savashevich „Broń i chroń". W rozmowie z kuratorką Joanną Sokołowską artystka opowiedziała „Niezbędnikowi" o tym, jak etnograficzne inspiracje i odręczne techniki pozwoliły jej stworzyć ten herstoryczny i polityczny pokaz.

Obiekty, które pokazujesz na wystawie „Broń i chroń" przypominają broń lub zbroję, ale mogą kojarzyć się również z narzędziami pracy lub przedmiotami kultu w muzeach etnograficznych, których znaczenia nie do końca już rozumiemy. Jaki efekt chcesz wywołać przez uruchomienie takich odniesień i wybór motywów?

Zależało mi na wydobyciu energii narzędzi i materiałów pracy społecznie przydzielonej kobietom. I rzeczywiście, odnajduję ją w muzeach etnograficznych. Więź kobiet z takimi przyrządami jak maglownica czy kijanka do prania była niezwykle silna. Towarzyszyły im przez całe życie, a ich wykonanie wymagało dużego wysiłku. Były drogocenne, często naprawiane, pielęgnowane. Kiedy zobaczyłam rysunek drzewka na maglownicy w Muzeum Etnograficznym w Toruniu, poczułam, że ma on energię „ikony" uświęcającej pracę. W trakcie własnej pracy przekształcam inspirujące mnie motywy tak, żeby otwierać je na nowe znaczenia. Efekt, na którym mi zależy, przypomina optykę witrażu – zniekształconego, wielobarwnego i wieloperspektywicznego obrazu, który nie do końca zgadza się z rzeczywistością.

Frapuje mnie połączenie motywu kwiatów z wątkami militarnymi w serii obiektów „Tarcze".

Kwiaty towarzyszą mi od dzieciństwa. Radzieckie magazyny krawieckie mojej mamy wypełnione były kwiatowymi wzorami do haftowania i wycinania. Myślę, że za pośrednictwem tych magazynów upowszechniana była ideologia kobiecości. Ale kwiaty to ciągle ważny element otoczenia kobiet. Są obecne jako żywe rośliny w doniczkach i przydomowych ogrodach, występują w formie dekoracji, choćby na kubkach, tacach, kafelkach kuchennych, a teraz także na cyfrowych pocztówkach z bukietami wysyłanymi przez nasze mamy czy babcie. Połączenie kwiatów z motywami militarnymi odwołuje się natomiast do rozmaitych herstorii walk kobiet.

Duży wpływ wywarły na mnie wspomnienia radzieckich żołnierek opisane przez Swietłanę Aleksijewicz w książce „Wojna nie ma w sobie nic z kobiety". Powraca w nich często motyw tęsknoty za utraconą na wojnie kobiecością i domowym pięknem z czasów pokoju. Kwiaty na wojnie były namiastką tych jakości. „Tarczami" chciałam też przywołać siłę współczesnych białoruskich kobiet. W czasie powstania na Białorusi w 2020 roku, w proteście przeciw przemocy władzy, kobiety wyszły tłumnie na ulicę. Ubrane w białe sukienki, z kwiatami w rękach, łączyły się w łańcuchy solidarności. Prace te dedykuję także niezłomnym ukraińskim kobietom, które walczą w wojsku albo o utrzymanie swoich rodzin w czasie wojny.

W bliskości twoich prac odczuwam niemal fizyczny ciężar wynikający z użytych materiałów i pracochłonnej produkcji. Część obiektów „wyplotłaś" z metalowych ogniw w formę kolczugi, a część wykonałaś techniką intarsji słomianej. Dlaczego zdecydowałaś się na tak wytężoną własnoręczną pracę, a nie np. na druki 3D lub zlecenie produkcji wykonawcom?

Zostałam wychowana do ciężkiej pracy. Wszystkie kobiety z mojej rodziny zaczynały pracować już w dzieciństwie. Teraz chciałam się trochę sprawdzić, ale głównie przepracować coś dla siebie i dla innych kobiet. Dostrzegam analogię między procesem robienia kolczugi i społecznymi mechanizmami hartowania kobiet do znoszenia wielu trudów naraz. Wykonanie kolczugi wymagało kilku kilogramów żelaza i mnóstwa cierpliwości. Czułam, że performatywnie odtwarzam proces wychowania „właściwej" kobiety. Po takiej pracy bolą plecy, ręce, praktycznie całe ciało. Tworząc kolczugowe szarfy – „Miss Worker", „Miss Best Worker", „Miss Home Worker" – myślałam o sobie, swoich koleżankach, kobietach na Czarnych Protestach, aktywistkach, artystkach, o kobietach z mojej rodziny, o znoszeniu i zrzucaniu ciężarów oczekiwań i własnych pragnień.

Rozmawiała: Joanna Sokołowska

„BROŃ I CHROŃ" – WYSTAWA PRAC ALI SAVASHEVICH
ARM AND PROTECT – AN EXHIBITION OF WORKS BY ALA SAVASHEVICH

16.11–13.01.2024

66P Subiektywna Instytucja Kultury / 66P Subjective Institution of Culture

www.66p.pl

66P.subiektywna.instytucja.kultury

→ s. 46, 65, 70

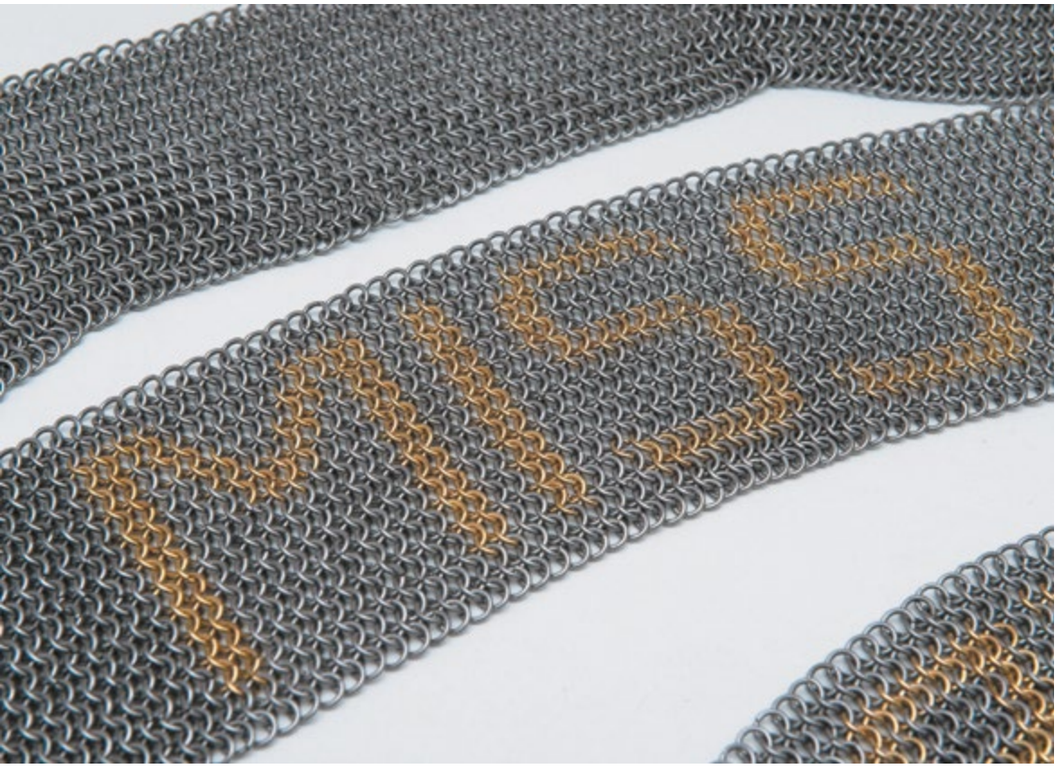

03

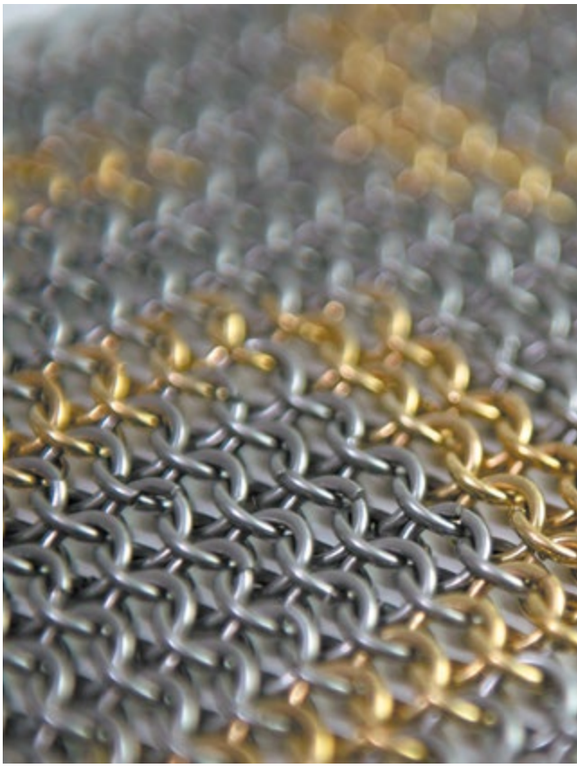

04

Burden of expectation

In 66P Subjective Institution of Culture, until 13th January 2024, you can see Ala Savashevich's exhibition, *Arm and Protect*. In the conversation with Joanna Sokołowska, the curator, the artist tells the "Wrocław Cultural Guide" about how the ethnographical inspirations and handcrafted techniques allowed her to create this HERstorical and political show.

The objects you present at the *Arm and Protect* exhibition resemble a gun or armour, but they can also resemble tools found in ethnographic museums or objects of worship whose meanings we do not fully understand. What effect would you like to evoke through such references and choice of motives?

I wanted to draw energy from the tools and work materials socially designated for women. And indeed, I find it in ethnographic museums. The bond of women with devices, such us mangle or washing paddle, was extremely strong. Women saw these objects all their lives, and producing such tools required much effort. They were expensive, frequently repaired and taken care of. When I saw a drawing of a tree on a mangle in the Ethnographic Museum in Toruń, I felt its energy of an "icon" sanctifying the labour. In my own work, I transformed inspiring motives to open them to new meanings. The effect I care for resembles the optics of strained glass – a distorted, multicoloured and multidimensional image which does not necessarily correlate with reality.

I am fascinated with the connection of the flower motif with the military in the "Shields" series.

Flowers have always surrounded me since I was a child. My mum's soviet sewing magazines were filled with flowery patterns to embroider and cut out. I think the ideology of feminity was propagated through the distribution of these magazines. And flowers are still an important element of women's world. They are present as plants and flowers, decorations on, e.g., cups, trays, kitchen tiles, and now, even on digital postcards with bouquets sent by our mums or grandmas. The combination of flowers with military motives refers to various herstories of female battles.

I was influenced by memories of Soviet female soldiers written by Svetlana Alexievich in *The Unwomanly Face of War*. She often goes back to the motif of longing for feminity lost at war and the domestic beauty from the time of peace. Flowers during the war were a substitute for those. The aim of "Shields" was to evoke the strength of modern Belarussian women. During the uprising in Belarussia in 2020, in the protest against the government's aggression, the women took to the streets in large numbers. They were dressed in white dresses, with flowers in their hands, and marched in solidarity. My works are also dedicated to the unbroken women of Ukraine fighting in the army or maintaining their families during the war.

I can almost sense the physical burden in the intimacy of your works coming from the used material and labour-intensive production. Some objects were "woven" from metal links to the shape of chainmail, and some were produced using the straw marquetry technique. Why did you decide on such a strenuous handmade work and not on, e.g., 3-D printing or ordering it from contractors?

I was brought up in the spirit of hard work. All the women from my family started working in their early years. I wanted to test myself, but mainly to work something out for myself and other women. I see an analogy between the process of making chainmail and social mechanisms of hardening women to bear many hardships simultaneously. Making a chainmail required many kilograms of iron and a lot of patience. I felt I was performatively recreating the process of bringing up a "right" woman. The one who suffers back pain, whose hands and all her body hurt. While making chainmail sashes – "Miss Worker," "Miss Best Worker," "Miss Home Worker" – I was thinking about myself, my friends, women at the Black Protests (protests against abortion ban in Poland), activists, artists, women from my family, about enduring and ditching the burdens of expectations and one's own desires.

Interviewer: Joanna Sokołowska

Fotografie dzięki uprzejmości artystki i 66P:

01. Ala Savashevich – „Róża", z cyklu „Tarcze", 2023, intarsja słomiana, 64 x 48 cm

02. Ala Savashevich – „Goździk", z cyklu „Tarcze", 2023, intarsja słomiana, 64 x 48 cm

03., 04. Ala Savashevich – z cyklu „Szarfy-kolczugi", 2023, kolczuga, stal

kinoMANUAL

„SALON ZIMOWY"

kurator: Paweł Bąkowski

19.01 – 31.03.2024

Galeria FOTO-GEN
Ośrodka Kultury i Sztuki we Wrocławiu
pl. bpa Nankiera 8, Wrocław

foto-gen
GALERIA

OŚRODEK KULTURY I SZTUKI WE WROCŁAWIU

DOLNY ŚLĄSK
INSTYTUCJA KULTURY SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO

DOLNY ŚLĄSK
www.smwd.pl

Projekt współfinansowany
z budżetu Samorządu
Województwa Dolnośląskiego

AKADEMIA SZTUK PIĘKNYCH
IM. EUGENIUSZA GEPPERTA
WE WROCŁAWIU

Gdzie się podziało nasze miasto?

„Znikające miasto" to miasto żywe, dynamiczne i przekształcające się wraz z upływem lat. To miasto wywołujące sentyment i wzbudzające ciekawość. To miasto, którego po części już nie ma – a które królowało przez cały 2023 rok w programie Barbary. Poniżej znajdziecie subiektywne podsumowanie wrocławskich zniknięć z ostatnich ośmiu dekad.

Lata 40.

I po mieszkaniówce

Wszyscy znamy Sępolno czy WuWę, ale kto dziś pamięta o założeniach takich jak Westend? Te oraz wiele innych międzywojennych osiedli miały stanowić alternatywę mieszkaniową dla ciasno zabudowanego kamienicami śródmieścia. Siedlung Westend domykało zachodnie krańce Breslau, a więc mieściło się na dzisiejszym Szczepinie. Zostało zaprojektowane przez Theo Effenbergera oraz Heinricha Lauterbacha. Ceglane, regularne bryły tworzyły piękne, symetryczne założenie mieszkalne, wyposażone w takie udogodnienia jak choćby ciepła woda ogrzewana w zbiorczej, lokalnej kotłowni. Westend miało ociupinę szczęścia (w porównaniu do zniszczonego doszczętnie sąsiedniego Viehreiche) – przy ulicy Słubickiej do dziś można oglądać jego zachowane fragmenty.

1940s

And the housing system is gone

We all know Sępolno and WuWa, but who remembers about such projects as Westend? This and many more interwar estates were to be a housing alternative to tightly built downtown. Siedlung Westend was to be the west end of Breslau so that it would be located in today's Szczepin. It was designed by Theo Effenberger and Heinrich Lauterbach. Brick, regular bodies of the buildings created a beautiful symmetrical residential project, equipped with such amenities as hot water heated in a communal, local boiler room. Westend had a little bit of luck (in comparison to the totally destroyed neighbouring Viehreiche) – at ul. Słubicka, you can still see the preserved parts of the building.

Lata 50.

Uprzątnąć morze gruzów

Połowa XX wieku upływała we Wrocławiu pod znakiem pozbywania się śladów dawnej tożsamości miasta, a także nadziei na odbudowę i jasną przyszłość dla nowej stolicy Dolnego Śląska. Owa jasna przyszłość oznaczała konieczność wyburzania wielu budynków, przekształcania poniemieckiego układu urbanistycznego, a przede wszystkim usuwania zalegających na placach i ulicach gruzowisk. Morze gruzów było wtedy charakterystycznym elementem krajobrazu – ówczesna prasa donosiła, że z wrocławskiej cegły rozbiórkowej mogłoby powstać nowe miasto na przynajmniej 120 tysięcy mieszkańców. Pod koniec lat 50. uprzątniętą pustkę zaczęły wypełniać nowe budynki, rozpoczynając tym samym erę prefabrykacji.

1950s

Clearing out a sea of debris

The 1950s in Wrocław meant clearing out the traces of the old city's identity, but it also meant hope to rebuild and a bright future for the new capital of Lower Silesia. This bright future meant knocking down many buildings, transforming the post-German urban layout, and mostly clearing out the debris from squares and streets. A sea of debris was a constant element of the landscape – the press at the time reported that the Wrocław demolition brick could be used to build a new city for at least 120 thousand residents. By the end of the 1950s, the cleared-out space began to be filled with new buildings, and thus, the era of prefabrication started.

Where did our city go?

"Fading City" is a city that is alive, dynamic, and evolving as the years pass. It is a city evoking sentiment and curiosity. It is a city which partly does not exist anymore – and which has been a focal point of Barbara's programme for 2023. Below, you can find a subjective summary of Wrocław's "fades" over the last eight decades.

Zebrała / Collected by: **Joanna Panciuchin**

↑ Zabudowa narożna Zgorzelecka 1-5 / Słubicka 22-26, lata 30. XX w., fot. ze zbiorów portalu Poloniae Amici polska-org.pl

↖ Teren między ulicami Widok i Świdnicką, na wprost ul. Szewska, 1955 r. fot. Stefan Arczyński, ze zbiorów Muzeum Miejskiego Wrocławia, dzięki uprzejmości portalu Poloniae Amici polska-org.pl

Lata 60.

Plac Muzealny już tylko z nazwy

Plac Muzealny to jedna z najbardziej „zniknięty" przestrzeni Wrocławia. Dziś w jego centrum znajduje się klasyczna tysiąclatka, która stanęła w miejscu po dawnym Śląskim Muzeum Sztuk Pięknych. Gmach powstał w latach 70. XIX wieku i znany był z obfitości oraz unikalności prezentowanych w nim zbiorów. Budynek nie został znacząco zniszczony podczas Festung Breslau – ucierpiał dach i część wnętrz, a niektóre pomieszczenia przez pewien czas były użytkowane. Przez kilkanaście lat po 1945 roku muzeum niszczało, a osoby pragnące zachować to wyjątkowe dziedzictwo pod koniec lat 50. stoczyły przegraną walkę o uratowanie obiektu. W 1964 r. gmach rozebrano, a wspomnienie o muzeum pozostało już tylko w nazwie placu.

1960s

Museum Square only in its name

Plac Muzeualny is one of the most "faded" locations in Wrocław. Today, in its centre is one of Poland's Millennium Memorial Schools, which was built in the place of the old Silesian Museum of Fine Arts. The building was erected in the 1870s and was known for its extensive and unique collections. The construction was not much ruined during the Siege of Breslau – only the roof and some interiors were damaged, and some rooms, for some time, were still in use. For several years after 1945, the museum was turning into ruin, and people who wanted to restore this unique heritage by the end of the 1950s lost the battle to preserve the building. In 1964, the edifice was demolished, and the memory of the museum is only left in the name of the square.

↑ Plac Muzealny, widok w kierunku obecnego pl. Legionów, po prawej Śląskie Muzeum Sztuk Pięknych; fot Eduard van Delden, ze zbiorów Muzeum Narodowego we Wrocławiu, dzięki uprzejmości portalu Poloniae Amici polska-org.pl

Lata 70.

Tankowanie pod ratuszem

Obecnie przestrzeń wrocławskiego Rynku dedykowana jest osobom przemieszczającym się pieszo lub na rowerach, jednak nie zawsze tak było. Ta część miasta dawniej otwarta była nie tylko dla tramwajów, ale i samochodów. W latach 30. na placu Gołębim umieszczono stację benzynową projektu Ludwiga Moshamera, jednego z twórców osiedla WuWA. Stacja przetrwała II wojnę światową i umożliwiała tankowanie pod ratuszem aż do 1974 roku. Ze względu na wysokie koszty likwidacji pod powierzchnią placu pozostawiono dwa duże zbiorniki paliwowe, które wypełniono piaskiem.

1970s

Refuelling next to the Town Hall

Currently, the area of the Market Square is dedicated only to pedestrians and cyclists, but this has always been the case. This part of the city used to open not only to trams but also cars. In the 1930s, on plac Gołębi, there was a petrol station designed by Ludwig Moshamer, one of the creators of the WuWA estate. The station survived the Second World War and enabled refuelling your car next to the Town Hall until 1974. Due to the high cost of demolition, under the square, there are still two big fuel tanks filled with sand.

Lata 80.

Koniec z wyrwami!

Okres lat 80. w dużym stopniu oznaczał opanowanie wrocławskiego głodu mieszkaniowego – głównie za sprawą nowych założeń wielkopłytowych na osiedlach mieszczących się poza centrum miasta, takich jak Szczepin, Popowice czy Nowy Dwór. Uwaga przeniosła się więc na tkankę śródmiejską, dość zaniedbaną i zapomnianą. Puste przestrzenie pomiędzy kamienicami czy całymi kwartałami znikały na skutek zapełniania architektonicznych wyrw plombami o rozmaitych kształtach i kolorach.

1980s

No more gaps!

The 1980s mostly meant satisfying the hunger for houses in Wrocław – mostly due to the large-panel projects located in the outskirts of the city centre: Szczepin, Popowice and Nowy Dwór. The attention then moved to the downtown urban fabric – rundown and forgotten. Empty spaces between townhouses or whole quarters were completed with architectural infills of various shapes and colours.

↑ Budynek nr 34-36 przy ul. Trzebnickiej, fot. maras°, ze zbiorów portalu Poloniae Amici polska-org.pl

← Kamienice we Wrocławiu. Rynek 9/11, 8. Elewacja frontowa; 1972 r. fot. Olgierd Czerner; © Dolnośląska Biblioteka Cyfrowa) DUN1/721; dzięki uprzejmości portalu Poloniae Amici polska-org.pl

Lata 90.

Wrocław targowiskami stoi

Targowiska, mimo swej efemeryczności, są silnie osadzone we wspomnieniach mieszkańców i mieszkanek Wrocławia. Okres lat 90. to z jednej strony kontynuacja bazarowej tradycji z okresu PRL, z drugiej zaś napływ potransformacyjnej fali produktów z wolnego świata. Krajobraz lat 90. wypełniał m.in. ogromny namiot cyrkowy Goliat wraz z karuzelą na placu Grunwaldzkim, budki handlowe przy Horbaczewskiego, ale też stoiska powstałe na terenie po Hali Targowej II, czyli w okolicy dzisiejszego Pasażu Zielińskiego. Ostatnie dziesięciolecie XX wieku to również zmierzch targowisk pod chmurką. W latach 90. swą działalność rozpoczął i zakończył choćby kultowy bazar działający przy placu Wolności.

1990s

Wrocław full of markets

Markets, as much as they are ephemeral, are deeply rooted in the memories of the residents of Wrocław. The 1990s are, on the one hand, a continuation of market tradition from the times of the Polish People's Republic and, on the other hand, represent the post-Transformation influx of products from the free world. The landscape of the 1990s is portrayed with, e.g., the Goliat circus dome with a ferries wheel at plac Grunwaldzki, sales booths at ul. Horbaczewskiego, but also stalls on the premises where Hala Targowa II used to be – today, the area of Pasaż Zielińskiego. The last decade of the 20th century was the end of the street outdoor markets. In the 1990s, the iconic market at plac Wolności started and finished its operation.

Lata 2000.

Jeszcze wyżej!

Jednym z symboli znikającego Wrocławia w pierwszym 10-leciu XX wieku jest Poltegor, czyli wybudowany w 1982 roku wieżowiec, wtedy najwyższy budynek w mieście. W 2006 roku kupił go Leszek Czarnecki, ówcześnie najbogatszy wrocławianin, aby obiekt zburzyć i w jego miejsce wybudować SkyTower – jeszcze wyższy (oczywiście). Poltegor odszedł w blasku i chwale – przed południem 1 czerwca 2007 część jego kondygnacji wykorzystano do przeprowadzenia ćwiczeń ratowniczych, po południu w kawiarni na ostatnim piętrze koncert dał zespół IRA, a nazajutrz rozpoczęła się rozbiórka. Takie to było spektakularne znikanie!

2000s

Go even higher!

One of the symbols of the fading Wrocław in the 2010s is Poltegor – a high-rise building built in 1982, at that time the highest building in the city. In 2006, Leszek Czarnecki, then the wealthiest resident of Wrocław, bought the building to demolish and build SkyTower in its place – which is even higher (duh!). Poltegor was destroyed in splendour and glory – before noon on 1st June 2007, a part of its storey was used to perform rescue drills; in the afternoon, in a cafe on the last floor IRA's concert was held, and the next day, the demolition started. It was indeed a spectacular fading!

↑ Poltegor na zdjęciu lotniczym; lata 1988-1989; „Wrocław z lotu ptaka", Tadeusz Drankowski, Olgierd Czerner, Ossolineum, Wrocław – Warszawa – Kraków 1992; dzięki uprzejmości portalu Poloniae Amici polska-org.pl

← Targowisko na pl. Wolności w czasach przeobrażeń systemowych, lata 1989-1991, fot. Gazeta Wrocławska / Słowo Polskie / Wieczór Wrocławia; dzięki uprzejmości portalu Poloniae Amici polska-org.pl

Lata 20. XXI w.

Rozbiórki niepełne

W ostatnich latach dość charakterystycznym dla Wrocławia zjawiskiem jest rodzaj częściowego wyburzania starych, często zabytkowych, budynków i wkomponowywania w nie nowych obiektów. To kolejny po „wrocławskich nadbudówkach" dobrze rozpoznawalny lokalnie architektoniczny trend. Los stopniowego znikania dotychczas podzieliły m.in. budynki wchodzące w skład kleczkowskiego Portu Miejskiego czy dawna szkoła przy ulicy Drobnera 5, z której dziś ostała się tylko ceglana ściana włączona w fasadę jednego z nowych budynków mieszkalnych. „Królową" rozbiórek niepełnych stała się dawna siedziba Wrobisu. Początkowo miała zostać przebudowana i przystosowana do pełnienia funkcji hotelowej, ostatecznie jednak obiekt zniknął w całości.

2020s

Partial demolition

In recent years, a phenomenon quite characteristic of Wrocław has been a kind of partial demolition of old, often historical, buildings and the implementation of new constructions into them. It is another, after "Wrocław superstructures," locally well-recognized architectural trend. The fate of gradual fading was shared by, e.g., buildings from Port Miejski in Kleczków or an old school at ul. Drobnera 5 – today, we only have a brick wall left, which was incorporated into a facade of one of the new residential buildings. "The queen" of partial demolitions was the old headquarters of Wrobis. Initially, it was to be reconstructed and adapted to a hotel function; finally, the object entirely faded.

↑ Przebudowa budynku nr 5-7 przy ul. B. Drobnera, 2020, fot. StaSta°, ze zbiorów portalu Poloniae Amici polska-org.pl

Jeśli chcecie odkryć kolejne miejsca, sięgnijcie do „Mapy znikającego Wrocławia", która została stworzona we współpracy z osobami uczestniczącymi w wykładach w Barbarze:

www.instytutkultury.pl/mapa.

„Znikające miasto" nie znika z Barbary! W 2024 roku w programie znajdą się kolejne wydarzenia z tego cyklu.

If you want to discover other places, look for "Mapa Znikającego Wrocławia" ("Map of Fading Wrocław"), which was created in cooperation with people participating in lectures in Barbara:

www.instytutkultury.pl/mapa.

"Fading City" is not fading from Barbara! The 2024 programme will include other events from this series.

←
Muzeum Lubomirskich we Lwowie, Galeria Obrazów, fot. archiwalna, Zofia i Rudolf Huberowie?, 1908

Dwieście lat historii nieoczywistej

Two hundred years of non-obvious history

W Boże Narodzenie 1823 roku we Lwowie powstało Muzeum Książąt Lubomirskich. Jego losy są równie wyjątkowe, jak ostatnie dwa stulecia historii Polski. Dzisiaj muzeum mieści się we Wrocławiu i właśnie tu obchodzi swój jubileusz.

Muzeum Książąt Lubomirskich powstało dzięki porozumieniu założyciela Zakładu Narodowego im. Ossolińskich Józefa Maksymiliana hrabiego Ossolińskiego i księcia Henryka Lubomirskiego. Nowa instytucja, której kolekcją założycielską były zbiory księcia Henryka, stała się częścią działającego we Lwowie Ossolineum. Podczas II wojny światowej Muzeum Książąt Lubomirskich zostało zlikwidowane, a jego zbiory rozdzielono pomiędzy lwowskie instytucje kultury. Czasy powojenne również nie były dla niego łaskawe – władze PRL, przenosząc Ossolineum do Wrocławia, nie zdecydowały się na odtworzenie muzeum. Stało się to dopiero w 2007 roku, kiedy decyzją Sejmu RP Muzeum Książąt Lubomirskich ponownie stało się oddziałem Ossolineum.

Choć zaledwie kilka procent dawnej kolekcji trafiło do Wrocławia, instytucja sukcesywnie rozwija swoje zbiory. Jej główny trzon stanowią prace na papierze (rysunki, grafiki, fotografie, ekslibrisy i reprodukcje) oraz bogata kolekcja numizmatyczna. Muzeum gromadzi także malarstwo, miniatury i rzemiosło artystyczne. To łącznie ponad 330 tysięcy obiektów, w tym dzieła m.in. Dürera, Rembrandta, Rubensa, Jana Brueghla Młodszego, Bacciarellego, Kossaków, Wyczółkowskiego, Malczewskiego, Matejki i Norblina.

Dzieła minionych wieków uzupełniane są sztuką współczesną. Jeden z artystów, którego rzeźby trafiły do kolekcji – Olaf Brzeski – będzie autorem aranżacji zbliżającej się wystawy jubileuszowej „Historia nie/oczywista", podczas której dzieje Muzeum Książąt Lubomirskich przedstawione zostaną za pomocą najcenniejszych obiektów: dzieł Rembrandta, Breughla oraz „Madonny z dzieciątkiem" – odzyskanego kilka miesięcy temu obrazu przypisywanego Alessandro Turchiemu. Ekspozycja zostanie udostępniona zwiedzającym w marcu 2024 roku, ale już teraz dostępna jest publikacja Wojciecha Gruka „Zmienny krajobraz" będąca jej książkową zapowiedzią i przedstawiająca zbiory instytucji w kontekście dziejów kolekcjonerstwa.

Nieoczywista historia Muzeum Książąt Lubomirskich nie kończy się, a jej kolejny rozdział jeszcze przed nami. Za kilka lat zwiedzający będą mogli oglądać kolekcję w nowej siedzibie, która stanąć ma tuż obok Ossolineum. Budynek zaprojektowany przez Pracownię WXCA będzie pierwszą niezależną siedzibą tej instytucji i pierwszym budynkiem muzealnym, który zostanie zbudowany od podstaw we Wrocławiu po 1945 roku.

The Lubomirski Princes' Museum was opened in Lviv at Christmas 1832. Its history is as unique as the last two centuries of Polish history. Today, the museum is located in Wrocław and celebrates its jubilee.

The Lubomirski Princes' Museum was opened as the result of the cooperation of the founder of the Ossoliński National Institute – Count Józef Kajetan Piotr Maksymilian Ossoliński – and Prince Henryk Lubomirski. The new institution, whose founding collection belonged to Prince Henryk Lubomirski, became a part of the Ossolineum operating in Lviv. During World War II, the Lubomirski Princes' Museum was closed down, and its exhibits were distributed between other Lviv cultural institutions. The post-war era was also not favourable – while moving the Ossolineum to Wrocław, the Polish People's Republic government did not decide to rebuild the museum. It happened in 2007, when, by the decision of the Polish Parliament, the Lubomirski Princes' Museum again became a branch of the Ossolineum.

Despite the fact that only a limited number of exhibits were returned to Wrocław, the institution still successively develops its collection. Its core is the works produced on paper (drawings, graphics, photographs, ex-libris and reproductions) and an extensive numismatic collection. The museum also collects paintings, miniatures and artistic handicrafts. In total, it owns more than 330,000 objects, including works of, e.g., Dürer, Rembrandt, Rubens, Jan Brueghel the Younger, Bacciarelli, the Kossak family, Wyczółkowski, Malczewski, Matejko and Jean-Pierre Norblin de La Gourdaine.

Works of past centuries are complemented by contemporary art. One of the artists whose sculptures ended up in the collection – Olaf Brzeski – is the author of the display for the upcoming exhibition *Historia Nie/Oczywista* (*Non/Obvious History*), which will present the history of the Lubomirski Princes' Museum with the most precious objects: works of Rembrandt, Brueghel and *Madonna and Child* – a painting recovered a few months ago and attributed to Alessandro Turchi. The exhibition will be open to the public in March 2024, but a publication, *Zmienny krajobraz* (*Changing Landscape*) by Wojciech Gruk is already available. It is a paper preview presenting the museum's collection in the context of the history of art collecting.

The non-obvious history of the Lubomirski Princes' Museum has not ended yet, and its new chapter still awaits. In a couple of years, visitors will be able to see the collection in a new location, which will be built next to the Ossolineum. The structure designed by WXCA Studio will be the first independent location of the institution and the first museum erected from scratch in Wrocław since 1945.

Joanna Błoch,
Katarzyna Uczkiewicz

TEATR JEST AKTEM ZRODZONYM Z LUDZKICH REAKCJI i IMPULSÓW, Z KONTAKTÓW MIĘDZY LUDŹMI.

14 STYCZNIA 2024 MIJA 25. ROCZNICA ŚMIERCI JERZEGO GROTOWSKIEGO

JERZY GROTOWSKI

(1933–1999) światowej sławy reżyser teatralny, badacz sztuki aktorskiej i performerskiej, teoretyk teatru, pedagog. Jednen z największych reformatorów teatru XX wieku. Autor przełożonej na wiele języków książki *Ku teatrowi ubogiemu*. Założyciel Teatru 13 Rzędów, przemianowanego później na Teatr Laboratorium, w którym do roku 1969 wyreżyserował 11 przedstawień, wśród nich *Akropolis*, *Książę Niezłomny* i *Apocalypsis cum figuris*. Spektakle te przyniosły zespołowi międzynarodową sławę. W 1997 roku został profesorem w specjalnie dla niego otwartej katedrze Antropologii Teatralnej w Collège de France. Mówił o sobie wtedy jako o „rzemieślniku w dziedzinie zachowania się człowieka w warunkach metacodziennych".

INSTYTUT IM. JERZEGO GROTOWSKIEGO

grotowski-institute.pl
grotowski.net

Wrocław miasto spotkań

Hej kolęda, kolęda!

Kim tak naprawdę są kolędnicy? Z okazji pokazywanej w Muzeum Etnograficznym wystawy „Zaklinacze czasu. Kolędniczy teatr obrzędowy" przyglądamy się folklorystycznym performerom, opowiadającym rok po roku te same, przekazywane z ust do ust historie.

Gwiazda kolędnicza, wyk. powojenny osadnik z Lubelskiego, Świerzów, Dolny Śląsk, 1960; fot. A. Podstawka, ze zbiorów Muzeum Etnograficznego we Wrocławiu

Maszkary kolędnicze, 1. poł. XX w., Dolny Śląsk, fot. E. Witecki, ze zbiorów Muzeum Etnograficznego we Wrocławiu

Teatr, który nosi się we krwi

Jędrzej Cierniak, ceniony twórca ludowego teatru społecznego w Polsce – jak pisał Antoni Olcha – *wychodził z założenia, iż dawne obrzędy ludowe były w istocie swego rodzaju teatrem. Doskonalone przez pokolenia słowa, gesty, zwyczajowe czynności, muzyka, pieśń, taniec, a także strój i dekoracja związane z każdym takim obrzędem zawierały w sobie cenne pierwiastki zorganizowanego piękna. Tego teatru nie trzeba się uczyć w zwykłym znaczeniu tego słowa, taki teatr nosi się we krwi, musi się więc być w nim sobą i tylko sobą.*[1]

W przekonaniu Cierniaka taki teatr był organicznie wpisany w tkankę kultury ludowej, przenikając ją i jednocześnie wzbogacając. Posiadał swoich lokalnych aktorów, którzy stawali się narzędziami przekazu, oraz widzów, którzy wchodzili w interakcje ze spektaklem na żywo; każdy uczestnik miał swoją rolę i miejsce w tej mistycznej, a często także magicznej opowieści. Fundamentem tego teatru była magia i głęboko zakorzenione wierzenia religijne, które nadawały każdemu obrzędowi głębszego znaczenia. Dopełniały go elementy lokalnego folkloru: gwara, muzyka i pieśni, a także strój, który stanowił swoisty kostium sceniczny.

Wszystko to sprawiało, że teatr obrzędowy żywo oddziaływał na uczestników, wciągając ich w magiczny świat dawnych wierzeń i tradycji. Przypominał o związku człowieka z naturą i o cykliczności życia, a występy kolędników nie były jedynie odświętną formą spędzania czasu, ale też duchowym przeżyciem, pozwalającym na komunikację z przodkami, duchami i siłami natury. Aktorzy kolędniczego teatru obrzędowego odgrywali rolę opowiadaczy historii, to dzięki nim widowiska kolędnicze nabierały życia, miały moc tworzenia wspólnoty.

Koza, turoń i kobyłka

Kolędowanie to widowisko, które powtarzało się co roku w niezmiennym kształcie, zgodnie z ustalonymi przez tradycję rytuałami i kodami kulturowymi – scenariusz każdego przedstawienia miał swoje korzenie w dorocznej tradycyjnej obrzędowości. Grupy kolędnicze pojawiały się już od 6 grudnia, ale to w drugim dniu świąt Bożego Narodzenia, podczas sylwestra i Nowego Roku, a także 6 stycznia i w czasie zapustów, stawały się one najbardziej aktywne. Te wyjątkowe momenty w kalendarzu obrzędowym były okolicznością zachęcającą do uczestnictwa w rytualnym spektaklu.

Złożona dynamika występów kolędniczych (które zawierały w sobie elementy teatralne, muzyczne, wokalne oraz choreograficzne) podkreślała istotę tego widowiska. Kolędnicy prezentowali się z charakterystycznymi maszkarami, które przedstawiały postacie zwierząt: kozy, turonia, kobyłki czy bociana. Oprócz tego obnosili ze sobą gwiazdę lub miniaturę szopki. Pochody przebierańców występowały też pod specyficznymi nazwami – takimi jak „mikołaje", „draby noworoczne", „jukace" albo „dziady"; widowiska przyjmowały tematykę „herodów", orszaku Trzech Króli oraz „wodzenia niedźwiedzia" w ramach zapustów.

Reżyserami, scenografami i aktorami tego swoistego teatru ludowego byli przede wszystkim mężczyźni z lokalnych społeczności, w większości kawalerowie. To oni tworzyli występy, ożywiając przekazywane z pokolenia na pokolenie scenariusze, które często stanowiły niezwykle cenne i pilnie strzeżone tradycje rodzinne. Kolędnicy

[1] A. Olcha, Wstęp, [w:] J. Ciernik, „Źródła i nurty polskiego teatru ludowego. Wybór pism, inscenizacji i listów", Warszawa 1963, s. 15

byli nie tylko aktorami, ale także strażnikami dziedzictwa kulturowego – ich rolą było zapewnienie, że ta bogata tradycja przetrwa i będzie kontynuowana.

Widowiska stanowiły swoistą realizację teatralną, w której każdy element miał swoje znaczenie – od formy scenicznej i repertuaru po charakterystyczne kostiumy i rekwizyty kolędnicze. Każda wizyta była spektaklem składającym się z kilku aktów. Pierwszy rozpoczynał się od recytowanej inwokacji kierowanej do gospodarzy: najpierw padało pytanie o zgodę na tę szczególną wizytę, które stanowiło rodzaj prologu wtajemniczającego w niezwykłą atmosferę obrzędu. Wraz z odśpiewaniem kolędy religijnej aktorzy wprowadzali widzów w główny temat przedstawienia, po którym następowały życzeniowe oracje i kolędy świeckie, skierowane głównie do panien i kawalerów. Ostatnim aktem były powinszowania i podziękowania oraz obdarowanie „niezwykłych postaci" przez gospodarzy.

Przybysze z innego świata

Kolędnicy – zaklinacze czasu, kreatorzy i strażnicy obrzędów – od zawsze towarzyszą człowiekowi. Tak naprawdę odgrywają wciąż na nowo te same role, określone w wielu zróżnicowanych etnicznie lub regionalnie scenariuszach, z których każdy kreuje inną historię, opisuje odmienną fabułę do teatralnego przedstawienia. Wiedzę o przebiegu i strukturze kolędniczych obrzędów niegdyś przekazywano z pokolenia na pokolenie wyłącznie w transmisji ustnej oraz w praktyce powtarzalnych, corocznych działań. Kiedy pojawiają się w przestrzeni znanej nam i bliskiej, już samą swoją obecnością przemieniają ją w fantastyczną, tajemniczą krainę. Budzą jednocześnie zaciekawienie i niepokój. Nawet oczekiwani i dobrze rozpoznawani ze względu na stałe atrybuty i przebrania, są przecież jak przybysze z innego świata.

Dziś rzadko już można zobaczyć widowiska kolędnicze, które organizowane są spontanicznie przez mieszkańców lokalnej społeczności. Współczesne kolędowanie coraz częściej przenoszone jest na scenę w formie widowisk obrzędowych. Można je oglądać przede wszystkim podczas festiwali i konkursów folklorystycznych, takich jak organizowany od 1969 roku najstarszy i największy przegląd grup kolędniczych w Polsce Żywieckie Gody czy Ogólnopolski Konkurs Grup Kolędniczych odbywający się w ramach Karnawału Góralskiego w Bukowinie Tatrzańskiej.

Dorota Jasnowska

Gwiazda kolędnicza, wyk. powojenny osadnik z Nowosądeckiego, Jawiszów, Dolny Śląsk, 1967, fot. A. Podstawka, ze zbiorów Muzeum Etnograficznego we Wrocławiu

Wodzenie niedźwiedzia, Daniec, okolice Opola, 1966, fot. J. Rakowski, ze zbiorów Muzeum Śląska Opolskiego w Opolu

Sing a Christmas carol like the children do

Who, in fact, are carolers? As the Ethnographic Museum holds the exhibition *Time Charmers. Caroling Ritual Theatre*, we are investigating folk performers telling each year the same word-of-mouth stories passed down from generation to generation.

Theatre that runs in the blood

Jędrzej Cierniak, a famous creator of community folk theatre in Poland, as Antoni Olcha described it, *"assumed that old folk practises were, in fact, a type of theatre. The words, gestures, rituals, music, songs, dance, costumes and decorations connected with each rite, perfected by the following generations, included valuable elements of organised beauty. You do not have to learn this theatre like a normal one; you have this theatre in your heart, so you have to be yourself, and only yourself, in it."* [1]

According to Cierniak, such a theatre is organically embedded in a folklore fabric, penetrating and

[1] A. Olcha, Wstęp, [in:] J. Ciernik, *Źródła i nurty polskiego teatru ludowego. Wybór pism, inscenizacji i listów*, Warszawa 1963, p. 15

enriching it. He had his local actors who became communication tools, and the audience who interacted with the live performance; every audience member had their role and place in this mystical and often also magical story. The underlying motifs were magic and deeply rooted religious beliefs, which gave each rite deeper meaning. Elements of local folklore complemented it: dialect, music and songs, and also an outfit which became a type of stage costume.

Thus, the ritual theatre lively affected the audience, drawing them into a magical world of old beliefs and traditions. It reminded them of the connection of humans with nature and the cyclical character of life. The carolers' performance was not only a pastime but also a spiritual experience, allowing for communication with ancestors, spirits and forces of nature. Actors of the carolling ritual theatre played the role of storytellers; thanks to them, the carolling performances were full of life and had the power to create community.

Goat, *turoń*, and pony

Carolling is a performance repeated in the same form year by year, in accordance with traditionally set rituals and culture codes – a script of each performance had its roots in the annual tradition of practices. Groups of carolers used to gather from the 6th of December, but they were the most active on the second day of Christmas, New Year's Eve and New Year's Day, but also on the 6th of January and during the carnival. These special moments in the ritual calendar encouraged people to participate in the performances.

The complex dynamics of the carolling performance (which included elements of theatre, music, singing and choreography) emphasised its importance. Carolers performed with characteristic *mascarons* depicting animals: goat, *turoń* (a hairy animalesque creature with horns), pony and stork. On top of this, they were carrying an illuminated star or a miniature nativity scene. The parades of dressed-up carolers had various names, such as *"mikołaje," "draby noworoczne," "jukace," "dziady."* Performances took on the themes of "Herods," the procession of the Three Kings and the "leading the bear" as part of the carnival.

This peculiar folk theatre's directors, scenographers and actors were mainly men from the local communities, mostly bachelors. They created the performances, bringing to life scripts passed down from generation to generation, which were often extremely valuable and closely protected family traditions. The carolers were not only actors but also guardians of cultural heritage – their role was to ensure that this rich tradition survives and continues.

Kolędnicy, rzeźba, wyk. Tadeusz Mirowski, 1977, fot. W. Rogowicz, ze zbiorów Muzeum Etnograficznego we Wrocławiu

The performances were a theatrical spectacle in which every element had its own significance – from the stage form and repertoire to the characteristic costumes and carol props. Each visit was a performance consisting of several acts. The first act began with a recited invocation addressed to the hosts. In the beginning, there was a question about consent for this special visit, a prologue initiating the unusual atmosphere of the ritual. As they sang a religious carol, the actors introduced the audience to the main theme of the performance, followed by wishful orations and secular carols, mainly aimed at maidens and bachelors. The final act was the congratulations and thanks and the giving of gifts to the "extraordinary characters" by the hosts.

Visitors from another world

Carolers – time charmers, creators and guardians of rituals – have always accompanied people. In fact, they play the same roles repeatedly, set out in several ethnically or regionally diverse scenarios, each creating a different story, describing a different plot for a theatrical performance. Knowledge of the procedure and structure of carol rituals used to be passed down from generation to generation only through word of mouth and the practice of repeated, annual activities. When they enter a space that is familiar and close to us, their very presence transforms it into a fantastic, mysterious land. They provoke curiosity and apprehension at the same time. Even when expected and well-recognised because of their fixed attributes and disguises, they are, after all, like visitors from another world.

Nowadays, it is rare to see carol performances organised spontaneously by local communities. Contemporary carol singing is being transferred to the stage more and more often in the form of ritual performances. They can be seen mainly at folklore festivals and competitions, such as the oldest and largest review of carol groups in Poland, which has been organised since 1969, Żywieckie Gody, or Polish Competition of Carol Singers, held as part of Karnawał Góralski in Bukowina Tatrzańska.

Dorota Jasnowska

Grupa kolędnicza, Dolny Śląsk, 1971, fot. E. Witecki, ze zbiorów Muzeum Etnograficznego we Wrocławiu

„ZAKLINACZE CZASU. KOLĘDNICZY TEATR OBRZĘDOWY" – WYSTAWA
TIME CHARMERS. CAROLING RITUAL THEATRE – AN EXHIBITION

21.11–4.02.2024

Muzeum Etnograficzne / Ethnographic Museum

www.mnwr.pl

Muzeum.Narodowe.Wroclaw → 61, 65, 70

DOLNOŚLĄSKA BIBLIOTEKA PUBLICZNA IM. T. MIKULSKIEGO WE WROCŁAWIU

FB:/RYNEK58

MARATON PISANIA LISTÓW

AMNESTY INTERNATIONAL

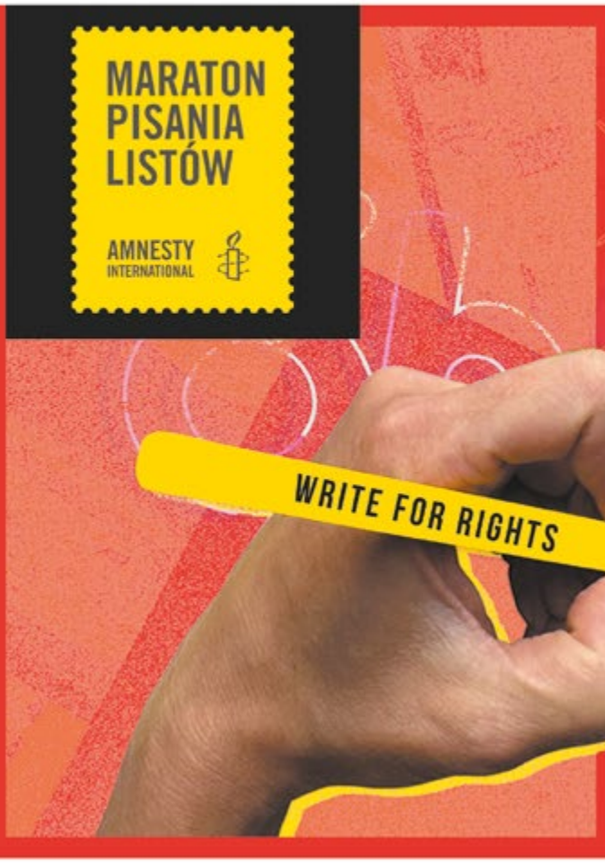

DOLNOŚLĄSKA BIBLIOTEKA PUBLICZNA WE WROCŁAWIU

4-9 GRUDNIA 2023
DBP | RYNEK 58

BIBLIOTEKA POPULARNONAUKOWA

PON, WT, CZW, PT: 10:30-18:30 | ŚR, SB: 10:30-15:30

KAŻDY LIST MA ZNACZENIE.
KAŻDY MOŻE GO NAPISAĆ.
KAŻDY MOŻE COŚ ZMIENIĆ.

INSTA: @WOJEWODZKA_WROCLAW

WROCŁAW W FILMIE KRYMINALNYM POLSKI LUDOWEJ

WYKŁAD ROBERTA DUDZIŃSKIEGO

19 GRUDNIA 2023 | 17:00

DOLNOŚLĄSKA BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. Tadeusza Mikulskiego we Wrocławiu

DOLNY ŚLĄSK

WWW.WBP.WROC.PL | RYNEK 58

Taniec do utraty tchu

Za nami pierwsza w tym sezonie teatralnym premiera Wrocławskiego Teatru Pantomimy. 24 listopada w Centrum Technologii Audiowizualnych CeTA mogliśmy zobaczyć morderczy i spektakularny maraton taneczny „Czyż nie dobija się koni?". Reżyser teatralny Radosław Rychcik opowiedział „Niezbędnikowi" o pracy z wrocławskim zespołem Pantomimy oraz inspiracjach przy tworzeniu spektaklu.

Po raz pierwszy pracowałeś z zespołem wrocławskiej Pantomimy. Jakie były Twoje wrażenia?

To niezwykle inspirujące spotkanie, poszerzające horyzonty. To dla mnie pierwsze takie i wyjątkowe przeżycie. Gdy dostałem propozycję zrealizowania spektaklu we Wrocławskim Teatrze Pantomimy, zacząłem powoli przygotowywać się do tego wyzwania, oglądać spektakle pantomimiczne, a kiedy dotarłem na pierwszą próbę rozpoczęliśmy poszukiwania. Zaproponowałem w scenariuszu taką wersję historii, która wydawała mi się inspirująca dla aktorów Pantomimy, a oni z kolei otworzyli przede mną nowe możliwości jej interpretacji scenicznej. Dialog pomiędzy słowem i teatrem ruchu, ich wzajemne dopełnianie się przynosi zaskakujące efekty.

Słowa we wspomnianym przez ciebie dialogu pochodzą z wydanego w połowie lat 30. ubiegłego wieku tekstu Horacego McCoya „Czyż nie dobija się koni?". Co sprawiło, że zdecydowałeś się na tę historię?

Uwierzyłem, że będzie to dobry materiał właśnie dla teatru pantomimy. Bohaterowie opowieści McCoya są duchowymi protoplastami osób sportretowanych w głośnym reportażu Jessiki Bruder „Nomadland", którzy po recesji z lat 2007–2009 przyjęli tułaczy tryb życia, podróżując po Stanach Zjednoczonych w poszukiwaniu pracy sezonowej. Sprzedają domy, bo nie mogą ich już utrzymać, przesiadają się do kamperów, przyczep, vanów i ruszają w drogę. Wielki Kryzys lat 1929–39 i kryzys finansowy lat 2007–2009 wymuszają na ludziach podobne zachowania. Są gotowi na wszystko, by walczyć o swoje marzenia. Są gotowi na wszystko, bo walczą o przetrwanie.

U McCoya ofiary kryzysu finansowego tańczą w konkursie tanecznym, w którym główną nagrodą jest duża suma pieniędzy. Motywy fabularne, takie jak wyścig, jedzenie, rywalizacja, głód, walka o przetrwanie, wytrwałość, czyli walka z ograniczeniami ciała i ducha, wydały mi się inspirujące dla formy, którą teatr ruchu i gestu się posługuje.

Spektakl nie jest jednak pantomimą w klasycznym tego słowa znaczeniu. Na scenie wybrzmiewają słowa, widoczny jest kurs w stronę teatru dramatycznego. Dlaczego?

Zderzenie tych dwóch środków wyrazu może, moim zdaniem, przynieść dodatkową jakość, wytworzyć napięcie pomiędzy tym, co jest wyrażone za pomocą słowa, a wyrażone bez niego – przez działanie, ruch, pantomimę, taniec. Synkretyzm i eklektyzm to zasady, które chcieliśmy tutaj wcielić w życie. Słowo i ruch w dialogu, który rodzi komunikat.

Po wielu latach pracy w różnych teatrach i stworzeniu wielu wybitnych spektakli, jaką widzisz różnicę w sposobie „robienia" teatru kiedyś i teraz?

Myślę, że wszyscy się zmieniamy i wspaniałe jest to, że zmiana jest możliwa i widoczna. Staliśmy się bardziej wyrozumiali dla siebie nawzajem, mam na myśli wszystkie osoby, które biorą udział w procesie powstawania przedstawienia. Myślę, że o wiele mniej znaczący, a przez to mniej paraliżujący, stał się tak zwany sukces związany z efektem pracy. Droga powoli staje się celem, a proces powstawania przedstawienia jest istotniejszy, bo w nim uczymy się wciąż na nowo tego, czym może być współpraca, partnerstwo, asertywność, odpowiedzialność, troska i wyrozumiałość.

Rozmawiał: Mariusz Turchan

fot. R. Skwarek

fot. R. Skwarek

Dancing till breathless

The first of this season premiere happened in the Wroclaw Pantomime Theatre. On 24th November in the Audiovisual Technology Centre CeTA, we could see a horrendous and spectacular dance marathon, *They Shoot Horses, Don't They?* Radosław Rychcik, a theatre director, talks to the "Wrocław Cultural Guide" about his work with The Wrocław Pantomime Theatre's team and inspirations for the performance.

It was your first time working with The Wrocław Pantomime Theatre's team. How was it?

It was an incredibly inspiring meeting, expanding your horizons. It was the first time something like this had happened to me. When I was offered to create a performance in the Wrocław Pantomime Theatre, I slowly started getting ready for his challenge, watching pantomime performances. When I arrived at the rehearsal, we commenced our quest. My play script presented such a version of the story, which, for me, had seemed inspiring from the perspective of the Pantomime actors. Then, they showed me new possibilities of its stage interpretation. The dialogue between a word and a physical theatre and their mutual compatibility produces unusual results.

The words in the dialogue you mentioned come from a text by Horace McCoy, *They Shoot Horses, Don't They?*, published in the mid-1930s. What made you choose this story?

I believed it would be a good source for a pantomime theatre. The protagonists of McCoy's story are spiritual protoplasts of the people portrayed in the high-profile nonfiction book of Jessica Bruder *Nomadland: Surviving America in the Twenty-First Century*, who, in the aftermath of the Great Recession of 2007–2009, adopted transient lifestyles travelling around the United States in search of seasonal work. They sell their houses because they cannot afford them, switch to camper vans and trailers, and hit the road. The Great Depression of 1929–1939 and the financial crisis of 2007–2009 made people behave similarly. They are prepared for everything to fight for their dreams. They are prepared for everything as they are fighting for survival.

McCoy's victims of the financial crisis dance at a dance competition whose main prize is a considerable amount of money. The plot motives, such as horse races, food, rivalry, famine, a fight for survival, perseverance, or a battle with the limitations of your body and soul, seemed interesting for the form which physical theatre incorporates.

But the performance is not a classical pantomime. We hear words on the stage and an evident course towards dramatic theatre. Why?

In my opinion, the juxtaposition of two means of expression can bring extra value and create tension between what is expressed through words and what is expressed without them – but through action, movement, pantomime, and dance. Syncretism and eclecticism are the rules we wanted to implement here. Words and movement in a dialogue bring communication to life.

Having worked in many different theatres and created many exceptional performances, what difference can you see in "producing" theatre today and in the past?

I think we all change, and it is fantastic that the change is possible and visible. We have become more understanding of each other – here, I mean all the people who participate in creating a performance. I believe success resulting from your work has become less important and thus less paralysing. The way has slowly become the goal, and the process of creating a performance has become more important because it teaches us again and again what cooperation, partnership, assertiveness, responsibility, care and understanding are.

Interviewer: Mariusz Turchan

Wyżyny *i sterczyny*

Podobno nadchodzi mroczna rewolucja. Mowa o modzie na ciemne sklepy i kuchnie-widma. Funkcjonują z zaklejoną witryną, bez szyldu, jak krecie nory (sic!). Wydają towar i jedzenie kurierom, stąd ta zasłona – szybko, szybciej! Klient czeka.

Żegnaj stary świecie, żegnaj: *Sąsiedzie, pożycz szklankę cukru* – to takie staromodne. Dziś, gdy w lodówce brak mleka, z pomocą przychodzi apka (a ile się prądu marnuje po drodze...). Sądząc po ulicach tłocznych od kurierów, jesteśmy blisko urzeczywistnienia wizji rodem z serialu „Black Mirror". Na szczęście przeczytałam o niej w prasie („Polityka"), która wciąż ukazuje się na papierze. Jest więc cień nadziei, że przyszłość zgaszona przez technologię to perspektywa nieco przejaskrawiona.

Nie da się jednak ukryć, że szyld jako nośnik reklamy traci na znaczeniu. Na jakości stracił już dawno za sprawą licznych firm krzaków oferujących wyrób szyldopodobny. W poszukiwaniu wrażeń estetycznych klasycznie musimy się nachodzić. Niestety, spalimy też trochę benzyny. Czy planeta nam to wybaczy? Tak, jesteśmy rozgrzeszeni, gdyż subiektywny przegląd szyldziarskich wyżyn ma być zachętą do recyclingu.

Oto paradoks: tam, gdzie jest na czym oko zawiesić, biznes dawno padł lub pada, ewentualnie leży. Wygląda na to, że najlepsze wzornictwo nie gwarantuje podbicia rynku. Istnieją oczywiście chlubne wyjątki, choć w skali miasta policzę je na palcach jednej ręki. Niech służą za podpowiedź, jak robić to wzorowo i na lata, a więc ekonomicznie. W mniej pewnych przypadkach zaleca się mniejsze środki, co nie wyklucza jednak dużego efektu. Wreszcie, jest i trzecia niepopularna droga: zero waste. Na ulicy leżą rozwiązania porzucone i gotowe do ponownego użycia. Takie bierzemy w ciemno.

Zebrała: Kalina Zatorska

MODNIARSTWO

Zacznijmy od fenomenu. Oto wzorowa symbioza budynku i reklamy skrojona pod zabytkowe otoczenie. Piękna forma w stalowej ramie, dopasowana do charakteru miejsca i osobowości właścicielki. Stacjonuje tu bowiem prawdziwa dama modniarstwa, pani Lucyna Kolbusz. Szyld zaprojektował i wykonał dla niej artysta plastyk, którego nazwiska nie pamięta. Po latach (a raczej dekadach) funkcjonowania „Modniarstwa" w tym miejscu szyld wciąż cieszy inwestorkę, cieszył autora (*Moje dzieło!* – mawiał) i cieszy przechodnia. Dziś prawie nie robi się takich reklam: technicznie zaawansowanych, stylowo niepowtarzalnych, po prostu eleganckich. Ale i kapelusze mało kto nosi. – *Wyparła je czapka z pompon. Bardziej pasuje do dresów* – kwituje pani Lucyna.

Let's start with this phenomenon. It is an exemplary symbiosis of a building and an advertisement tailored to the historic surroundings. It is a beautiful form in a steel frame, fitting the character of the place and the owner. Indeed, a real lady of fashion, Lucyna Kolbusz, operates here. The shop sign was designed and executed for her by an artist whose surname she cannot remember. After years (or decades) of Modniarstwo operating here, the shop sign still pleases the eye of the investor, pleased the author (*"My work!"* he used to say) and pleases the passerby. Today, you do not make adverts like this: technically complex, stylistically unique and elegant. But also hats are hardly worn. *"A winter beanie with a pompom replaced them. It goes better with a tracksuit,"* said Lucyna.

JADWIGA

Kolejna trendsetterka na wrocławskim rynku. Nieskrępowana kobiecość na podświetlonej chmurce jako ślad po zakładzie kosmetycznym, w którym pani Jadwiga kręciła pierwsze kremy na moździerzu dla swoich klientek (lata 60.). To były początki marki kosmetyków naturalnych „Jadwiga", która dziś przeniosła się do sieci z niezmienionym logo. Lokal po gabinecie od lat jest podnajmowany, właścicielka pilnuje i nie pozwala, by szyld zniknął z elewacji. To się nazywa „pozycjonowanie". Młodzież może się uczyć.

Another trendsetter in the Wrocław Market Square. Uninhibited femininity on a lit cloud is a trace of a beauty parlour where Jadwiga produced her first creams in a mortar for the clients (in the 1960s). It was the beginning of the brand of natural cosmetics, Jadwiga, which today is part of a chain with an unchanged logo. The premises where the parlour used to be is leased regularly, but its owner forbids taking down the sign from the facade. It is what a proper "placement" looks like. It is a lesson for the youth.

fot. Kalina Zatorska

Tops *and swirls*

It is said the dark revolution is coming. It refers to dark shops and ghost kitchens. They operate with blacked-out shop windows, with no shop sign, like mole burrows. They distribute merchandise and food to couriers – therefore, the curtain – fast, faster! The customer is waiting.

Farewell, Old World, farewell! *"My dear neighbour, could you give me a glass of sugar?"* – this is so old-fashioned. Today, when we run out of milk, we have an app (and how much electricity is wasted in the meantime...). Judging by the streets peppered with couriers, we are on the verge of making the vision straight from *Black Mirror* come true. Fortunately, I read about it in "Polityka", which is still published in paper form. So, there is a shred of hope that the future overwhelmed by technology is a slightly exaggerated perspective.

But the truth is that a shop sign as an advertising medium is losing its importance. It has long lost its quality thanks to the numerous pseudo-companies offering sign lookalikes. It is an endeavour to find something aesthetic. And we need to burn some fuel to do so. Will our planet forgive us? Yes, we are absolved as this subjective compilation of shop sign masterpieces is an incentive to recycle ideas.

Here is a paradox: the business whose sign is pleasing to the eye has gone under, is going under or is slowly dying. The best design does not guarantee success in the market. Of course, there are some honourable exceptions; however, in the scale of the city, I can count them on the fingers of one hand. But they deserve to be a beacon of how to do it exemplarily and cost-effectively for many years to come. In some cases, it is recommended to use smaller mediums, which does not mean a less impressive effect. And finally, the third unpopular way of zero waste. There are ready-to-use, previously discarded solutions. These are more than welcome.

Collected by: Kalina Zatorska

WARSZAWSKA

Legendarna cukiernia utrzymana w klimacie retro i przyjemnie oldschoolowy szyld. Plus za zakręcone szeryfy (poprzeczne kreski w zakończeniach liter) imitujące sterczyny (zdobienia na torcie). Zrobiło się specjalistycznie i jest to celowe. Ma sugerować, że wyrób cukierniczy – podobnie jak i wyrób literniczy – to zadanie dla wprawnego rzemieślnika. W obu profesjach kluczowe jest wyczucie smaku.

It is an iconic confectionery with retro decor and a nice old-school shop sign. Extra points for the font with twisted serifs (cross-hatching at the end of letters) imitating swirls on a birthday cake. It looks professional, and that is the point. The confectionery and the font itself are a task for a real professional. In both cases, a sense of taste is important.

PRALNIA

Gotowiec. Gdyby ktoś wreszcie wynajął ten lokal i zrobił z niego użytek, nazwę miałby z głowy. Nikt o zdrowych zmysłach nie zmarnowałby przecież tego napisu. Widziany w wysokości 1,60 m wygląda na szlachetną technikę malowania na szkle z użyciem metalizowanych drobinek, czytaj: wyższa szyldziarska szkoła. Bardzo popularna wciąż na przykład w Italii (rejon Toskanii). No, ale gdzie Rzym, a gdzie Krym, chciałoby się powiedzieć. Biedna ta Pralnia. Tyle lat czekać na drugą szansę. W tak atrakcyjnym lokalu można zrobić wszystko. Byle nie pralnię pieniędzy.

Readymade. If anyone finally rented out this place and used it properly, the name is there already. Somebody of a sane mind would not let this inscription go to waste. Seen at the height of 1.6m, it looks like it was done using a noble glass painting technique with metallised flecks – it resembles an advanced school of shop sign manufacturing. It is still popular in, e.g., Italy (Tuscany region). But... It is what it is. Poor Pralnia. It has been waiting so long for its second chance. You can do whatever you want with such attractive premises. But not money laundering.

ZNACZKI

Czapki (z pomponem) z głów dla właściciela tego miejsca za konsekwentne dbanie o wizerunek i sięganie po wciąż niedocenioną, a jakże wdzięczną i praktyczną formę – markizę. Popularna w krajach śródziemnomorskich, gdzie za jej obecnością przemawia więcej (słonecznych) argumentów. Tutaj pojawia się jeden niezbywalny: dobrze wygląda.

Hats (or beanies with a pompom) off to the owner of this place for consistent care for the appearance and reaching out for the underappreciated but charming and practical solution – awning. It is popular in the Mediterranean, where they have more (sunny) arguments for its instalment. But here they have one undisputed argument – it looks good.

KIOSK

To nie są czasy dla prasy drukowanej – co piszę z autopsji, choć w prasie drukowanej – niemniej szkoda byłoby stracić taki neon. Gdyby nie całościowy remont bloku, nigdy by przecież nie powstał. Kto dziś porwałby się na szklane rurki? Ktoś dofinansowany z funduszy unijnych. Liternictwo stylizowane na lata 60. broni się nawet w wersji *off*, więc wcale nie musi świecić. Sama nazwa jest na tyle neutralna, że nie widzę przeszkód, by ktoś zhakował ją na coś nowego. Całe 11,6 m^2 czeka na drobnego przedsiębiorcę chyba już trzeci rok. *O tempora, o mores!*

It is not the best time for the printed press – I have experienced this myself even though I am writing this for a printed copy of a magazine – but it would be a waste of such a neon sign. It would have never existed if it had not been for the general renovation of the block of flats. Who today would create such glass pipes? Somebody with a grant for the UE. The font stylised for the 1960s looks good even when turned off, so it does not need to be lit. The name itself is also so neutral that there is no problem with reusing it for something else. The premises of 11.6 m^2 has been waiting for three years for its new tenant. *O tempora, o mores!*

ZIOMEK

Gdzie idziesz? Do Ziomka! To, że ten bezpretensjonalny blaszak lat 90. zwany pawilonem spożywczym (jak elegancko!) padł, odbieram jako wypadek przy pracy. Świetnie zlokalizowany – bynajmniej nie pod deweloperką zamieszkałą przez fundusze inwestycyjne, a między blokami, gdzie ludzie żyją i gotują ziemniaki. Pewnie pobliski sieciowy market wykończył Ziomka. To znaczy, że nigdy nim nie był. Prawdziwe ziomki nie wchodzą sobie w drogę – uwaga natury ogólnej.

"Where are you going?" "To Ziomek (Mate)!" I take the fact that this unpretentious metal building from the 1990s, for years proudly called a grocery mall, went down as a mistake. Perfect location – not in the neighbourhood inhabited by investment funds, but between blocks of flats where people live and cook potatoes. I guess the proximity of a chain supermarket killed Ziomek. So, it means it was never really a mate. Real mates never have conflicts – just a general remark.

S.K.L.E.P.

Tu akurat nadziei brak, ale przykład ten niech będzie inspiracją, jak skromnymi środkami osiągnąć maksimum efektu. Przejrzawszy archiwalne zdjęcia tego obiektu wnioskuję, że prowadził go ktoś z wyjątkowym wyczuciem smaku. W czasach świetności wejście do sklepu uzupełniała markiza, a miejsce ornamentu wypełniała donica z kwieciem oraz wymalowane pod kolor kraty. Napis stylizowany i charakterny, nieco ludowy, nieco baśniowy. I te tajemnicze kropki między literami, ciekawe o.c.b. Wróćmy jednak na ziemię: okolicę przejęła Żabka – jakie to banalne. Niedaleko za tym domem majaczy baner dewelopera: *Zamieszkaj w centrum zmian*. Biorąc pod uwagę sąsiedztwo cmentarza, wyszło całkiem groteskowo. Chciałoby się wywiesić na sklepie pamiątkową tabliczkę: Tu leży pierwsza ofiara gentryfikacji Maślic. R.I.P. S.K.L.E.P. S.P.O.Ż.Y.W.C.Z.Y.

This case is hopeless, but it is a good inspiration for how, with limited funds, you can reach maximum effect. Browsing through archived pictures of this building, I realised it must have been run by somebody with a high sense of taste. At its prime, the entrance to the shop was complemented with an awning, and as a decoration, there was a flower pot and bars in windows were painted similar colours. The inscription had style and character, slightly folk, slightly fairy-tale-like. And the mysterious dots between letters, I wonder what it was all about. But this location was taken over by Żabka – such a cliche. Near this building, there is a developer's logo with the slogan: *Live in the centre of changes*. Considering there is a cemetery nearby, it is quite comedic. You just want to hang a plaque on a shop's wall: Here lies the first victim of the gentrification of Maślice. R.I.P. S.K.L.E.P.

fot. Kalina Zatorska

DCF
DOLNOŚLĄSKIE CENTRUM FILMOWE

CO ROBISZ W SYLWESTRA?

W kinie DCF:

- pokazy najlepszych filmów na wielkim ekranie
- kameralna atmosfera
- uroczyste toasty
- wygodne fotele

Dasz się zaprosić?

Program ostatniej filmowej nocy w roku sprawdź na:

kino_dcf
Dolnośląskie Centrum Filmowe
TikTok kino_dcf
www.dcf.wroclaw.pl

Kolumny w stylu wrocławskim

Na mapie Breslau pojawił się pod koniec XIX wieku, po wojnie rozkwitło tu życie kulturalne, przetrwał transformację i wielką wodę, a niedawno otworzył się „na nowo". Klub pod Kolumnami od kilkudziesięciu lat jest nadodrzańską przystanią dla wrocławskiej kultury. Co się tam działo na przestrzeni lat? Odpalamy niezbędnikowy wehikuł czasu i ruszamy w podróż po kulturalnej historii pod kolumnami!

Początki tej historii sięgają końcówki XIX wieku. Stworzona w stylistyce neorenesansowej obecna siedziba Klubu powstała w 1876 roku według projektu mistrza murarskiego Augusta Jäckela. Budowa kamienicy była związana z kompletną przebudową całego Matthias Platz, którego projekt nawiązywał do angielskiego założenia skwerowego. Wojenne zawirowania szczęśliwie ominęły kamienicę numer 21, choć mocno wpłynęły na jej… adres. Zaraz po wojnie plac stracił imiennego patrona i – w wyniku błędu w tłumaczeniu – przez chwilę nazywano go placem Lignickim. Nazwę szybko poprawiono na prawidłowo piastowską Legnicę, by po kilku latach znów ją zmienić. Na tabliczkach na kilkadziesiąt lat zadomowił się Fryderyk Engels, a Maciej, już święty, powrócił jako patron dopiero w latach 90.

„Z przystępnymi cenami piwa i małych zakąsek"

Kultura w tej części miasta zagościła na stałe kilkanaście lat po zakończeniu II wojny światowej, w latach 60., i rezyduje tu nieprzerwanie do dziś. Po drodze miejsce stało się jedną z filii Domu Kultury „Śródmieście", a już po transformacji – oddzielną miejską instytucją kultury: Klubem pod Kolumnami.

To właśnie w pod tym adresem próby przeprowadzał legendarny undergroundowy zespół rockowy Romuald i Roman, lokalni artyści prezentowali swoje prace w klubowej galerii, a osoby, które dopiero stawiały pierwsze kroki na artystycznej scenie, mogły podnosić swoje umiejętności na licznych warsztatach, m.in. rękodzielniczych. W Klubie spotykało się założone przez artystę Czesława Rodziewicza Towarzystwo Haftu Wrocławskiego, które na przestrzeni lat zorganizowało ponad 120 krajowych i zagranicznych wystaw, a na prowadzonych w całym mieście kursach nauczyło techniki haftu przeszło tysiąc uczestniczek.

Pod Kolumnami, dzięki inicjatywie Jana Schneidera, odbywały się też również tzw. „superkoncerty gitarowe" składające się z trzech części: klasyki, flamenco i jazzu. Na klubowej scenie posłuchać można było m.in. Marka Napiórkowskiego, Jaremy Klicha, Janusza Konefała i zespół Sueno Andaluz. Oprócz doskonałej muzyki organizatorzy zachęcali również ciekawymi dodatkami – zapowiedzi głosiły, że koncerty dostępne były z „przystępnymi cenami piwa i małych zakąsek".

Kultura pełna świata

Po remoncie popowodziowym Klub wszedł w XXI wiek tanecznym krokiem, otwierając okna na kultury z całego świata. I cóż to były za pląsy! Tańce greckie, irlandzkie, latynoskie, a nawet… „godowy taniec białej czapli" – kolumnowy parkiet w latach 2000. rozgrzany był do czerwoności. Jednak nie tylko tańcem Kolumny stały: Klub współorganizował kilka edycji festiwalu „Freaki Afryki", który popularyzował wśród mieszkańców Wrocławia kulturę i muzykę z tej części świata. Odbywały się tu również zajęcia filmowe i teatralne, a wieczorami można było wziąć udział w cyklu literacko-muzycznych spotkań z Bogusławem Bednarkiem. W czerwcu 2013 roku kultura wyszła też poza Kolumny – na placu świętego Macieja można było podziwiać organizowaną wraz z BWA Wrocław wystawę „Street art na Nadodrzu", czyli ponad 60 zdjęć nadodrzańskich graffiti, murali i szablonów. Co więcej, na elewacji jednej z kamienic przy ulicy Jagiellończyka, powstał też specjalny mural autorstwa Sławka „Zbioka" Czajkowskiego.

Nowe rozdanie pod Kolumnami

Kolejny rozdział historii kamienicy przy placu świętego Macieja 21 rozpoczął się w styczniu 2023 roku. To właśnie wtedy Klub pod Kolumnami połączył swoje siły z Wrocławskim Instytutem Kultury. Cały na biało (ale z kolorowymi, inspirowanymi latami 60. dodatkami) ruszył z pełną mocą jesienią tego roku. I tak na miłośników architektury i historii czekają spotkania Klubu Sympatyka Kamienicy, w salonie towarzyskim można wypić kawę i popracować podziwiając klubowe wystawy, a dla najmłodszych organizowane są „Figle-migle", czyli krótkie zajęcia i zabawy rozwojowe. Na osoby lubiące dobrą zabawę czeka też organizowany raz w miesiącu teatralny Klub Improwizacji. Ważną rolę do odegrania ma również kolumnowy fortepian, który wykorzystany będzie nie tylko do koncertów. Z kolei czwartkowe popołudnia spędzić można w Klubie Kolażu – czy podobnie, jak kiedyś na haftowaniu, sekrety kolażowych technik odkryje tysiąc uczestniczek? Wszystko w Waszych rękach!

Kajetan Buturlak

↓ występ grupy uczestniczek zajęć flamenco, które prowadziła w Klubie Katarzyna Radułowicz

↓ Festiwal „Freaki Afryki", warsztaty tańca – rok 2017

↑ wejście do Klubu, rok 2023, fot. Wojciech Chrubasik

← plac św. Macieja na pocztówce z początku XX wieku, fot. ze zbiorów portalu Poloniae Amici polska-org.pl

↓ koncert zespołu Warsovia Manta, który był pierwszym koncertem na otwarcie tzw. „Klubu ETNO" w 1998 roku

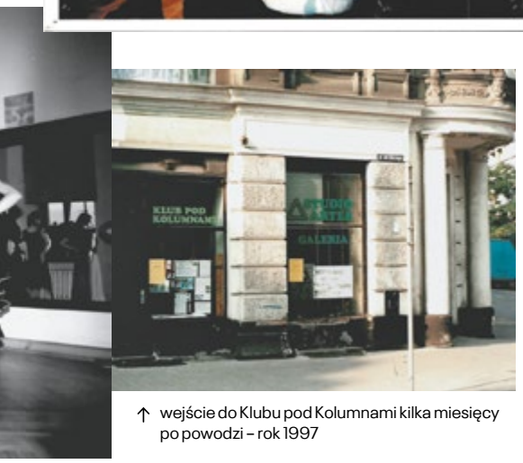

↑ wejście do Klubu pod Kolumnami kilka miesięcy po powodzi – rok 1997

↓ „Kieszkówka", czyli jedno z cyklu spotkań poetyckich prowadzonych przez poetę/literata Zbigniewa Kieszka i Marię Kieszek

↑ wystawa ilustracji Gosi Herby „Lodorosty i bluszczary", fot. Wojciech Chrubasik

Wrocław-style columns

It appeared on the map of Breslau at the end of the 19th century, and after the war, the cultural life blossomed here. It survived the Transformation and the Great Flood of 1997, and recently, it was opened "again." Klub pod Kolumnami has been a Wrocław cultural haven in Nadorze for dozens of years. What has happened there over the years? Let's launch our time-travelling machine and embark on a journey through history under the symbol of columns.

The story began at the end of the 19th century. Built in a Neo-Renaissance style, the current club premises were built in 1876 to a project by master mason August Jäckel. The construction of the townhouse was part of a complete redevelopment of the entire Matthias Platz, the design of which was based on the layout of an English courtyard. The wartime turmoil happily omitted townhouse number 21, although it heavily affected its... address. Shortly after the war, the square lost its patron saint and – as a result of a translation error – was for a while called plac Lignicki. The name was quickly corrected to the proper Piast name, plac Legnicki, only to be changed again a few years later. The plaques had Frederick Engels's name for several decades, and Matthias, already a saint, only returned as a patron in the 1990s.

"With affordable prices for beer and snacks"

Culture found a permanent home in this part of the city several years after the Second World War – in the 1960s, and resides here continuously to this day. Along the way, the venue became one of the branches of the Śródmieście Cultural Centre, and after the Transformation – a separate municipal cultural institution: Klub pod Kolumnami.

The legendary underground rock band Romuald i Roman rehearsed here, local artists presented their works in the club's gallery, and people who were just taking their first steps on the artistic scene could improve their skills in numerous workshops, including handicrafts. The Wrocław Embroidery Society, founded by artist Czesław Rodziewicz, used to meet in the club. Over the years, it organised more than 120 national and international exhibitions and taught embroidery techniques to more than a thousand participants at courses held in the city.

Klub pod Kolumnami, thanks to Jan Schneider's initiative, also held so-called "guitar super concerts" consisting of three parts: classical, flamenco and jazz. On the club's stage, you could hear, e.g., Marek Napiórkowski, Jarema Klich, Janusz Konefał and the band Sueno Andaluz. As well as great music, the organisers also provided incentives – posters said that concerts and "affordable beer and snacks" were available here.

Culture full of the world

Following the post-flood refurbishment, the club entered the 21st century with a dancing step, opening its doors to cultures from all over the world. And what a dance it was! Greek, Irish, and Latin dances and even... the "mating dance of the white heron" – the dance floor in the 2000s was red-hot. However, it was not only dancing that the club was known for: the club co-organised several editions of the "Freaks of Africa" festival, which popularised culture and music from that part of the world among the residents of Wrocław. Film and theatre classes were also held here, and in the evenings, it was possible to take part in a series of literary and musical meetings with Bogusław Bednarek. In June 2013, culture also went outside the club – the exhibition *Street Art on Nadodrze*, organised together with BWA Wrocław, was displayed at plac św. Macieja, with more than 60 photographs of Nadodrze graffiti, murals and stencils. What's more, a unique mural by Sławek "Zbiok" Czajkowski was created on the façade of one of the townhouses on ul. Jagiellończyka.

New chapter

The next chapter in the history of the building at plac św. Macieja 21 began in January 2023. It was then that Klub pod Kolumnami joined forces with the Wrocław Institute of Culture. All in white (but with colourful, 60s-inspired accessories), it launched in full force this autumn. For architecture and history lovers, there are meetings of Klub Sympatyka Kamienicy (Townhouse Supporters' Club); in the social lounge, you can enjoy a cup of coffee and work while admiring the club's exhibitions, and for the youngest, there are "Figle-migle" – short activities and developmental games. For those who like to have fun, there is also a theatre improvisation club organised once a month. An important role is also to be played by the piano, which will be used not only for concerts. Thursday afternoons, on the other hand, can be spent at the Klub Kolażu (Collage Club) – will the secrets of collage techniques be discovered by the 1,000 participants, just as they once were of embroidery? It is all in your hands!

Kajetan Buturlak

fotohistorie / photostories:

Antyki z Breslau odnalezione

Antiques from Breslau discovered

BŁAŻEJ DOMARADZKI

@historia_ze_smietnikow_breslau

Na co dzień prowadzi kawiarnię, a wieczorami chwyta za latarkę i przemierza Wrocław, zaglądając do śmietników i wyciągając porzucone skarby. Zaczęło się od krzesła wydobytego z kontenera, dziś już regularnie ratuje piękne rzeczy. Błażej Domaradzki jest pasjonatem namacalnej historii – w osiedlowych kubłach i wielkogabarytowych pojemnikach odnajduje jej ślady: sztukę, pamiątki po obecnych i byłych mieszkańcach miasta, a niekiedy nawet wartościowe precjoza.

W dobie powszechnego konsumpcjonizmu, szybkiego życia i dążenia do wygody wielu nie dba o to, co zostało im powierzone przez przodków albo historię.

W epoce naszych dziadków wychowanych w przedwojennym świecie, pamiątki rodzinne – dokumenty, listy czy zdjęcia – były największą świętością, niejednokrotnie świadczyły o bohaterskich postawach (powstania, wojny...), kształtowały kolejne pokolenia. Dziś lądują w śmietniku. Ale to nie koniec: trafiają do niego obrazy, biżuteria, sztuka czy choćby narzędzia, które dzięki jakości wykonania przetrwały dwie wojny, komunizm i 30 lat wolnej Polski. A mogłyby posłużyć i wiele kolejnych lat, bo nie wierzę, że nikt nigdy nie będzie używał młotka czy kombinerek. Ależ będzie! I kupi je wtedy w markecie z napisem „Made in China".

Zapomniałbym o odpowiedzi na najczęściej zadawane mi pytanie: „Naprawdę ktoś to wrzucił!?". Tak, to wszystko ze śmietnika.

By day, he runs a cafe; by night, he grabs a torch and roams Wrocław, peeking into bins and finding abandoned gems. It all started with a chair taken from a skip; today, he regularly saves beautiful objects. Błażej Domaradzki is a fan of tangible history – in small bins and big skips, he finds its traces: art, memorabilia of current and previous city's residents, and sometimes even valuable treasure.

Nowadays, with ever-existing consumerism, fast life and pursuit of comfort, many people do not care what their ancestors or history gave them.

In our grandparents' era, who were brought up in the pre-war world, family heirlooms – documents, letters or photographs – were sacred. Those objects often proved heroic deeds (uprisings, wars...) and shaped the following generations. Today, they end up in a bin. But there is more: paintings, art or even tools, which, thanks to their quality, have survived two wars, communism and 30 years of independent Poland. And they could serve other long years as it is hard to believe nobody would use a hammer or pliers. They will, indeed! But then, they will buy them in a supermarket labelled "Made in China."

Oh, and the answer to the most frequently asked question: "Really? Somebody threw that away?" Yes, it all comes from a bin.

→

Niepokojący jest dziś brak odpowiedniej edukacji historycznej – nie tej powszechnej, z patosem, ale domowej, rodzinnej. Wyciągam ze śmietników przedwojenne zdjęcia rodzinne, dyplomy, świadectwa, listy z XIX wieku czy medale i odznaczenia państwowe za służbę dla Niepodległej Polski...

Disturbing is the lack of proper historical education – not the general, with pathos, but the one at home, in your family. In the bin, I find pre-war family photos, diplomas, certificates, letters from the 19th century, medals, and military decorations for the service in independent Poland...

→

Dla niektórych sztuka też się nie broni. Swego czasu wyciągnąłem z kontenera obraz Erno Erba, lwowskiego żydowskiego malarza, który zginął podczas likwidacji tamtejszego getta. Jego obrazy są w wielu muzeach. Uratowałem też obraz Ignacego Pinkasa oraz jednego z uczniów Matejki. A to tylko trzy spośród wielu.

For some people, art is also not enough. At some point, I found a painting by Erno Erba, a Jewish painter from Lviv, who died during the destruction of the local ghetto. His paintings hang in museums. I also saved a painting by Ignacy Pinkas and one of Matejko's disciples. These are just three examples among many.

←

Żyjemy w dawnym niemieckim mieście Breslau, do którego po wojnie przyjeżdżali Polacy z różnych stron, od Lwowa po Wilno, od Warszawy po Poznań. Oprócz tego, co zastali, przywozili ze sobą pamiątki z tamtych stron. Przed śmieciarką uratowałem np. szklaną Halę Stulecia (z jej otwarcia w 1913 roku), pocztówki z wielu przedwojennych polskich miast, stare mapy (od XIX wieku).

We lived in the post-German city of Breslau, where Poles arrived from various corners of the country after the war, from Lviv and Vilnius, Warsaw and Poznań. Besides what they found here, they also brought memorabilia from their hometowns. For example, I saved from ending up at the landfill a glass globe of the Centennial Hall (from its inauguration in 1913), postcards from many Polish towns existing before the war, and old maps (from the 19th century onward).

←

W śmietnikach można znaleźć wszystko: cenną biżuterie, monety, wiekowe srebrne sztućce, zabytkowe książki (najstarszą, którą znalazłem pochodzi z 1709 roku), meble i porcelanę czy nawet tak dziś pożądane wzornictwo z PRL-u – szkło, figurki i lampy.

You can find everything in the bin: valuable jewellery, coins, old silverware, antique books (the oldest one I have found is dated to 1709), furniture and porcelain and even so wanted today designs from the Polish People's Republic era – glass, figurines and lamps.

fot. Błażej Domaradzki

Posłuchaj tej zimy

Listen this winter

Tytuł / Title:
„Still Life"

Autor / Author:
Postman

Data premiery / Release date:
10.11.2023

Wytwórnia / Label:
Watra

O PŁYCIE / ABOUT THE ALBUM:

„Still Life" to trzecia studyjna płyta ukraińskiego muzyka. Tym razem artysta eksploruje nieznane terytoria muzyczne, łącząc łagodne dźwięki gitary akustycznej z pulsującym rytmem elektronicznych beatów i syntezatorów. Kompozycje, zainspirowane brazylijską tropicalią, twórczością Davida Bowiego i estetyką impresjonistyczną, emanują niemal malarską jakością, przypominając delikatne pociągnięcia pędzlem w pastelowych kolorach. Nowy styl i podejście muzyczne wykraczają poza gitarowy folk, z którego znany jest Postman. Album został stworzony we współpracy z Ignacym Gruszeckim w studiu Monochrom w Gniewoszowie.

Still Life is the third studio album by this Ukrainian musician. This time, the artist explores uncharted musical territories by combining soft acoustic guitar sounds with a pulsating rhythm of electro beats and synths. The songs, inspired by Brazilian tropicalia, David Bowie's music, and impressionist aesthetics, emit an almost painterly quality and resemble soft brush strokes in pastel hues. A new style and musical approach exceed the guitar folk for which Postman is known. The album was created in cooperation with Ignacy Gruszecki in the Monochrom Studio in Gniewoszów.

O AUTORZE / ABOUT THE AUTHOR:

Postman, a właściwie Kostiantyn Pochtar jest ukraińskim muzykiem, multiinstrumentalistą i songwriterem, który mieszka i tworzy we Wrocławiu. Korzeni jego twórczości należy szukać w latach 60., często określana jest też jako nowoczesny miejski folk. Postman ma za sobą setki koncertów w kilkunastu krajach europejskich, gościł na wielkich festiwalach (Sziget, Fusion OFF Festival, Zermatt Unplugged, Zaxidfest), grał jako suport zespołów: Warhaus, Seafret, Flunk, Pustki, Happysad oraz Lao Che.

Postman (Kostiantyn Pochtar) is a Ukrainian musician, multi-instrumentalist and songwriter who lives and creates in Wrocław. The inspiration for his music lies in the 1960s, and it is often described as modern urban folk. Postman has given hundreds of concerts in many European countries, played at the biggest festivals (Sziget, Fusion OFF Festiwal, Zermatt Unplugged, Zaxidfest), and played as support for Warhaus, Seafret, Flunk, Pustki, Happysad and Lao Che.

Tytuł / Title:
„Gipsowy odlew falsyfikatu"

Autor / Author:
Lech Janerka

Data premiery / Release date:
17.11.2023

Wytwórnia / Label:
Mystic Production

O PŁYCIE / ABOUT THE ALBUM:

Po osiemnastu latach od ostatniego solowego albumu Lech Janerka powraca z długo wyczekiwanym przez fanów nowym wydawnictwem. Na płycie nagrywanej w domowym studiu znajdziemy dziesięć utworów – z jednej strony nostalgicznych i bardzo osobistych, a z drugiej pełnych odautorskich, subtelnych komentarzy do rzeczywistości. To kolejna odsłona twórczości niepokornego artysty, który swoim dojrzałym głosem, za pomocą oryginalnej, charakterystycznej dla siebie formy przypomina o tym, co w życiu najważniejsze.

Eighteen years after the last solo album, Lech Janerka comes back with a long-awaited release. The album, recorded at a home studio, contains ten songs – nostalgic and very personal on the one hand and original, subtle commentary on reality on the other. It is a new image of this unruly artist who, with his mature voice and original and characteristic form, reminds us what the most important thing in life is.

O AUTORZE / ABOUT THE AUTHOR:

Legendarna postać polskiej sceny muzycznej, związany z Wrocławiem kompozytor, basista i autor tekstów. Od ponad czterech dekad pozostaje niezależnym artystą, który wymyka się prostym klasyfikacjom, czerpiąc inspiracje z bardzo różnych gatunków muzycznych. Jest bacznym obserwatorem codzienności, a w swoich zwięzłych tekstach – często pełnych ironii, bawiących się słowem i formą – ukrywa kolejne warstwy znaczeń. Jego płyty spotykają się zarówno z uznaniem krytyki, jak i publiczności, jest zdobywcą licznych nagród muzycznych.

Janerka is an iconic artist in the Polish music scene, a composer, bass player and lyricist connected with Wrocław. For over four decades, he has been an independent artist who escapes easy classifications and who draws inspiration from various music genres. Janerka is an observer of daily life, and in his lyrics – often full of irony and playful with words and form, he hides another layer of interpretations. Critics and the audience have praised his albums, and he has often been awarded for his accomplishments.

fot. mat. wydawców

SZTUKI WIZUALNE

16.09–31.12

„Wszystko jest pejzażem. Serbołużycki malarz Jan Buck” – wystawa

Pałac Królewski, ul. Kazimierza Wielkiego 35

śr.–sob. 11:00–17:00, niedz. 10:00–18:00

Z okazji 100-lecia urodzin Jana Bucka – jednego z najważniejszych malarzy serbołużyckich, którego praca związana jest z krajobrazem górniczym Łużyc – stworzono projekt mający przybliżyć jego twórczość. W Pałacu Królewskim możemy oglądać malarstwo olejne Jan Bucka oraz jego wrocławskich profesorów i przyjaciół; w osobnej części wystawowej prezentowane są szkice i grafiki. Ekspozycja pokazuje przekrój twórczości artysty – od często pojawiających się martwych natur po późniejsze dzieła charakteryzujące się wyraźnym zwrotem ku abstrakcji.

Organizator: Muzeum Miejskie Wrocławia

www.muzeum.miejskie.wroclaw.pl

20 PLN (normalny)
15 PLN (ulgowy)

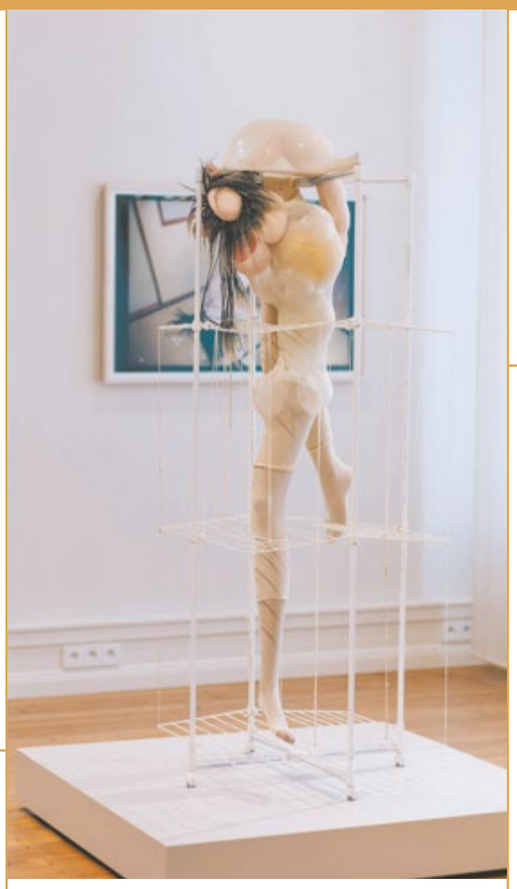

17.09–14.01.2024

„Third Skin” – wystawa

OP ENHEIM, pl. Solny 4

śr. 14:00–18:00, czw.–pt. 14:00–19:00, sob.–niedz. 13:00–19:00

Jean Michel Basquiat, Monica Bonvicini czy Charlotte Moorman – to tylko kilka nazwisk osób, których prace zobaczymy podczas wystawy „Third Skin”. Dzieła, pochodzące z uznanej kolekcji Eriki Hoffmann-Koenige, dobrane zostały przez Dorothée Brill i Luise Richter. Ekspozycja inspirowana jest zasadami, które stosowane są podczas prezentacji sztuki w zacisznych pokojach kolekcjonerki w Berlinie, koncentrując się na dialogu, jaki powstaje pomiędzy pracami w intymności niegdyś prywatnych pomieszczeń kamienicy Oppenheimów.

Dodatkowy język: angielski

Organizator: OP ENHEIM

www.openheim.org

8 PLN (normalny)
5 PLN (ulgowy)

21.09–31.12

„Plantifictions”– wystawa prac Pabla Ramíreza Gonzáleza

Muzeum Współczesne Wrocław, pl. Strzegomski 2a

pon., śr., pt., 9:00–15:00, czw. 14:00–20:00, sob.–niedz. 12:00–20:00

Audiowizualne instalacje meksykańskiego artysty Pabla Ramíreza Gonzáleza łączą w sobie antyczne techniki ceramiczne i współczesną biotechnologię. Artysta w swojej twórczości stawia pytania o możliwość relacji międzygatunkowych poza ludzką „wyjątkowością”; tworzy przestrzeń do namysłu nad możliwymi scenariuszami przyszłości bazującymi na niehierarchicznych relacjach międzygatunkowych oraz komunikacji pomiędzy człowiekiem a podmiotami więcej-niż-ludzkimi.

Dodatkowy język: angielski

Organizator: Muzeum Współczesne Wrocław

www.muzeumwspolczesne.pl

20 PLN (normalny)
10 PLN (ulgowy)

13.10–29.02.2024

„coś, co zmienia się w czasie” – wystawa

Centrum Sztuki WRO, ul. Widok 7

śr.–pt. 12:00–18:00, sob. 12:00–16:00

Na czas jesienno-zimowych miesięcy Centrum Sztuki WRO zamienia się w instrument. Niezwykle trudno jest opisać słowami naturę dźwięku, twórcy wystawy podjęli więc próbę stworzenia przestrzeni, w której ciało może doświadczyć dźwięku. Cisza galerii sztuki pozwala na redukcję bodźców i wsłuchanie się w mikrodźwięki będące świadectwem życia i ruchu. Wystawę tworzą aktywowane przez widza brzmienia, instalacje, interaktywne wideo oraz obiekty. To projekt zmieniający się w czasie i tworzący nawarstwiającą się kompozycję.

WYDARZENIA TOWARZYSZĄCE:

9.12 | 20:00 – performans dźwiękowy Aleksandry Koteckiej

16.12 | 18:00 – premiera filmu „Redux” i koncert zespołu Ensemble Kompopolex

Dodatkowy język: angielski, ukraiński

Organizator: Centrum Sztuki WRO

wrocenter.pl

wstęp wolny

19.10–27.05.2024

„Callart3. Wirtualne okno” – wystawa

Muzeum Współczesne Wrocław, pl. Strzegomski 2a

pon., śr., pt., 9:00–15:00, czw. 14:00–20:00, sob.–niedz. 12:00–20:00

Trzecia odsłona cyklu wystawienniczego prezentującego dzieła z kolekcji Muzeum Współczesnego Wrocław i Dolnośląskiego Towarzystwa Zachęty Sztuk Pięknych. Tym razem jej tematem będzie fenomen obrazu i obrazowania, który przeszedł długą drogę od swoich klasycznych postaci do stania się wytworem sztucznej inteligencji. Inspiracją stworzenia ekspozycji była publikacja Anne Friedberg „Wirtualne okno: od Albertiego do Microsoftu”, w której badaczka audiowizualności zgłębia historię i konteksty pojęcia „wirtualności”.

Dodatkowy język: angielski

Organizator: Muzeum Współczesne Wrocław

www.muzeumwspolczesne.pl

20 PLN (normalny)
10 PLN (ulgowy)

„Wszystko jest pejzażem. Serbołużycki malarz Jan Buck” – wystawa, materiały Muzeum Miejskiego Wrocławia, „Third Skin” – wystawa, fot. Jerzy Wypych

20.10–28.01.2024
oprowadzanie w każdą środę o 17:00

Wystawa finalistów 14. Konkursu Gepperta

galeria BWA Wrocław Główny, ul. Piłsudskiego 105

śr.–czw. 12:00–20:00, pt.–niedz. 12:00–18:00

Konkurs Gepperta jest organizowanym cyklicznie przeglądem najlepszych debiutów polskiej sceny artystycznej wywodzącej się z malarstwa. Wyróżnia go formuła, zgodnie z którą do udziału w konkursie zgłaszani są artyści i artystki wskazani przez szerokie grono zaproszonych ekspertów i ekspertek. W tym roku zaprezentowane zostaną prace: Moniki Falkus, Bartłomieja Flisa, Natalii Karczewskiej, Adama Kozickiego, Klaudii Prabuckiej, Hanny Shumskiej i Konrada Żukowskiego.

Dodatkowy język: angielski

Organizatorzy: Akademia Sztuk Pięknych im. Eugeniusza Gepperta we Wrocławiu, BWA Wrocław Galerie Sztuki Współczesnej

www.geppert.bwa.wroc.pl/konkurs/

wstęp wolny

27.10–31.01.2024

„Lodorosty i bluszczary" – wystawa ilustracji Gosi Herby

Klub pod Kolumnami, pl. św. Macieja 21

wt.–pt. 10:00–20:00

Wrocławska artystka oraz przypadające na 2024 rok setne urodziny poety Jerzego Ficowskiego – w salonie wystawowym Klubu pod Kolumnami zobaczyć można kilkanaście ilustracji Gosi Herby stworzonych do książki „Lodorosty i bluszczary" z wierszami dla dzieci autorstwa Jerzego Ficowskiego (Wydawnictwo Wolno). Dopracowane detale i frapujące szczegóły ilustracji budują świat niby kompletny, ale wciąż pozostawiający miejsce dla wyobraźni, podobnie jak utwory poetyckie Ficowskiego.

Organizator: Wrocławski Instytut Kultury

www.instytutkultury.pl

wstęp wolny

28.10–28.12

„Don't worry... be stronza" – wystawa fotografii Marty Zdulskiej

klubokawiarnia Recepcja, podwórko Ruska 46

pon.–niedz. 17:00–24:00

Taki chłopak mi napisał… Zwiedzisz ze mną cały świat, myślę sobie stary, jak ja wszędzie już byłam. Mazury mi tylko zostały – tak brzmi fragment notatek dołączonych do autorskiej wystawy przez fotografkę i twórczynię kolaży Martę Zdulską. „Dont worry… be stronza" jest zbiorem fotografii przedstawiających chwiejne życie w podróży. Intensywność chwili i proza dnia codziennego. Sztuczność i spontaniczność. Albo zupełnie na odwrót. W ekspresyjnych kadrach Zdulskiej każdy może dostrzec coś innego.

Organizator: Wrocławski Instytut Kultury

www.instytutkultury.pl

wstęp wolny

4.11–18.02.2024

„Beksiński we Wrocławiu" – wystawa

Instytut Automatyki Systemów Energetycznych, ul. Wystawowa 1

pon.–niedz. 12:00–20:00

Pierwsza od trzydziestu lat wystawa obrazów słynnego artysty we Wrocławiu to przedsięwzięcie łączące tradycyjną formę z nowymi technologiami. Obejrzeć możemy nie tylko kilkadziesiąt oryginalnych obrazów Zdzisława Beksińskiego, ale również prace artysty w formie multimedialnej: na wielkoformatowych ekranach w połączeniu z muzyką, podczas specjalnego pokazu obrazów w stereoskopii (VR) oraz wielu innych atrakcji 3D zaplanowanych przez organizatorów.

Dodatkowy język: angielski

Organizatorzy: Fundacja Beksiński, Muzeum Historyczne w Sanoku

www.beksinski-we-wroclawiu.pl

55 PLN (normalny)
45 PLN (ulgowy)

9.11–22.12

„Ruchome, nieruchome" – wystawa

Vivid Gallery, pl. Kościuszki 4

wt.–pt. 11:00–18:00, sob. 11:00–16:00

Prezentacja sztuki wideo i fotografii Jana Mikołajka oraz malarstwa Mariusza Mikołajka jest osobistą wypowiedzią artystów na temat człowieka i jego relacji z obiektywną rzeczywistością. Twórcy dają wyraz wrażliwym obserwacjom emocji pojawiających się w kontakcie z innymi osobami w określonej przestrzeni. Wszyscy i wszystko wywiera na siebie wpływ, który objawia się w sposób subtelny lub bardzo mocny; zastygły, zatrzymany lub intensywny i dynamiczny. Jeden temat, zderzenie odmiennych spojrzeń, a także mediów i środków wyrazu, a podskórnie niezwykły dialog ojca z synem.

Dodatkowy język: angielski

Organizator: Vivid Gallery

wstęp wolny

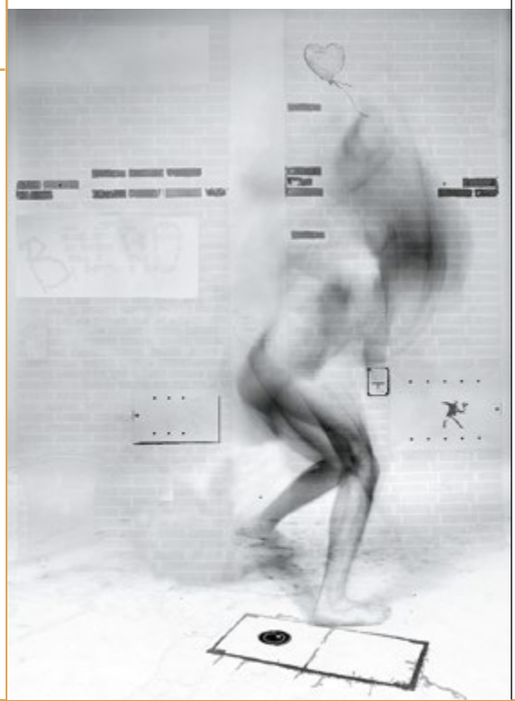

REKLAMA

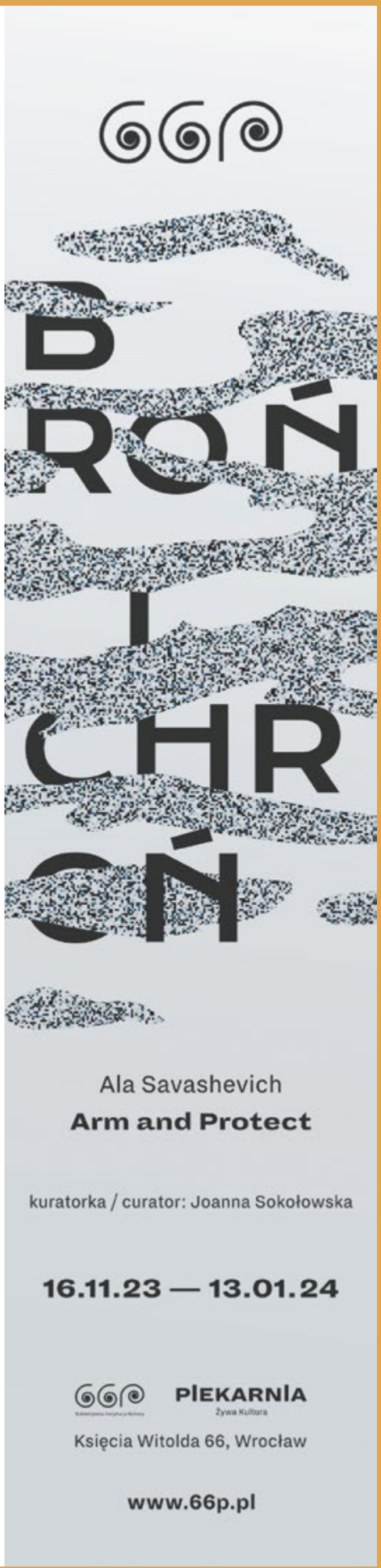

„Ruchome, nieruchome" – wystawa, „Banksy rzucający kwiatami", Jan Mikołajek, fotografia, technika własna, 2021, mat. organizatora

10.11–31.12

„Czyje głosy są słyszane?" – wystawa

galeria BWA Wrocław Główny, ul. Piłsudskiego 105

śr.–czw. 12:00–20:00, pt.–niedz. 12:00–18:00

Wystawa jest efektem pobytów rezydencyjnych we Wrocławiu artystek z Norwegii, pracujących zarówno z mediami wizualnymi (fotografia, video, malarstwo, obiekt), jak i z dźwiękiem. Działania rezydentek łączy inspiracja miastem i nowym otoczeniem, w którym znalazły się na kilka tygodni. Intencją jest dowartościowanie samego procesu twórczego. Wystawa stawia również pytanie o możliwość włączania w krąg sztuki osób nieznanych w danym środowisku.

Dodatkowy język: angielski

Organizatorzy: Wrocławski Instytut Kultury, BWA Wrocław Galerie Sztuki Współczesnej

www.instytutkultury.pl

wstęp wolny

10.11–13.01.2024

oprowadzanie w każdy piątek o 17:00

„Już po nas" – wystawa

galeria Studio BWA Wrocław, ul. Ruska 46a/301

śr.–pt. 14:00–18:00, sob.–niedz. 12:00–18:00

To wystawa, która zaprasza na zgłębianie przeszłych przyszłości – czasów, które nigdy nie nadeszły, ale wciąż mogą się wydarzyć. Artyści i artystki podejmują próbę przecięcia w poprzek zarówno apokaliptycznych, jak i technooptymistycznych dyskursów związanych z obecnością ludzi na planecie Ziemia w przyszłości. Prace artystyczne, rozpięte pomiędzy różnymi mediami, zaglądają w ludzkie i nie-ludzkie wnętrza, szukając powiązań zastygłych w formalinie, przyglądając się bańkowości losu i linii życia. Oprowadzania odbywają się w każdy piątek poza 22 i 29 grudnia.

Dodatkowy język: angielski, ukraiński

Organizator: BWA Wrocław Galerie Sztuki Współczesnej

www.bwa.wroc.pl

wstęp wolny

16.11–13.01.2024
11.01.2024 | 18:00 finisaż

„Broń i chroń" – wystawa prac Ali Savashevich

66P Subiektywna Instytucja Kultury,
PIEKARNIA Żywa Kultura, ul. Księcia Witolda 66

śr. 14:00–18:00, czw. 14:00–20:00,
pt.– sob. 14:00–18:00

Wystawa zakorzeniona jest w doświadczeniach modelowania kobiet do pracy i spełniania oczekiwań społecznych. Jej kanwą jest międzypokoleniowa pamięć odtwarzania i przełamywania określonych gestów i ról przy użyciu rozdanego zasobu rekwizytów. Artystyczne obiekty nawiązują do odzieży ochronnej, narzędzi i symboli pracy. W zależności od warunków przekształcają się w zbroję, broń, kamuflaż, odznakę lub totem. Podczas finisażu po wystawie oprowadzą artystka Ala Savashevich, kuratorka Joanna Sokołowska oraz Joanna Kuciel-Frydryszak – dziennikarka i pisarka, autorka głośnych książek „Chłopki. Opowieść o naszych babkach" oraz „Służące do wszystkiego".

Dodatkowy język: angielski, ukraiński

Organizator: 66P Subiektywna Instytucja Kultury

www.66p.pl

wstęp wolny

17.11–25.02.2024

oprowadzanie w każdy czwartek o 17:00

„Droga przez Utratę" – wystawa prac Agnieszki Bar

galeria SIC! BWA Wrocław, pl. Kościuszki 9–10

Utrata to kraina, którą trzeba w jakimś sensie pokonać, przemierzyć boso, najczęściej z bardzo ciężkim bagażem. Rozciąga się pomiędzy bólem a wolą życia. Agnieszka Bar, znana do tej pory jako projektantka szkła użytkowego, po raz pierwszy prezentuje swoje prace artystyczne. Wykorzystując takie media jak rysunek, szkło, wideo oraz instalacje, opowiada o doświadczeniu utraty. Wiele z prac zainspirowanych zostało obrazami pojawiającymi się w snach artystki po sytuacji poronienia.

Dodatkowy język: angielski, ukraiński

Organizator: BWA Wrocław Galerie Sztuki Współczesnej

www.bwa.wroc.pl

wstęp wolny

17.11–7.01.2024

„Jak nazwać pieska?" – wystawa prac Aleksandry Czudżak

Galeria Tymczasem, pl. Świętojański 1

pon.–pt. 10:00–20:00, sob.–niedz. 10:00–18:00

Współistnienie człowieka z psem to codzienność, staliśmy się nierozerwalni, a nawet trochę podobni do siebie. Nadawanie imion psim przyjaciołom może sprawiać kłopot, w końcu pozostanie ono z nimi przez całe życie. W odpowiedzi na te dylematy Aleksandra Czudżak i Piotr K. Czudżak stworzyli niezwykłą publikację „Jak nazwać pieska?" (Wydawnictwo Wolno). Na wystawie prezentowane są zarówno oryginalne prace oraz szkice pokazujące proces tworzenia książki, jak i murale oraz druki wielkoformatowe Aleksandry Czudżak.

Organizator: OPT Zamek

www.zamek.wroclaw.pl

wstęp wolny

23.11–31.01.2024

Poza Tabu X: „Dusza i ciało" – wystawa

Galeria i Pracownia ArtBrut, ul. Ruska 46a/102

wt., czw. 15:00–18:00, pt. 14:00–17:00

„Poza Tabu" to cykl realizowanych od 10 lat wystaw artystów związanych z Galerią i Pracownią ArtBrut. Twórcy podejmują trudne i ważne tematy dotyczące ich sfery marzeń, intymnych pragnień, uczuć, cielesności i sensualności. Za pomocą języka sztuki artyści prowadzą nas poprzez trudne i nieoczywiste relacje ze światem zewnętrznym, nawiązują do historii wykluczenia, walki w przełamywaniu stereotypów oraz wciąż obecnych w życiu społecznym, różnorodnych tabu, bezpośrednio wpływających na ich życie. Opiekunem artystycznym wystawy jest Jacek Zachodny.

Dodatkowy język: angielski

Organizator: Stowarzyszenie Świat Nadziei

www.artbrut.com.pl

wstęp wolny

„Czyje głosy są słyszane?" – wystawa, fot. Wojciech Chrubasik

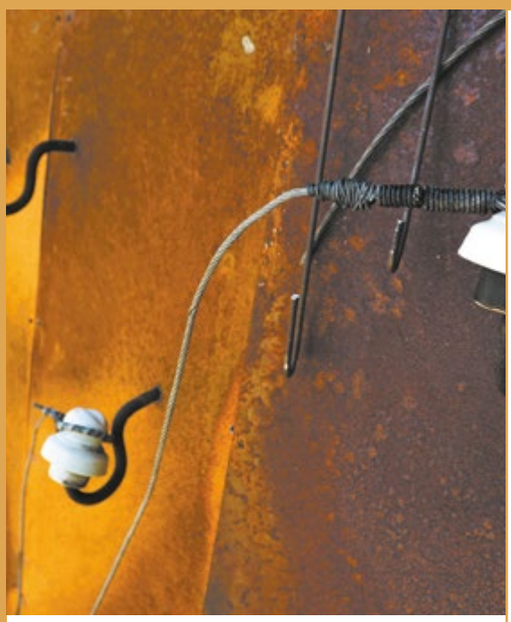

„Obraz nie Obraz" – wystawa, „Fin de anthropocene", Tomasz Domański, 2020–2021, mat. organizatora; „Rośnie we mnie to samo, co we mnie maleje" – wystawa, „Essay Take Me Back to Eden", Anastasiia Zazuliak, fotografia, 2023

30.11–28.12

„Obraz nie Obraz" – wystawa prac Tomasza Domańskiego

Galeria Miejska, ul. Kiełbaśnicza 28

pon.–pt. 10:00–18:00, sob. 12:00–16:00

Prezentacja stworzonych w ciągu ostatnich czterech dekad dzieł Tomasza Domańskiego. Prace, które pod względem stosowanej techniki wymykają się prostym klasyfikacjom, sytuują się na styku malarstwa materii, asamblażu i reliefu performowanego w obrębie płótna. W swoich poszukiwaniach formalnych Domański kładzie akcent na narracyjny potencjał nieoczywistego tworzywa, za który służą mu m.in. sól, piasek, pasy transmisyjne i transportowe, zużyte rękawiczki spawalnicze, pokruszone skorupki jajek, watolina, zużyte torebki po herbacie ekspresowej, słoma czy zasuszone szczątki zwierzęce.

Dodatkowy język: angielski

Organizator: Galeria Miejska we Wrocławiu

www.galeriamiejska.pl

wstęp wolny

30.11–13.12

„Fraktale Kwaśnego Genu" – wystawa prac Tomasza Mniamosa

Galeria Entropia, ul. Rzeźnicza 4

pon.–pt. 12:00–18:00

DVJ Mniamos – fotograf, muzyk, twórca filmów eksperymentalnych i reportaży telewizyjnych o sztuce realizowanych od 1990 r. w Prywatnej Telewizji „Echo", grafik komputerowy, street artysta, założyciel formacji muzycznej S.A.D. i twórca autorskiego projektu multimedialnego ACID TV. Przez kilka lat mieszkał i pracował w Japonii, był pierwszym polskim didżejem, który grał w japońskich klubach muzycznych. Od lat 80. jest związany z niezależną sceną muzyczną we Wrocławiu.

Organizatorzy: Galeria Entropia, Ośrodek Kultury i Sztuki we Wrocławiu

www.entropia.art.pl

wstęp wolny

7.12 | 18:00

Premiera książki „To maluję ja" oraz zwiedzanie wystawy „Twoje spojrzenie uderza w bok mojej twarzy"

galeria Arttrakt, ul. Ofiar Oświęcimskich 1/1

galeria Mieszkanie Gepperta, ul. Ofiar Oświęcimskich 1/2

Premiera książki poświęconej Hannie Krzetuskiej współtworzącej powojenne środowisko plastyczne Wrocławia i legendarną Grupę Wrocławską. W trakcie spotkania uczestnicy i uczestniczki będą mieli możliwość zwiedzenia wystawy pt. „Twoje spojrzenie uderza w bok mojej twarzy" w galerii Mieszkanie Gepperta. To ekspozycja, podczas której prace nestorki powojennej sztuki Wrocławia Krzesławy Maliszewskiej prowadzą dialog ze współczesną malarką Alex Urban, a głównym wątkiem łączącym twórczość artystek jest skupienie na kobiecej perspektywie.

Organizator: Fundacja Art Transparent

www.arttransparent.org

wstęp wolny

8–21.12
8.12 | 18:00 wernisaż

„Rośnie we mnie to samo, co we mnie maleje" – wystawa

Bulvary, ul. Księcia Witolda 11

wt.–czw. 14:00–19:00, pt.–niedz. 12:00–20:00

Wystawa podsumowująca cykl tegorocznych rezydencji twórczych w Tarczynie, będących pierwszą, pilotażową edycją projektu „W/E LAB RESIDENCY. Prace dziesiątki artystek i artystów, dobrane przez kuratorkę Jagnę Domżalską, łączy temat traum pokoleniowych i poszukiwania tożsamości; niektóre inspirowane są wydarzeniami historycznymi, inne odnoszą się do samej przyrody i pejzażu. Wszystkie dzieła odsyłają jednak do kwestii uruchamiających w nas niezgodę i poczucie bezsilności, a jednocześnie w jakiś sposób kojących. To uczucie dobrze uchwycił dolnośląski poeta Jacek Bierut, pisząc: *„rośnie we mnie to samo, co we mnie maleje"*.

Organizatorzy: OP ENHEIM, Bulvary, Fundacja Flowland

www.openheim.org

wstęp wolny

15.12–12.01.2024
15.12 | 19:00 wernisaż

„Czarna Ziemia" – wystawa

Galeria EXIT, Browar Mieszczański, ul. Hubska 44–48

śr.–czw. 09:00–16:00, pt. 11:00–18:00

Czy spojrzenie w przeszłość, może nas czegoś nauczyć? Czy może być realnym ostrzeżeniem? Czy naturalnym, biologicznym imperatywem człowieka jest walka, niszczenie i zabijanie? Faszyzm, totalitaryzm, nienawiść i pogarda wobec drugiego człowieka to poważne sygnały ostrzegawcze. Dorota Nieznalska i Dariusz Sitek w swoich instalacjach, obiektach i pracach wideo ujawniają nasze obawy przed autokratyzmem, militaryzmem, zbrojeniem się, realnym zagrożeniem wojną i jej bezsensem.

Organizator: Akademia Sztuk Pięknych im. E. Gepperta we Wrocławiu

www.asp.wroc.pl

wstęp wolny

19.12–11.01.2024

„Sytuacja jest doskonała" – wystawa prac Karoliny Szymanowskiej

Galeria Entropia, ul. Rzeźnicza 4

pon.–pt. 12:00–18:00

Taki tytuł zobowiązuje, bo gdy sytuacja jest doskonała można napaść na bank albo przynajmniej zrobić zwrot przez rufę i odpłynąć. Kiedy jednak łapie się lekką zadyszkę, sprawa wygląda inaczej. Czekasz na taki moment, w którym nic nie musisz. Wciskasz pauzę i zastygasz między tym, co przed i tym, co po. Artystka tworzy rzeźby, obiekty i instalacje, a w swoich pracach często posługuję się pojęciami ilustrującymi zbiorowe i indywidualne mechanizmy psychologiczne. Kuratorem cyklu „Sytuacja jest doskonała" jest Marcin Mierzicki.

Organizator: Galeria Entropia

www.entropia.art.pl

wstęp wolny

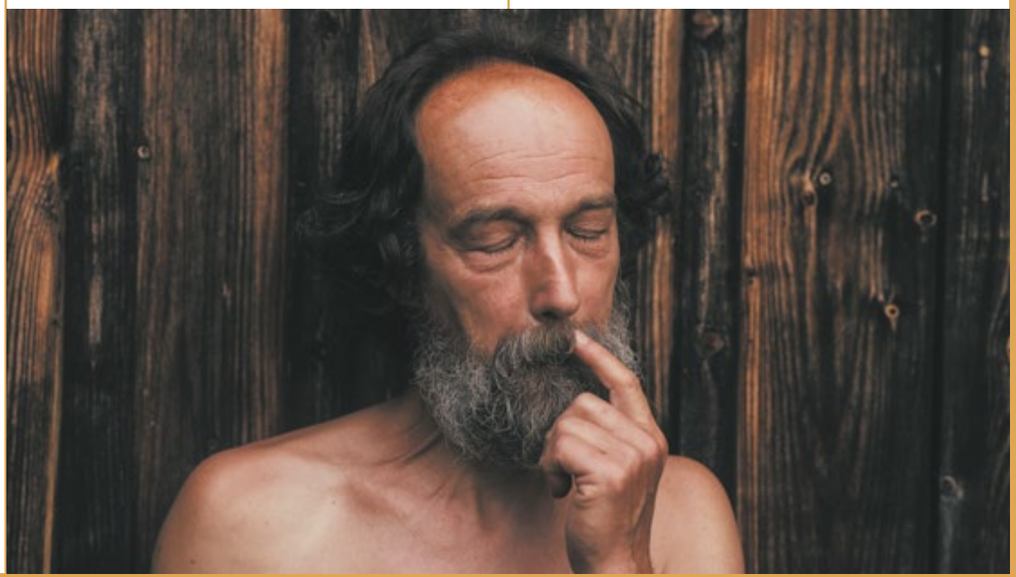

11–25.01.2024
11.01.2024 | 18:00 wernisaż

„Osad" – wystawa prac Laury Adel

IP Studio, ul. Ruska 46a

śr.–pt. 14:00–18:00, sob.–niedz. 12:00–16:00

Laura Adel jest interdyscyplinarną artystką wykorzystującą sztukę nowych mediów, swoją twórczość opiera na abstrakcji, filmach eksperymentalnych oraz interakcji. Wystawa w IP Studio będzie podsumowaniem jej miesięcznej rezydencji, która odbyła się w ramach działalności międzynarodowej platformy MagiC Carpets. Podczas ekspozycji – której tytuł nawiązuje do procesu formowania się skał, a metaforycznie odnosi do życia ludzi w mieście – Laura Adel zaprezentuje zarówno efekty pracy indywidualnej, jak i warsztatowej z mieszkańcami i mieszkankami Wrocławia, artystką multimedialną Katarzyną Podporą oraz rumuńską didżejką Miruną Gheordu.

Dodatkowy język: angielski

Organizator: Wrocławski Instytut Kultury

www.instytutkultury.pl

wstęp wolny

13.01–7.02.2024

„Ucieczka w góry. Sen o Wandzie Rutkiewicz" – wystawa prac Dy Tagowskiej

Galeria Entropia, ul. Rzeźnicza 4

pon.–pt. 12:00–18:00

Wystawa eksploruje istotny w twórczości Dy Tagowskiej problem mitologizacji sportu i motywacji do podjęcia ekstremalnego wyczynu. Artystka od lat przenosi własne, młodzieńcze doświadczenia sportowe na pole sztuk wizualnych, a historyczna i współczesna estetyka sportu budują warstwę wizualną jej interdyscyplinarnych realizacji. Postać Wandy Rutkiewicz ukazana jest wielowymiarowo, również jako twórczyni m.in. fotografii górskiej, którą również będzie można obejrzeć na wystawie.

Organizator: Galeria Entropia

www.entropia.art.pl

wstęp wolny

16.01–16.06.2024

Artur Grottger „Wojna" – wystawa

Muzeum Narodowe we Wrocławiu, pl. Powstańców Warszawy 5

wt.–pt. 10:00–16:00, sob.–niedz. 10:00–17:00

Cykl rysunków Artura Grottgera zatytułowany „Wojna" jest – obok „Pocztu królów polskich" Jana Matejki i Panoramy Racławickiej – jednym ze skarbów narodowych znajdujących się w zbiorach Muzeum Narodowego we Wrocławiu. Jedenaście rysunków powstałych w latach 1886–1867 uzyskało status dzieła ponadczasowego, ukazującego uniwersalną wizję okrucieństwa i konsekwencji wynikających z wojny. Prezentacją „Wojny" Artura Grottgera Muzeum Narodowe we Wrocławiu upamiętni Rok Romualda Traugutta i wydarzenia Powstania Styczniowego.

Organizator: Muzeum Narodowe we Wrocławiu

www.mnwr.pl

20 PLN (normalny)
15 PLN (ulgowy)

wstęp wolny w soboty

19.01–24.03.2024
19.01.2024 | 19:00 wernisaż

Wystawa kinoMANUALu

Galeria FOTO-GEN, pl. Nankiera 8

wt.–niedz. 10:00–18:00

Aga Jarząb i Maciej Bączyk to duet artystyczny, który wspólnie stworzył kinoMANUAL – niezależny dom produkcji audiowizualnej nastawiony na eksperymentowanie z ruchomym obrazem i dźwiękiem. Artyści eksplorują przede wszystkim techniki animacji analogowej: odręcznego rysunku, wycinanek lub kina bezpośredniego. Tworzą filmy i obiekty, które korespondują z bogatą tradycją ruchomych obrazów, sztuki kinetycznej i kina eksperymentalnego. Podczas swojej wystawy zaskoczą widzów obrazem, dźwiękiem i formą.

Organizator: Ośrodek Kultury i Sztuki we Wrocławiu

www.fotogen.okis.pl

10 PLN (normalny)
5 PLN (ulgowy)

REKLAMA

MUZYKA

1–3.12

Jazz nad Widawą

Centrum Biblioteczno-Kulturalne Fama,
ul. Bolesława Krzywoustego 286

W grudniu jazz zabrzmi nad Widawą! Na fanów muzycznej improwizacji czeka występ legendarnego skrzypka jazzowego Adama Bałdycha i znakomitego pianisty Krzysztofa Dysa. Usłyszymy także perkusistę i kompozytora Kacpra Popka z kwartetem jazzowym, który po dwunastu latach przerwy wraca na scenę w odświeżonym składzie – obok basisty Wojciecha Gąsiora i wibrafonisty Bartka Pieszki zagra wybitna pianistka Dorota Zaziąbło. Cykl koncertów zakończy występ Tomasza Chudyka, wielokrotnego laureata przeglądów muzycznych w Polsce i za granicą.

HARMONOGRAM:
1.12 | 19:00 – Adam Bałdych i Krzysztof Dys
2.12 | 19:00 – Kacper Popek Band
3.12 | 19:00 – Tomasz Chudyk

Organizator: Miejska Biblioteka Publiczna im. Tadeusza Różewicza we Wrocławiu

www.fama.wroc.pl

20–120 PLN

4.12 | 18:30–19:30

„Otwarty Mikrofon z Ensemble Kompopolex" – spotkanie

Galeria Toy Piano, ul. Ruska 46A

Otwarty Mikrofon to wystosowane przez Ensemble Kompopolex zaproszenie do wspólnego spędzenia czasu. Mile widziane są wszystkie osoby, które będą chciały porozmawiać o swoich utworach, usłyszeć brzmienie akordeonu przetworzonego przez fuzz, rzucić okiem na programy używane przez kompozytorki i kompozytorów oraz podpatrzeć, jak wyglądają profesjonalne sesje nagraniowe.

Dodatkowy język: angielski

Organizator: Fundacja Kompopolex

www.kompopolex.pl

wstęp wolny

6.12 | 18:00

Alicja Janosz i IMPART DZIECIOM – koncert

Impart Centrum, ul. Piłsudskiego 19

Podczas tego familijnego spotkania będzie można usłyszeć tradycyjne polskie kolędy, światowe przeboje oraz autorskie piosenki z nowego wydawnictwa wokalistki. Wielu artystów w swojej dyskografii posiada utwory skomponowane w świątecznym klimacie, które cyklicznie wracają na listy przebojów. Alicja Janosz z mężem, zainspirowani tym faktem, także postanowili podzielić się swoimi autorskimi kompozycjami z EPki „#IDĄŚWIĘTA".

Organizator: Strefa Kultury Wrocław

www.strefakultury.pl

50 PLN (normalny)
40 PLN (ulgowy)

koncert familijny

8.12 | 20:00

Kuba Dąbrowski – koncert

Firlej, ul. Grabiszyńska 56

Kuba Dąbrowski to producent muzyczny, kompozytor i autor tekstów, który pracował między innymi z Sanah („Czesława"), Jakubem Skorupą („Zeszyt Pierwszy") Darią ze Śląska czy Sarsą. W 2021 roku ukazał się jego pierwszy singiel „Gorszy Mood", którym rozpoczął intensywne prace nad EPką. W swojej muzyce artysta łączy indie-pop, alternatywny rock i nowe popowe brzmienia, a w tekstach wspomina miłosne podboje i straty, szuka pogodzenia się z samym sobą i próbuje odkryć przed światem męskie, często niezrozumiane, emocje.

Organizator: Strefa Kultury Wrocław

www.strefakultury.pl

60 PLN

8.12 | 19:00
9.12 | 11:00 i 17:00
10.12 | 11:00

„Pixar in Concert. 100-lecie Disneya" – koncert

Narodowe Forum Muzyki, pl. Wolności 1

„Toy Story", „Gdzie jest Nemo", „Ratatuj", „Potwory i spółka" – od dziesiątek lat Disney i Pixar zabierają widzów w każdym wieku w nieznane zakątki, ukazują świat z nowej perspektywy i opowiadają poruszające, pełne emocji i humoru uniwersalne historie. Z okazji stulecia Disneya NFM Filharmonia Wrocławska pod batutą Radosława Labahuy zaprezentuje kompozycje ze słynnych produkcji, uwielbianych nie tylko przez najmłodszych. Nie zabraknie również fragmentów wspaniałych animacji, które zostaną wyświetlone na wielkim ekranie.

Dodatkowy język: angielski

Organizator: Narodowe Forum Muzyki

www.nfm.wroclaw.pl

10–250 PLN

Alicja Janosz, fot. mat. prasowe

9–10.12

Festiwal Inspiracje-Interpretacje: Ewa Demarczyk

Ośrodek Działań Twórczych Światowid,
ul. Sempołowskiej 54A

Inspiracje-Interpretacje to festiwal synergii sztuk – współtworzą go żywe wspomnienia o mistrzach polskiej piosenki, nowe interpretacje ich utworów oraz kreatywna wystawa satyrycznego portretu. Tegoroczna odsłona wydarzenia przypomni piosenki Ewy Demarczyk, a w konkursie na interpretację piosenek legendarnej artystki powalczy dwanaście osób. Podczas finału usłyszmy również koncert „Czarne anioły… wyprowadzę z rzeczy cienie…" Natalii Sikory, której na scenie towarzyszyć będzie zespół Tango Attack Hadriana Tabęckiego.

HARMONOGRAM:

9.12 | 17:00 – „Herbatka w oparach nostalgii" – spotkanie z Zygmuntem Koniecznym i Andrzejem Zaryckim

9.12 | 19:00 – przesłuchania konkursowe

10.12 | 17:00 – koncert finałowy

Organizator: Ośrodek Działań Twórczych Światowid

www.swiatowid.net.pl

wstęp wolny · 80 PLN (koncert finałowy)

10.12 | 19:00

Ilú Trio feat. Shai Maestro – koncert

Impart Centrum, ul. Piłsudskiego 19

Ilú Trio prezentuje nowe przestrzenie muzyczne w ramach tradycyjnych standardów muzyki afrokubańskiej. Jako grupa trzech kubańskich muzyków, pochodzących z różnych środowisk, mieli wspólny cel – stworzyć projekt muzyczny, który odkrywa nowe brzmienie kubańskiego jazzu i pozwala na eksperymentowanie. Trio do współpracy zaprosiło Shaia Maestro, jednego z najbardziej obiecujących i utalentowanych pianistów swojego pokolenia, który wydaje płyty w ECM Records – najlepszej jazzowej wytwórni na świecie.

Organizator: Strefa Kultury Wrocław

www.strefakultury.pl

80 PLN

15.12 | 19:00

Ted Nemeth – koncert

Szkoła muzyczna TONY,
pl. Orląt Lwowskich 20c (I piętro)

Ted Nemeth to łódzki zespół, który powstał w 2010 roku. Wielu nazywa ich nadzieją dla polskiej sceny alternatywnego rocka, a brudne brzmienie jest cechą charakterystyczną tworzonej przez nich muzyki. Na scenie występowali u boku wielu znanych artystów, takich jak: Organek, Pidżama Porno, T.Love Alternative czy Happysad. W 2016 roku ukazał się ich debiutancki album „Ostatni Krzyk Mody", a później kolejny krążek „CTRL C". Po kilku latach nieobecności grupa rusza w trasę koncertową, podczas której zagra materiał znany z dwóch wydanych już płyt oraz kilka nowych utworów.

Organizator: Szkoła muzyczna TONY

www.tony.com.pl

50–70 PLN

16.12 | 20:00

„kmpplx live @ WRO 2023" – koncert

Centrum Sztuki WRO, ul. Widok 7

Ensemble Kompopolex to założone 2017 roku trio specjalizujące się w muzyce najnowszej, w jego skład wchodzą: Aleksandra Gołaj (perkusja), Rafał Łuc (akordeon) i Jacek Sotomski (komputery). Wykonują utwory zaangażowane i angażujące, często porzucają swoje instrumenty na rzecz kabli, keyboardów, tańca i śpiewu. Grudniowe koncerty Ensemble Kompopolex w przestrzeniach Centrum Sztuki WRO stały się już tradycją. Członkowie zespołu starają się dopasować do aktualnej ekspozycji i prezentują najnowsze dzieła muzyki współczesnej. W tym roku wykonają trzy kompozycje – premierowo utwory Viacheslava Kytylova i Marty Śniady, a także utwór Rafała Zapały.

Dodatkowy język: angielski

Organizator: Fundacja Kompopolex, Centrum Sztuki WRO

www.kompopolex.pl

wstęp wolny

31.12 | 18:00 i 21:00 premiera
4, 5, 18, 19.01 | 19:00
6, 20.01 | 18:00
7, 21.01 | 17:00

Gala Światowych Musicali III: Duety!

Teatr Muzyczny Capitol, ul. Piłsudskiego 67

W świecie musicalu najbardziej emocjonujące momenty często wybrzmiewają w duetach. Między dwojgiem bohaterów rodzą się uczucia, wybuchają konflikty. W towarzystwie drugiej osoby łatwiej rzucamy się w wir zabawy lub we dwoje przekonujemy innych do swoich racji. Artystki i artyści Teatru Muzycznego Capitol wykonają utwory z różnych musicalowych epok i stylistyk muzycznych. Wiele piosenek zabrzmi w nowych, często zaskakujących aranżacjach, przygotowanych specjalnie na ten wieczór. Usłyszymy piosenki z najsłynniejszych światowych musicali, takich jak: „West Side Story", „Grease", „Rent", „Mamma Mia!" i „La La Land".

Organizator: Teatr Muzyczny Capitol

www.teatr-capitol.pl

50–120 PLN

5.01 | 19:00

Gala Noworoczna – Janoska Style – koncert

Narodowe Forum Muzyki, pl. Wolności 1

Uwertura z „Wesela Figara", improwizacja na temat legendarnego „Kaprysu a-moll" Paganiniego, „Blue Rondo à la Turk" z przełomowego jazzowego albumu „Time Out" Dave'a Brubecka – wszystko w oryginalnych opracowaniach nietuzinkowego Janoska Ensemble – to tylko część wyjątkowego programu Gali Noworocznej. Zespół zyskał wielką sławę i popularność dzięki sztuce improwizacji, której podstawę stanowią najczęściej znane i lubiane dzieła muzyki klasycznej, ale nie tylko – wykonawcy sięgają także po tematy zaczerpnięte z jazzu.

Dodatkowy język: angielski

Organizator: Narodowe Forum Muzyki

www.nfm.wroclaw.pl

10–210 PLN

Ensemble Kompopolex, mat. prasowe; Gala noworoczna – Janoska Style, Alexander Sitkovetsky, fot. Vincy Ng

11.01 | 19:00

Cztery Pory Miłowania – koncert

Sala Koncertowa Radia Wrocław, al. Karkonoska 10

Cztery Pory Miłowania to zespół wykonujący muzykę w nurcie poezji śpiewanej i folku. Wokalistą, gitarzystą, autorem muzyki, liderem i założycielem grupy jest Michał Miotke. Gitarzystą basowym, współzałożycielem zespołu i autorem niektórych piosenek jest Patryk Wendrowski. Całość aranżacji muzycznych wbogaca pianistka i wokalistka Malwina Groenwald. Zespół w swojej karierze wydał cztery płyty studyjne, a już w grudniu tego roku pojawi się ich najnowszy album „Zaczynam od nowa". Cztery Pory Miłowania to grupa dobrych znajomych muzykujących ze sobą od dzieciństwa.

Organizator: Radio Wrocław

www.radiowroclaw.pl

od 90 PLN

12.01 | 19:00

Jazz w Światowidzie: Atempo Trio – koncert

Ośrodek Działań Twórczych Światowid, ul. Sempołowskiej 54A

Koncert Atempo Trio to niezwykła okazja do spotkania z wybitnymi muzykami jazzowymi z Izraela. Zespół dotąd grał w Polsce tylko raz. Ich muzyka łączy w sobie rytmy i skale arabskich, bałkańskich oraz śródziemnomorskich ludów, a także afrykańskie i afro-karaibskie motywy. Nagrany niedawno w Amsterdamie album udowadnia, że Yoava Lachovitzky jest zarówno znakomitym perkusistą, jak i kompozytorem. Zagrają: Itay Abramowitz (fortepian), Alon Stern (bas) oraz Yoav Lachovitzky (perkusja).

Organizator: Ośrodek Działań Twórczych Światowid

www.swiatowid.net.pl

30 PLN

12.01 | 20:00

„Tribute to Michael Jackson by Women" – koncert

Stary Klasztor, ul. Purkyniego 1

To będzie magiczna podróż przez klasykę Michaela Jacksona, wzbogacona pełnym emocji podejściem, a zarazem kobiecą siłą i energią, która oczaruje każdego miłośnika muzyki pop. W karnawałowy piątek największe przeboje Michaela Jacksona usłyszymy w interpretacjach wrocławskich wokalistek – Moniki Wiśniowskiej-Basel, Adeamy Walkowiak i Joanny Cholewy. Artystkom na scenie towarzyszyć będzie zespół w składzie: Tomasz Basel (instrumenty klawiszowe), Piotr Treliński (gitara), Żenia Betliński (bas) oraz Mateusz Maniak (perkusja).

Organizator: WROCKfest.pl

www.wrockfest.pl

od 50 PLN

19.01 | 19:00

„Femme fatale" – koncert

Narodowe Forum Muzyki, pl. Wolności 1

Temat fatalnej kobiecości obecny był w sztuce w zasadzie od zawsze. Inspirował poetów, kompozytorów i malarzy do tworzenia dzieł, które do dziś wywierają ogromne wrażenie. W programie koncertu znalazły się kompozycje trzech twórców, których wspólnym mianownikiem jest motyw „femme fatale". Inspiracji dostarczyła muzykom literatura: sztuka Oscara Wilde'a, słynny dramat Johanna Wolf-ganga Goethego oraz nowela autorstwa Prospera Mériméego. Koncert poprowadzi Gergely Madaras, szef artystyczny Orchestre Philharmonique Royal de Liège.

Dodatkowy język: angielski

Organizator: Narodowe Forum Muzyki

www.nfm.wroclaw.pl

10–95 PLN

19.01 | 18:00

„Wróć do Sorrento" – recital o życiu Anny German

Centrum Kultury Agora, Serbska 5a

Tego wieczoru Marta Wieczorkiewicz, aktorka scen muzycznych oraz absolwentka Studium Musicalowego Capitol, wcieli się w postać Anny German. Towarzyszyć jej będzie pianista i aranżer Mateusz Buse. Recital „Wróć do Sorrento" jest osobistym wyznaniem złożonym z największych przebojów German połączonych z historiami opartymi na wspomnieniach ikonicznej artystki. Wrocław był dla niej miastem szczególnym – tu dorastała, studiowała i stawiała pierwsze kroki w Teatrze Kalambur. Recital przeniesie widzów pół wieku wstecz, by opowiedzieć historię „Białego Anioła".

Organizator: Centrum Kultury Agora

www.ckagora.pl

20 PLN

27.01 | 19:00

Another Pink Floyd i Marek Raduli – koncert

Sala Koncertowa Radia Wrocław, al. Karkonoska 10

Podczas tego koncertu wspólnie z uznawanym za jeden z najlepszych grających muzykę Floydów zespołów gościnnie wystąpi gitarzysta Marek Raduli. Klimat, emocje, doskonała gra starannie zaprojektowanych świateł i wizualizacji przeniesie wszystkich uczestników i uczestniczki w świat zespołu Pink Floyd, którego nie można zaznać, słuchając jedynie płyt. W programie koncertowe wersje najsłynniejszych utworów: „Shine On You Crazy Diamond", „Wish You Were Here" , „Another Brick in The Wall", „Sorrow, What Do You Want From Me" czy „High Hopes".

Organizator: Radio Wrocław

www.radiowroclaw.pl

od 149 PLN

www.rawpixel.com; „Femme fatale" – koncert, Gergely Madaras, fot. Balazs Borocz

FILM

5.12 | 18:00

Polish Cinema for Beginners: Class of 2023 – pokaz filmu

Klub pod Kolumnami, pl. św. Macieja 21

Polish Cinema for Beginners to cykl filmowy, który daje osobom niepolskojęzycznym szansę wspólnego oglądania polskich filmów z angielskimi napisami. W tym roku, pod hasłem „Class of 2023", to odbiorcy – wyłonieni w otwartym naborze i uczestniczący w serii warsztatów programowych – wybierają filmy, które są wyświetlane podczas kolejnych spotkań. Jesienno-zimowa selekcja połączona była tematem „Polish Dreams" – również w grudniu na ekranie zobaczymy opowieści o polskich marzeniach, aspiracjach, snach.

Dodatkowy język: angielski

Organizator: Wrocławska Fundacja Filmowa

www.polishcinema.com.pl

wstęp wolny

2.12 | 12:00–1:00

Wim Wenders – całodniowa podróż z filmami mistrza kina drogi

Dolnośląskie Centrum Filmowe, ul. Piłsudskiego 64a

Amsterdam, Berlin, Hamburg, Hawana, Houston, Los Angeles i Nowy Jork – to miasta, które z bohaterami filmów Wima Wendersa widzowie odwiedzą jednego dnia. „Alicję w miastach" (1974), „Amerykańskiego przyjaciela" (1977), „Paryż, Teksas" (1984), „Niebo nad Berlinem" (1987) i „Buena Vista Social Club" będzie można obejrzeć, nie opuszczając wygodnego kinowego fotela, z kubkiem rozgrzewającej herbaty w ręce. Na wyjątkową podróż, zarówno w czasie i przestrzeni, jak i tę bardziej intymną, nastawioną na poznawanie wewnętrznych światów bohaterów, zaprasza DCF.

Organizator: Dolnośląskie Centrum Filmowe

www.dcf.wroclaw.pl

13 PLN (pojedynczy pokaz)
40 PLN (wszystkie filmy)

10.12 | 12:00
18, 29.12 | 18:00
7.01 | 18:00

Sztuka na ekranie: „Pocałunek Klimta" – pokaz filmu

Kino Nowe Horyzonty, ul. Kazimierza Wielkiego 19a-21

„Pocałunek" Gustava Klimta jest podobno najczęściej reprodukowanym obrazem na świecie. Kubki, magnesy, notesy, długopisy – na tym przedmiotach możemy znaleźć wizerunek obrazu, szczególnie jeśli odwiedzamy Wiedeń. Na czym polega jego fenomen? Co skrywa blask legendarnego płótna? Film dokumentalny pozwala na poznanie niedoścignionego mistrza Secesji Wiedeńskiej i przyjrzenie się z bliska detalom obrazu namalowanego prawdziwym złotem. Widzowie będą mieli okazję poznać również inne dzieła Klimta i świat wyobraźni słynnego artysty.

Organizator: Kino Nowe Horyzonty

www.kinonh.pl

35 PLN (normalny)
30 PLN (klubowy)

21.12 | 19:30

Między słowami: „Jeźdźcy sprawiedliwości" – pokaz filmu i spotkanie

Kino Nowe Horyzonty, ul. Kazimierza Wielkiego 19a-21

Spoglądaj na kino z różnych perspektyw, analizuj i poszukuj nowych znaczeń. Podczas grudniowej odsłony cyklu zaprezentowany zostanie nowy film zdobywcy Oscara Andersa Thomasa Jensena, reżysera wielokrotnie nagradzanych przez publiczność „Jabłek Adama". „Jeźdźcy sprawiedliwości" to trzymające w napięciu skandynawskie kino sensacyjne, w którym nie brak ciętego humoru i w którym nic nie dzieje się przypadkiem. Gościnią spotkania będzie Katarzyna Popławska-Nawara – psychoterapeutka psychoanalityczna Polskiego Towarzystwa Psychoterapii Psychoanalitycznej.

Organizator: Kino Nowe Horyzonty, Oddział Dolnośląsko-Opolski Polskiego Towarzystwa Psychoterapii Psychoanalitycznej

www.kinonh.pl

22 PLN (normalny)
20 PLN (klubowy)

12.12 | 18:00

„Cinema Paradiso" – pokaz filmu i wykład o powojennej historii dolnośląskich kin

Dolnośląskie Centrum Filmowe, ul. Piłsudskiego 64a

W tym roku mija 35 lat od premiery „Cinema Paradiso" w reżyserii Giuseppe Tornatore. Film o dziejach kina w małej miejscowości na Sycylii przez lata dorobił się statusu dzieła kultowego. Nie powstał chyba drugi obraz tak sugestywnie opisujący losy X muzy. Z okazji rocznicy pierwszego pokazu „Cinema Paradiso" Dolnośląskie Centrum Filmowe zaprasza w sentymentalną podróż, którą uświetni otwarty dla wszystkich zainteresowanych wykład „Wszystkie Raje, Zrywy i Jutrzenki" Lecha Molińskiego i Jerzego Wypycha o powojennej historii kin Dolnego Śląska.

Organizator: Dolnośląskie Centrum Filmowe

www.dcf.wroclaw.pl

21 PLN (normalny)
18 PLN (ulgowy)

23.01 | 17:00

Akademia Kina Światowego: „THX 1138" – pokaz filmu

Kino Nowe Horyzonty, ul. Kazimierza Wielkiego 19a-21

Zanim George Lucas wyreżyserował pierwszą część „Gwiezdnych Wojen", zrealizował zupełnie inną wizję filmową. Jego „THX 1138" to przeszywająca opowieść o dystopijnym świecie, w którym każda myśl podlega kontroli, a uczucia są tłumione. Podczas kolejnego spotkania w ramach Akademii Kina Światowego zobaczymy futurystyczną wizję Lucasa na wielkim ekranie – pokaz poprzedzi wykład dra Michała Pabisia-Orzeszyny pt. „Zmierzch klasycznego Hollywood".

Organizator: Kino Nowe Horyzonty

www.kinonh.pl

24 PLN

kadr z filmu „Buena Vista Social Club"; kadr z filmu „Cinema Paradiso"

kino nowe horyzonty

KINOMAESTRO.PL

OPÉRA NATIONAL DE PARIS

sztuka na ekranie balety

retransmisje unikalnych baletów z Paryskiej Opery Narodowej

26.11 nd 15.00
Bolero
Ravela i inne balety Maurice'a Béjarta
Ognisty Ptak
Igora Strawińskiego &
Pieśni wędrującego czeladnika
Gustava Mahlera

26.12 wt 15.00
Dziadek do orzechów

21.01 nd 15.00
Play. Zabawa
autorski balet Alexandra Ekmana

25.02 nd 15.00
Jezioro łabędzie
balet Piotra Czajkowskiego w choreografii Angelina Preljocaja

17.03. nd 15.00
Śpiąca królewna
balet Piotra Czajkowskiego w choreografii Rudolfa Nuriejewa

14.04 nd 15.00
Balety George'a Balanchine'a
do muzyki Gershwina i Czajkowskiego

26.05 nd 15.00
Córka źle strzeżona

bilety
39 zł normalny
33 zł ze zniżką w akcji *zatańcz przy kasie*
do kupienia w kasach i na **kinonh.pl**

Wrocław miasta spotkań

EUROPA CINEMAS

stowarzyszenie kin studyjnych

stowarzyszenie nowe horyzonty

TEATR + PERFOR-MANCE

1, 8.12 | 19:00
2.12 | 18:00
3.12 | 17:00

„Mock. Czarna burleska" – spektakl muzyczny

Teatr Muzyczny Capitol, ul. Piłsudskiego 67

Spektakl stworzony na motywach powieści Marka Krajewskiego o Eberhardzie Mocku. Bohaterowi słynnej serii kryminałów na scenie towarzyszą policjanci, bandyci, szaleńcy i prostytutki – to one prowadzą burleskowy show o władzy, zbrodniach i namiętnościach. Kilkanaście songów przedstawia osobne historie z życia komisarza Mocka, inspirowane kolejnymi częściami powieści. Autorem scenariusza i reżyserem jest Konrad Imiela, teksty piosenek napisali Roman Kołakowski i Konrad Imiela, muzykę skomponował Grzegorz Rdzak.

Dodatkowy język: angielski

Organizator: Teatr Muzyczny Capitol

www.teatr-capitol.pl

75–120 PLN (normalny)
55–100 PLN (ulgowy)

6.12 | 18:00
7, 8.12 | 18:30

„Trąbka do słuchania" – spektakl

Wrocławski Teatr Współczesny, ul. Rzeźnicza 12

Utrzymany w punkowym duchu i estetyce „zrób to sam" spektakl, w którym śmiech jest bardzo ważnym orężem. Groteskowa historia przywodząca na myśl utwory Lewisa Carrolla i powieści łotrzykowskie. Alchemiczna opowieść mówiąca w slapstickowy sposób o najpoważniejszych sprawach, w której slapstick staje drogą do samowiedzy i budowania relacji. Twórcy stawiają na żart i ekscentryczność, zapraszając widzów do komediowej historii o radosnej apokalipsie, którą można przeżyć tylko razem. 6 grudnia aktorzy zagrają charytatywne przedstawienie na rzecz Hospicjum dla Dzieci Dolnego Śląska.

Organizator: Wrocławski Teatr Współczesny

www.wteatrw.pl

50 PLN (normalny)
35 PLN (ulgowy)

8, 9.12 | 19:00
12.12 | 17:00

„Niepokój przychodzi o zmierzchu" – spektakl

Centrum Sztuk Performatywnych Instytutu Grotowskiego, ul. Księcia Witolda 62

Przedstawienie inspirowane książką Marieke Lucasa Rijnevelda jest wizualną opowieścią o doświadczeniu straty oraz o jej odkładaniu się w ciele i wyobraźni, próbie skonfrontowania się z tragedią, która więzi dziesięcioletnią bohaterkę i jej bliskich w świecie pogrążonym w żałobie, potrzebie odnalezienia sensu w śmierci. To jednocześnie historia o końcu dzieciństwa i dojrzewaniu w świecie, w którym panuje wieczna zima i przenikający chłód, pełnym magicznego myślenia, zaklęć i modlitw.

Organizator: Wrocławski Teatr Pantomimy

www.pantomima.wroc.pl

15–55 PLN

8.12 | 18:00

National Theatre Live: „Best of Enemies" – retransmisja spektaklu

Kino Nowe Horyzonty, ul. Kazimierza Wielkiego 19a–21

Porywający thriller polityczny nakręcony na żywo na londyńskim West Endzie. Kolejny spektakl z serii National Theatre Live przeniesie widzów do Stanów Zjednoczonych 1968 roku. Gdy w kraju toczy się zażarta walka o fotel prezydencki, opinię publiczną elektryzuje inna rywalizacja – pojedynek pomiędzy przebiegłym konserwatystą Williamem F. Buckley-em Jr. i niepokornym liberałem Gore'em Vidalem. W roli zwaśnionych rywali politycznych w wielokrotnie nagradzanym dramacie Jamesa Grahama występuje David Harewood oraz Zachary Quinto.

Dodatkowy język: angielski

Organizator: Kino Nowe Horyzonty

www.kinonh.pl

39 PLN (normalny)
33 PLN (ulgowy)

8, 9.12 | 19:00

„Nikt (nie) spotyka Nikogo" – spektakl

Instytut im. Jerzego Grotowskiego,
Sala Teatru Laboratorium, Rynek–Ratusz 27

Jesteśmy częściami własnych historii tworzonych dla siebie nawzajem. Tworzonych w głowach, które wciąż zasypiają obok siebie, lecz śnią zawsze osobno. Czy dla potwierdzenia i urzeczywistnienia własnej tożsamości potrzebny jest nam stale obecny drugi człowiek, który jest świadkiem naszej egzystencji, naszego umierania i zapominania? Spektakl Aleksandry Kugacz-Semerci i Mertcana Semerci refleksyjnie eksploruje tematy związane z tożsamością, relacjami z innymi ludźmi i samotnością. Przez działania sceniczne i dialogi spektakl pobudza do głębszych rozważań nad znaczeniem tych aspektów w naszym życiu.

Dodatkowy język: angielski

Organizator: Instytut im. Jerzego Grotowskiego

www.grotowski-institute.pl

40 PLN (normalny)
30 PLN (ulgowy)

„Mock. Czarna burleska" – spektakl muzyczny, fot. Łukasz Giza; „Trąbka do słuchania" – spektakl, fot. Natalia Kabanow

9.12 | 19:00 premiera

„TrzecieDziecięciolecie" – spektakl

Centrum na Przedmieściu, ul. Prądzyńskiego 39A

Nowe przedstawienie Teatru Układ Formalny dotyka tematu symbolicznego podsumowania trzech dekad życia. To próba szczerego spojrzenia na to, ile dziecka zostało w dorosłym dziś mężczyźnie. Ile w nim chłopca, który nie miał możliwości na przeżywanie dzieciństwa wtedy, kiedy był na nie czas. Rafał Pietrzak, zabierając głos w swoim imieniu, chce opowiedzieć o tym, że takie aspekty, jak tworzenie bliskich relacji, rozumienie swoich emocji oraz poczucie własnej wartości są nierzadko sferą pełną trudności dla osób z syndromem DDA.

Organizator: Teatr Układ Formalny

www.ukladformalny.pl

40 PLN (normalny)
30 PLN (ulgowy)

9, 12.12 | 19:00
10.12 | 18:00

„Syrena. Anatomia miłości" – spektakl

Wrocławski Teatr Współczesny, ul. Rzeźnicza 12

Spektakl z muzyką na żywo w wykonaniu Aleksandry Gronowskiej i Michała Litwińca, który przenosi widzów do migotliwej przestrzeni baru. Bohaterem przedstawienia jest dziecko syreny i żeglarza, które wchodzi w dorosłość; budując własną tożsamość, doświadcza pierwszych pragnień oraz odrzucenia. To opowieść o tęsknocie za bezwarunkową miłością i pragnieniu bycia kochanym/kochaną, czerpiąca z realizmu magicznego i świata roślin. W spektaklu spotykają się ze sobą hybrydyczne postaci zaczerpnięte z mitologii.

Organizator: Wrocławski Teatr Współczesny

www.wteatrw.pl

50 PLN (normalny)
35 PLN (ulgowy)

9, 10.12 | 18:00 premiera

„GOTYK POLSKI" – spektakl muzyczny

Teatr Dialogu (Dawna Pralnia), ul. Krakowska 180

Funeralna estetyka kampowa pozwala na bal, w którym śmieć, tania stylizacja, przedmioty i ludzie „drugiej kategorii" dostają punktowe światło. To oni wydają przyjęcie. Wszyscy inni – także zmarli – to motłoch, a motłoch jest pozaklasowy i może przyczynić się do rewolucji. Widz, który stanie oko w oko z motłochem może płakać, może się śmiać. Ale powinien pamiętać: świat gotycki kolonizuje granicę między „nimi" a „nami". Już jesteśmy dotknięci. Już śpiewamy te same piosenki. Autorką scenariusza przedstawienia jest Agnieszka Wolny-Hamkało, za jego reżyserię odpowiada Michał Jagodziński.

Dodatkowy język: angielski

Organizatorzy: Teatr Dialogu, Fundacja ART JTM

www.teatr-dialogu.pl

60 PLN (normalny)
50 PLN (ulgowy)

13, 20, 21.12 | 10:00
16, 17.12 | 13:00
4, 5, 9.01 | 10:00
7.01 | 15:00

„Może morze" – spektakl

Wrocławski Teatr Lalek, pl. Teatralny 4

Jak przeżyć całe życie w zaledwie jedną noc? Jak nie zmarnować tego krótkiego czasu i do granic możliwości nażyć się, wyżyć, wycisnąć życie jak cytrynę – takie pytania zadaje sobie chyba każdy bałwan w czasie odwilży. Marchewka jest najlepszym przyjacielem Bałwana, mimo że są od siebie zupełnie różni. Marchewka to łobuz, Bałwan jest jak duże dziecko. Przedstawienie o nietypowej parze przyjaciół i ich nocnej wędrówce przez świat. Topiący się Bałwan i jego towarzysz Marchewka filozoficznie, przewrotnie i z dystansem opowiadają widzom o tym, co bywa w życiu ważne.

Organizator: Wrocławski Teatr Lalek

www.teatrlalek.wroclaw.pl

35 PLN (normalny)
32 PLN (ulgowy)

5+

14, 15.12 | 19:00
16.12 | 18:00
17.12 | 17:00
25, 26.01 | 19:00
27.01 | 18:00

„A statek płynie" – spektakl muzyczny

Teatr Muzyczny Capitol, ul. Piłsudskiego 67

Kiedy w 1914 roku z portu w Neapolu wypływa statek z dostojnymi pasażerami, nikt nie spodziewa się nadchodzącej katastrofy. W rejs wybierają się osoby, które chcą spełnić ostatnie życzenie zmarłej śpiewaczki operowej i pożegnać ją podczas morskiej wyprawy zwieńczonej rozsypaniem prochów. Żałobna podróż w gronie dystyngowanych gości wydaje się być słodko-gorzkim zbiorowiskiem próżności i luksusu, zazdrości i bufonady. Musical „A statek płynie" w reżyserii Wojciecha Kościelniaka został stworzony na podstawie scenariusza Federico Felliniego i Tonino Guerry.

Dodatkowy język: angielski

Organizator: Teatr Muzyczny Capitol

www.teatr-capitol.pl

75–130 PLN (normalny)
55–110 PLN (ulgowy)

15.12 | 19:00

Klub Improwizacji: „Historia jednej znajomości" – spektakl

Klub pod Kolumnami, pl. św. Macieja 21

Nieromantyczno-romantyczny komediowy wieczór, podczas którego na oczach widzów i przy ich udziale powstaną zabawne skecze i niezapomniane improwizowane sceny. Tym razem grupa Improwizowane Poniedziałki przedstawi historię kilku par, które po namiętnej nocy budzą się u boku kogoś, kogo zupełnie by się nie spodziewali. Czy będzie to początek wielkiej miłości czy długi proces leczenia moralnego (?) kaca – wszystko w rękach i wyobraźni widzów oraz występujących aktorów.

Organizator: Wrocławski Instytut Kultury

www.instytutkultury.pl

25–30 PLN

„Syrena. Anatomia miłości" – spektakl, fot. Natalia Kabanow

15, 16.12 | 19:00 premiera

„S I E D E M" – spektakl

Centrum Sztuk Performatywnych Instytutu Grotowskiego, ul. Księcia Witolda 62

Spektakl Studia Wachowicz/Fret, zainspirowany twórczością Krzysztofa Kieślowskiego, jest opowieścią o siedmiu kobietach, siedmiu epokach i tajemnicy liczby siedem. Język egipski podpowiada nam, że to także opowieść o wybaczaniu i zapominaniu. Bezpośrednią inspiracją przedstawienia jest film Kieślowskiego „Siedem kobiet w różnym wieku" z 1978 roku oraz zachowany w archiwum reżysera maszynopis filmu „Schody" z 1970 roku. „S I E D E M" to spektakl, który wciąga w magiczną podróż przez czas i emocje siedmiu kobiet.

Organizator: Instytut im. Jerzego Grotowskiego

www.grotowski-institute.pl

40 PLN (normalny)
30 PLN (ulgowy)

15, 16.12 | 19:15
17.12 | 18:15

„Uwolnienie" – spektakl

Wrocławski Teatr Współczesny, ul. Rzeźnicza 12

W oczekiwaniu na rozpoczęcie przedstawienia, z pojedynczych głosów i komentarzy buduje się satyryczny obraz roszczeniowego i podzielonego społeczeństwa, w którego głosach rozpoznajemy poplątane języki z sąsiedztwa, życia publicznego i mediów. W tej porozbijanej wspólnocie widzów, w której wszyscy do siebie mówią, ale nikt się nawzajem nie słucha, z komicznych, absurdalnych dialogów stopniowo wyłania się, coraz mocniej artykułowana, tęsknota za ciszą, spokojem i zwykłym ludzkim porozumieniem.

Organizator: Wrocławski Teatr Współczesny

www.wteatrw.pl

50 PLN (normalny)
35 PLN (ulgowy)

17.12 | 11:00

„Śnieżna Królowa – opowieść zimowa" – spektakl

Centrum Kultury Wrocław–Zachód, ul. Chociebuska 4–6

Królowa Śniegu porywa chłopca o imieniu Kaj, mrozi mu serce i chce uczynić z niego swojego niewolnika. Towarzyszy jej Zimowy Mag, spełniając wszystkie polecenia i kreując mroźną rzeczywistość. Na ratunek Kajowi rusza Gerda, pokonując setki kilometrów i spotykając na swojej drodze bardziej i mniej życzliwe postaci. Czy uda jej się odszukać przyjaciela? Czy gorące, szczere serce dziewczyny doprowadzi do szczęśliwego zakończenia? „Śnieżna Królowa – opowieść zimowa" to muzyczna baśń o sile przyjaźni, dorastaniu i walce o swoje marzenia.

Organizator: Centrum Kultury Wrocław–Zachód

www.ckwz.pl

28 PLN

22.12 | 19:00 premiera

„Projekt Ojciec" – spektakl

Centrum na Przedmieściu, ul. Prądzyńskiego 39A

„Projekt Ojciec" zagłębia się w złożoność postrzegania ojcostwa w społeczeństwie. Performatywna opowieść opiera się zarówno na wywiadach przeprowadzonych z różnymi mężczyznami, jak i czerpie inspirację z literatury, aby stworzyć głęboko poruszającą, emocjonalną podróż przez współczesny krajobraz ojcostwa. To próba ponownej definicji roli mężczyzn w wychowaniu dzieci w upadającej kulturze patriarchatu. Próba wyrażenia emocji, akceptacji i ukojenia wewnętrznego dziecka.

Organizator: Teatr Układ Formalny

www.ukladformalny.pl

40 PLN (normalny)
30 PLN (ulgowy)

5, 7, 13.01 | 19:00
10, 11, 12.01 | 11:00
14.01 | 17:00

„Sen nocy letniej" – spektakl

Teatr Polski we Wrocławiu, ul. Zapolskiej 3

Jedna z najzabawniejszych i najbardziej wyrafinowanych sztuk Williama Shakespeare'a, umiejętnie łącząca realizm z poetyką i magią, poświęcona zgłębianiu natury uczuć. Komedia pomyłek osnuta na motywach antycznych utrzymanych w klimacie baśni poetyckiej. Reżyserka Magdalena Piekorz akcję swojego spektaklu przenosi do elżbietańskiej Anglii. W przygotowanej z rozmachem warstwie wizualnej znajdziemy nawiązania do iluzjonizmu, w którym malarz kreuje światło, a światło rzeczywistość.

Organizator: Teatr Polski we Wrocławiu

www.teatrpolski.wroc.pl

70-80 PLN (normalny)
55–65 PLN (ulgowy)
100 PLN (VIP)

10, 11, 12.01 | 10:00
13, 14.01 | 15:00

„Jaki ten świat jest wielki!" – spektakl

Wrocławski Teatr Lalek, pl. Teatralny 4

Teatralna podróż po świecie siedmiu Andersenowskich baśni staje się pryzmatem, przez który możemy na nowo spojrzeć na twórczość wielkiego pisarza. Twórcy przedstawienia potraktowali literacki oryginał jako punkt wyjścia, wraz z aktorami szukając odpowiedzi na pytanie, czym dzisiaj mogą być dla nas znane historie. W przedstawieniu spotyka się więc kilka światów: świat Andersena ze współczesnym, a mikrokosmos porcelanowych figurek z wielkim światem zewnętrznym. To opowieść o przemijaniu, miłości, władzy i śmierci, ale przede wszystkim o wielkiej radości życia.

Organizator: Wrocławski Teatr Lalek

www.teatrlalek.wroclaw.pl

35 PLN (normalny)
32 PLN (ulgowy)

13.01 | 19:00 prapremiera
14.01 | 18:15
16, 17, 18.01 | 19:15

„Dramat rodzaju męskiego" – spektakl

Wrocławski Teatr Współczesny, ul. Rzeźnicza 12

Spektakl w reżyserii Marcina Libera powstał na podstawie sztuki Jakuba Tabaczka pt. „Stulejka", nagrodzonej podczas piątej edycji Konkursu Dramaturgicznego STREFY KONTAKTU. Tabaczek analizuje tutaj pojęcie męskości, zastanawia się nad jej definicjami, negatywnymi i pozytywnymi wzorcami. Marcina Libera zainteresowała natomiast nieoczywista perspektywa tego dramatu, w którym największym orężem staje się poczucie humoru.

Organizator: Wrocławski Teatr Współczesny

www.wteatrw.pl

50 PLN (normalny)
35 PLN (ulgowy)

18, 19, 24, 26.01 | 10:00
20, 22.01 | 15:00

„Co krokodyl jada na obiad?" – spektakl

Wrocławski Teatr Lalek, pl. Teatralny 4

Rudyard Kipling, obok „Księgi dżungli", jest autorem dowcipnych i przewrotnych opowiadań o zwierzętach „Takie sobie bajeczki". Jarosław Kilian sięgnął do tradycji tych niezwykłych baśni i zaadaptował na scenę dwie z nich. Bajarz-szaman przenosi widzów do początków świata i zjawisk przyrody. Jego opowieść sprawia, że rzeźby Józefa Wilkonia ożywają, a najmłodsi spotykają Słoniątko o nieposkromionej ciekawości, które koniecznie chce się dowiedzieć, co krokodyl jada na obiad oraz poznają historię Kota, który zawsze chadza własnymi drogami.

Organizator: Wrocławski Teatr Lalek

www.teatrlalek.wroclaw.pl

35 PLN (normalny)
32 PLN (ulgowy)

„Jaki ten świat jest wielki!" – spektakl, fot. Natalia Kabanow

19, 20.01 | 19:00

„Podróżujący do Soul Valley" – spektakl

Instytut Grotowskiego, Sala Teatru Laboratorium, Rynek-Ratusz 27

Podróżująca dusza siedzi w wymarzonym pociągu, który ma dostarczyć pojedynczy kwiat. To pojazd łączący przeszłość z przyszłością, który nigdy się nie zatrzyma. Poznaje biletera, mężczyznę w kapeluszu, zapominalską starszą kobietę… i siebie. Ostatecznym celem może nie jest miejsce, ale samo przejście, wszystkie dusze w ciągłym stanie pomiędzy. Kto wsiądzie do tego wagonu i co czeka pasażerów Wiecznego Ekspresu? Jaka jest jakość naszej podróży do własnego przeznaczenia? Spektakl stworzony i prezentowany przez Wu Shi Ren Theatre.

Dodatkowy język: angielski

Organizatorzy: Instytut im. Jerzego Grotowskiego, Studio Kokyu

www.grotowski-institute.pl

40 PLN (normalny)
30 PLN (ulgowy)

19, 20.01 | 19:00
21.01 | 17:00

„Lot nad kukułczym gniazdem" – spektakl

Teatr Polski we Wrocławiu, Scena im. J. Grzegorzewskiego, ul. Zapolskiej 3

Lot nad kukułczym gniazdem to adaptacja sztuki Dale'a Wassermana, która powstała w oparciu o bestsellerową powieść Kena Keseya. Akcja rozgrywa się w zamkniętym świecie szpitala psychiatrycznego, gdzie trafia Randle Patrick McMurphy – oszust i złodziej, ale pełen wdzięku i pewności siebie, nade wszystko ceniący swoją niezależność i wolność. Jego pojawienie się wprowadza ogromne zamieszanie w beznadziejne, podporządkowane wymogom żelaznej dyscypliny życie pacjentów oraz personelu i staje się zwiastunem nadchodzących zmian.

Organizator: Teatr Polski we Wrocławiu

www.teatrpolski.wroc.pl

70-80 PLN (normalny)
55–65 PLN (ulgowy)
100 PLN (VIP)

27, 28.01 | 19:00

„Balladyna" – spektakl

Centrum na Przedmieściu, ul. Prądzyńskiego 39A

„Balladyna" Juliusza Słowackiego w reżyserii Marty Streker to opowieść o toksycznej siostrzanej relacji w patriarchalnym świecie pełnym przemocy. Główne bohaterki, Balladyna i Alina, żyją dziecięcymi fantazjami o nieograniczonych możliwościach, wierząc, że czeka na nie królewicz na białym koniu, który przyniesie władzę, prestiż i uznanie. Te sztucznie wykreowane marzenia, choć wydają się niewinne, stanowią źródło tragedii, prowadząc ostatecznie do śmierci jednej z sióstr.

Organizator: Teatr Układ Formalny

www.ukladformalny.pl

40 PLN (normalny)
30 PLN (ulgowy)

3, 9, 10.12 | 11:00–14:00

„WWW. Widzialna Wielka Wyspa" – cykl spacerów teatralnych

CAL Czasoprzestrzeń, ul. Tramwajowa 1–3; okolice placu Grunwaldzkiego

Teatr Czterech zaprasza na trzy nietypowe spacery teatralne, których trasa powiedzie przez okolice placu Grunwaldzkiego. Rzeźby, pomniki, skwery – odwiedzimy zakątki szczególnie inspirujące dla miłośników i miłośniczek architektury i miejskiej zieleni. Wybrane miejsca będą przystankami teatralnymi, dzięki którym przestrzeń nabierze nowych znaczeń. Cykl wydarzeń, organizowany w ramach programu Mikrogranty, będzie okazją do poznania technik twórczych lokalnego teatru i wydeptania własnych, artystycznych ścieżek w znanych wrocławskich okolicach. Wszystkim spacerom towarzyszyć będzie audiodeskrypcja.

Organizatorzy: Wrocławski Instytut Kultury, Teatr Czterech

www.instytutkultury.pl

wstęp wolny
(obowiązują zapisy mailowe: teatrczterech@gmail.com)

REKLAMA

LITERATURA

30.11–3.12

31. Wrocławskie Targi Dobrych Książek

Hala Stulecia, ul. Wystawowa 1

czw. 12:00–19:00, pt.–sob. 11:00–19:00, niedz. 11:00–17:00

Wrocławskie Targi Dobrych Książek to jedno z największych wydarzeń literackich w naszym mieście, podczas którego w Hali Stulecia możemy spotkać ponad dwustu wydawców. Jak co roku, targom towarzyszyć będzie również bogaty program spotkań z pisarkami i pisarzami oraz warsztaty dla różnych grup wiekowych. Podczas imprezy przyznane zostaną dwie prestiżowe nagrody edytorskie: Nagroda Edytorska Pióro Fredry (książka dla dorosłych) i Nagroda Edytorska Dobre Strony (książka dla dzieci). Gościem specjalnym tegorocznej odsłony wydarzenia będzie Rumunia.

Organizator: Fundacja Halo Targi

www.targiksiazek.pl

5 PLN

1.12 | 19:00

„Luka. Jak wstyd i lęk dziurawią nam język" – spotkanie autorskie z Jagodą Ratajczak

Mediateka, pl. Teatralny 5

Dlaczego tak chętnie oceniamy to, jak inni mówią po angielsku? Skąd bierze się wstyd i strach przed mówieniem w języku obcym? Czy perfekcjonizm pomaga czy przeszkadza w nauce języka obcego? Jagoda Ratajczak – filolożka, tłumaczka, autorka książki „Językczni. Co język robi naszej głowie" – w swojej drugiej publikacji przygląda się temu, jak standardy poprawnościowe potrafią zmienić się w narzędzia, które służą segregacji i dyskryminacji. Spotkanie poprowadzą Martyna Gontarz i Paweł Zapała.

Organizator: Miejska Biblioteka Publiczna im. Tadeusza Różewicza we Wrocławiu

www.biblioteka.wroc.pl

wstęp wolny

3.12 | 19:00

„Czytał Michał Nogaś (w Prozie)" – spotkanie z Małgorzatą Rejmer

Klub Proza, Przejście Garncarskie 2

Ostatnie w tym roku spotkanie z cyklu „Czytał Michał Nogaś (w Prozie)" organizowanego przez Wrocławski Dom Literatury we współpracy z Radiem Nowy Świat. Tym razem rozmówczynią redaktora Nogasia będzie pisarka i reportażystka Małgorzata Rejmer. Autorka głośnych reportaży o Bałkanach powraca do prozy. Pretekstem do rozmowy będzie jej najnowsza książka „Ciężar skóry" (Wydawnictwo Literackie). To mroczne baśnie dla dorosłych, które zbaczają z torów realizmu i pozwalają spojrzeć na współczesnego człowieka z nowej, często zaskakującej, perspektywy. Żonglując stylami, autorka kreśli panoramę współczesnych niepokojów, frustracji i pragnień.

Organizatorzy: Wrocławski Dom Literatury, Radio Nowy Świat

www.literatura.wroclaw.pl

wstęp wolny

5.12 | 19:00

„Notatnik Literacki" vol. 1. – premiera pierwszego numeru pisma

Klub Proza, Przejście Garncarskie 2

„Notatnik Literacki" to nowe pismo na literackiej mapie Polski. Jego wydawcą jest Wrocławski Dom Literatury, a kwartalnik ma stać się przestrzenią dla rozmów i współpracy szerokiego grona osób reprezentujących zróżnicowane spojrzenie na literaturę. Grudniowe spotkanie w klubie Proza będzie związane z uroczystą premierą pierwszego numeru pisma, w trakcie wydarzenia usłyszymy teksty prozatorskie i poetyckie oraz weźmiemy udział w dyskusji z zespołem redakcyjnym. Będzie to również okazja, aby kupić pierwszy numer kwartalnika.

Organizator: Wrocławski Dom Literatury

www.notatnikliteracki.pl

wstęp wolny

13.12 | 17:00–18:30

Klub Książki Żydowskiej: „Frida" Niny F. Grünfeld

Biblioteka Katedry Judaistyki, ul. św. Jadwigi 3/4

Klub Książki Żydowskiej to comiesięczne spotkania wokół znamienitych dzieł literatury żydowskiej. Grudniowe spotkanie poświęcone będzie autobiograficznej książce Niny F. Grünfeld, w której autorka rekonstruuje losy swojej babci Fridy – słowackiej Żydówki, pracownicy seksualnej, która przeszła przez obozy Auschwitz i Ravensbrück. Przed wojną oddała ona do adopcji syna, który trafił z paszportem nansenowskim do Norwegii, gdzie później został uznanym psychiatrą. Autorka barwnie opisuje swoje poszukiwania i pomaga zrozumieć, jak dramatyczna przeszłość przodków może wpłynąć na następne pokolenia.

Organizator: Fundacja Żydoteka

www.facebook.com/zydoteka

wstęp wolny

12.01 | 18:00

„Maszyny do ciszy" – spotkanie autorskie z Marcinem Dymiterem

Centrum Sztuki WRO, ul. Widok 7

Marcin Dymiter, nominowany w 2022 roku do Nagrody Literackiej Gdynia za „Notatki z terenu", w swojej nowej książce snuje refleksje dotyczące ciszy i przestrzeni – zarówno fizycznych, jak i kulturowych – które jej służą. Przygląda się więc między innymi założeniom urbanistycznym i architektonicznym, kompozycjom muzycznym, tekstom czy obrazom, dzięki którym możemy wyrwać się ze wszechogarniającego dźwiękowego przebodźcowania i cieszyć się głęboką iluzją ciszy. Podczas spotkania, nie tylko porozmawiamy o samej książce „Maszyny do ciszy", ale także posłuchamy performatywnego czytania Radia Uziemienie.

Organizator: Centrum Sztuki WRO

www.wrocenter.pl

wstęp wolny

Klub Książki Żydowskiej: „Frida" Niny F. Grünfeld, fot. Urszula Rybicka

ARCHI-TEKTURA + DESIGN

13.05–31.12

„Śląsk: kraina porcelany" – wystawa

Stary Ratusz, Rynek

śr.–czw. 11:00–16:00, pt.–sob. 11:00–17:00, niedz. 10:00–18:00

Filiżanki, talerze, miski, półmiski, wazy, dzbanki – najpiękniejsze i najbardziej niezwykłe egzemplarze śląskiej porcelany oglądać można podczas wystawy w Starym Ratuszu. Obiekty pochodzą ze zbiorów zgromadzonych przez Muzeum Śląskie w Görlitz, które posiada największą na świecie kolekcję porcelany z Dolnego i Górnego Śląska. W Starym Ratuszu prezentowane są egzemplarze wyprodukowane przez najważniejsze śląskie fabryki: Kirster, Tielsch, Ohme, Schlegelmilch i Königszelt.

Organizatorzy: Muzeum Miejskie Wrocławia, Muzeum Śląskie w Görlitz

www.muzeum.miejskie.wroclaw.pl

20 PLN (normalny)
15 PLN (ulgowy)

3.10–14.01.2024

„Szklane życiorysy. Polskie projektantki szkła (1945–2020)" – wystawa

Muzeum Narodowe we Wrocławiu, pl. Powstańców Warszawy 5

wt.–pt. 10:00–16:00, sob.–niedz. 10:00–17:00

Wielka wystawa prezentująca twórczość polskich designerek szkła tworzących w ciągu ostatnich 75 lat. Ich aktywność zawodowa – niezwykle bogata, ale niemal nieznana – świadczy o niebagatelnej roli, jaką odegrały w historii wzornictwa ostatnich dekad. Kobiety-projektantki pozostawały na ogół w cieniu swoich kolegów i rzadko pełniły funkcje kierownicze w ośrodkach wzorcujących. „Szklane życiorysy" są też opowieścią o zmieniających się oczekiwaniach odbiorców oraz podlegającej nieustannym transformacjom sferze życia domowego i społecznego, która wpływa na ikonosferę wnętrz i ostateczny kształt przedmiotów.

Dodatkowy język: angielski

Organizator: Muzeum Narodowe we Wrocławiu

www.mnwr.pl

10 PLN (normalny)
7,50 PLN (ulgowy)

18.10–4.02.2024

„Na pocztowym szlaku" – wystawa

Muzeum Poczty i Telekomunikacji we Wrocławiu, ul. Krasińskiego 1

wt.–sob. 10:00–16:00, niedz. 10:00–15:00

Wraz z rozwojem cywilizacyjnym jedną z głównych potrzeb stało się przekazywanie wiadomości na odległość. Wystawa w sposób chronologiczny przedstawia historię komunikacji, piśmiennictwa i poczty na przestrzeni wieków. Dzięki prezentowanym eksponatom zobaczyć możemy, jak wyglądali gońcy inkascy, kołatkowi, listonosze w uniformach kantonów szwajcarskich, trąbki pocztowe, słupy milowe, szyldy i skrzynki oraz najróżniejsze środki transportu w odległych już wizjach o nowoczesnym dostarczaniu poczty (dyliżanse, parowce, samoloty, sterowce i rakiety).

Organizator: Muzeum Poczty i Telekomunikacji we Wrocławiu

www.muzeum.wroclaw.pl

18 PLN (normalny)
13 PLN (ulgowy)

30.11–31.03.2024

„Kształt marzeń. Witold Lipiński" – wystawa

Muzeum Architektury we Wrocławiu, ul. Bernardyńska 5

wt.–śr. 10:00–17:00, czw.–pt. 12:00–19:00, sob.–niedz. 10:00–17:00

Pierwsza obszerna prezentacja twórczości architekta i naukowca znanego przede wszystkim z dwóch śmiałych, futurystycznych realizacji: obserwatorium meteorologicznego na Śnieżce i domu Igloo na wrocławskim Zalesiu. Na wystawie zobaczymy obiekty z najważniejszego okresu działalności Witolda Lipińskiego, kiedy to tworzył dzieła z pogranicza architektury, inżynierii i rzeźby. Choć projekty sprawiają wrażenie scenografii do filmu sci-fi, kilka z nich zostało zrealizowanych, przez lata popadając w niemal całkowite zapomnienie.

Dodatkowy język: angielski, ukraiński

Organizator: Muzeum Architektury we Wrocławiu

www.ma.wroc.pl

20 PLN (normalny)
14 PLN (ulgowy)

1.12–29.02.2024

„Trzy pokolenia ceramiki artystycznej" – wystawa

Fine Art Gallery – Art of Ceramics, ul. Powstańców Śląskich 144
wystawa otwierana po wcześniejszym umówieniu wizyty (tel. 605 051 504)

Podczas zimowej wystawy w galerii obejrzymy dzieła pięciu twórczyń prezentujących trzy pokolenia. Krystyna Cybińska i Irena Lipska-Zworska to artystki, które w okresie powojennym współtworzyły wrocławskie środowisko ceramiczne związane z PWSSP we Wrocławiu (obecnie ASP) i nadal aktywnie prezentują nurt klasyczny współczesnej polskiej ceramiki unikatowej. Działająca od lat 90. i należąca do artystek średniego pokolenia Bożena Sacharczuk w swojej twórczości akcentuje aspekty malarskości ceramicznych obiektów przestrzennych. Weronika Lucińska i Janina Myronova to reprezentantki najmłodszego pokolenia artystek początku XXI w., działające w nowych realiach „świata bez granic".

Organizator: Fine Art Gallery

www.facebook.com/fineartgallery.ceramics

wstęp wolny

„Śląsk: kraina porcelany" – wystawa, mat. Muzeum Miejskiego Wrocławia; „Trzy pokolenia ceramiki artystycznej" – wystawa, mat. Fine Art Gallery – Art of Ceramics

13.12 | 18:00–19:30

Klub Sympatyka Kamienicy: „Wnętrza" – wykład

Klub pod Kolumnami, pl. św. Macieja 21

Kolejna propozycja (nie tylko) dla miłośników architektury i historii. Klub Sympatyka Kamienicy to działający od miesiąca w Klubie pod Kolumnami cykl, podczas którego w roli głównej występują kamienice właśnie. Miejsce spotkań jest nieprzypadkowe, w końcu Nadodrze kamienicami stoi! W grudniowe popołudnie w centrum uwagi znajdą się kamieniczne wnętrza – o tym, jak się w nich odnaleźć, jak je urządzić i jak o nie zadbać opowie Katarzyna Kwiecień, autorka bloga „Mieszkanie w Kamienicy".

Organizator: Wrocławski Instytut Kultury

www.instytutkultury.pl

wstęp wolny

13, 15.12 | 12:00
10, 12.01 | 12:00

„Spotkajmy się w mieście!" – spacery i wykłady o architekturze Wrocławia dla dorosłych

Muzeum Architektury we Wrocławiu, ul. Bernardyńska 5

„Spotkajmy się w mieście!" to cykl wykładów, spotkań i spacerów dedykowany szczególnie seniorkom i seniorom. Podczas jego grudniowej odsłony uczestniczki i uczestnicy posłuchają wykładu o historii wrocławskiego osiedla Wojszyce oraz wspólnie zwiedzą wystawę „Kształt marzeń. Witold Lipiński" poświęconą postaci i twórczości wrocławskiego architekta, wizjonera i naukowca. Z kolei styczniowe spotkania poświęcone będą Gajowicom.

HARMONOGRAM:

13.12 | 12:00 – wykład Magdy Ławickiej o Wojszycach

15.12 | 12:00 – zwiedzanie wystawy „Kształt marzeń. Witold Lipiński"

10.01 | 12:00 – wykład Michała Dudy o Gajowicach

12.01 | 12:00 – zwiedzanie wystawy o architekturze Wrocławia

Dodatkowy język: angielski

Organizator: Muzeum Architektury we Wrocławiu

www.ma.wroc.pl

wstęp wolny

18.01–28.04.2024

„Gdyby... Niezrealizowane wizje nowoczesnego Wrocławia" – wystawa

Muzeum Architektury we Wrocławiu, ul. Bernardyńska 5

wt.–śr. 10:00–17:00, czw.–pt. 12:00–19:00, sob.–niedz. 10:00–17:00

Od początku XX wieku do schyłku lat dwudziestych, niemieccy architekci stworzyli wiele projektów, które nigdy nie zostały zrealizowane, a mimo to miały olbrzymie znaczenie dla rozwoju architektury i urbanistyki Wrocławia. Koncepcje Maxa Berga, Hansa Poelziga, Adolfa Radinga i Ernsta Maya stały się ważnym przyczynkiem do dalszego rozwoju nowoczesnego miasta. Na wystawie pokazane zostaną oryginalne projekty i rysunki wizjonerów Wrocławia oraz wykonane na ich podstawie współczesne modele.

Dodatkowy język: angielski

Organizator: Muzeum Architektury we Wrocławiu

www.ma.wroc.pl

20 PLN (normalny)
14 PLN (ulgowy)

REKLAMA

Klub Sympatyka Kamienicy, fot. Marta Gutsche

EDUKACJA + ANIMACJA

25.11–4.02.2024

„Zaklinacze czasu. Kolędniczy teatr obrzędowy" – wystawa

Muzeum Etnograficzne, ul. Traugutta 111/113

wt.–sob. 10:00–16:00, niedz. 10:00–18:00

Wystawa opowiada o widowiskowych formach kolędowania praktykowanych w okresie bożonarodzeniowym w Polsce i Europie. Reżyserami, aktorami i scenografami tego swoistego teatru ludowego byli członkowie lokalnych społeczności. Odwiedzający i odwiedzające zobaczą pochody kolędnicze z symbolizującymi siłę, zdrowie i płodność maszkarami zwierzęcymi, gwiazdą, szopką oraz grupy odgrywające tzw. widowiska herodowe – przede wszystkim z Dolnego Śląska, ale także z Małopolski, Śląska Górnego i Opolskiego.

WYDARZENIA TOWARZYSZĄCE:

2.12 | 13:00 – „Basy sieradzkie zwane czasem dudami" – warsztaty dla dorosłych

9.12 | 15:00 – „Akademia Dobrej Formy Piernikarskiej" – warsztaty dla dorosłych

9.12 | 15:00 – „Ozdoby świąteczne ze słomy i papieru" – warsztaty rodzinne z tłumaczeniem na PJM

10.12 | 11:00 – „Kolędnicza maskarada" – warsztaty dla dzieci

16.12 | 15:00 – „Kolędy życzące" – wykład

27.12 | 15:00 – oprowadzanie kuratorskie

Dodatkowy język: angielski

Organizator: Muzeum Narodowe we Wrocławiu Muzeum Etnograficzne

www.mnwr.pl

10 PLN (normalny) 8 PLN (ulgowy)

1.12 | 10:00–15:00

„Zmiany wzorców męskości – jak włączać w równość chłopaków i mężczyzn?" – konferencja

Barbara, ul. Świdnicka 8b

Fundacja HerStory zaprasza do udziału w konferencji o rekomendacjach i praktykach równościowej, antyprzemocowej pracy z chłopakami. Podczas wydarzenia przedstawione zostaną wyniki badania przeprowadzonego w szkołach. Jego analiza pozwala zrozumieć mechanizmy działania przemocy rówieśniczej w odniesieniu do chłopców oraz daje rekomendacje do antyprzemocowej pracy włączającej chłopców w równość. Podczas konferencji usłyszymy także opowieść o tym, jak ewoluowała autorska metody pracy z chłopakami „Sztama".

Organizator: Fundacja HerStory

www.fundacjaherstory.org

wstęp wolny (zapisy przez formularz: https://forms.gle/W9mYpcU5p3Rjwtdv7)

1–2.12

V URODZINY OP ENHEIM

OP ENHEIM, pl. Solny 4

W ramach obchodów swoich piątych urodzin OP ENHEIM zaprasza do udziału w spotkaniu z kolekcjonerką Eriką Hoffmann-Koenige. W wydarzeniu wezmą udział także historyczka sztuki i kuratorka Agnieszka Kurgan-Rost oraz Jacek Michalak. Tematyka urodzinowych wydarzeń związana jest z trwającą obecnie wystawą „Third Skin", w ramach której prezentowane są prace pochodzące z uznanej kolekcji Sammlung Hoffmann z siedzibą w Berlinie oraz Schenkung Sammlung Hoffmann.

HARMONOGRAM:

1.12 | 18:30 – spotkanie z Eriką Hoffmann-Koenige z udziałem Agnieszki Kurgan-Rost i Jacka Michalaka

1.12 | 20:00 – działanie improwizowane / performans muzyczny

2.12 | 12:45, 14:00, 15:15 – trzy oprowadzania po kamienicy i wystawie

2.12 | 19:00 | „Granice::Wina | Taste, please and suffer" – kolacja performatywna

Dodatkowy języka: niemiecki

Organizator: OP ENHEIM

www.openheim.org

wstęp wolny (zapisy: www.openheim.org)

1.12–30.01.2024 | 10:00-14:00

wtorki i piątki

„Figle-migle pod Kolumnami" – zabawy i twórcze improwizacje dla dzieci

Klub pod Kolumnami, pl. św. Macieja 21

„Figle-migle" to nie warsztaty o sztywnych ramach, to miejsce na swobodną improwizację i reakcję na bieżące potrzeby dzieci i rodziców – bez presji i pośpiechu. We wtorki i piątki od godziny 10:00 rodzice z małymi dziećmi (0-4 lata) mogą wziąć udział w 45-minutowych zajęciach, podczas których najmłodsi szukają zastosowań różnych przedmiotów w radosnej zabawie. Będzie też czas na wspólne śpiewanie, dzikie pląsy i relaksujące masaże – figle-migle. Po zajęciach przestrzeń Klubu pozostaje do dyspozycji dzieci i dorosłych do godziny 14:00. Od 20.12.2023 r. do 11.01.2024 r. zajęcia nie będą odbywać się ze względu na przerwę świąteczną.

Organizator: Wrocławski Instytut Kultury

www.instytutkultury.pl

wstęp wolny 0-4

3.12 | 13:00

„Anielska ochrona i diabelskie kuszenie, czyli o ilustracjach w średniowiecznych traktatach *ars moriendi*" – wykład Agaty Stasińskiej

Muzeum Narodowe we Wrocławiu, pl. Powstańców Warszawy 5

Traktaty *ars moriendi* – niezwykle popularne w okresie późnego średniowiecza – miały za zadanie pomóc w przygotowaniu na dobrą śmierć, która prowadzi ku zbawieniu. Zawierały konkretne zalecenia dla umierającego, kapłana i osób asystujących w ostatniej drodze. Dzieła te często zdobiono ilustracjami pełnymi tajemniczych postaci i zagadkowych scen, ukazujących walkę nieba i piekła o ludzką duszę. Uczestniczki i uczestnicy wykładu przyjrzą się tym charakterystycznym przedstawieniom, porozmawiają o ich treści i znaczeniu.

Organizator: Muzeum Narodowe we Wrocławiu

www.mnwr.pl

wstęp wolny

7, 14, 21.12 | 18:00–20:00
10, 17, 24, 31.01 | 18:00–20:00

Klub Kolażu – warsztaty

Klub pod Kolumnami, pl. św. Macieja 21

W czwartkowe popołudnia pod kolumnami w ruch pójdą nożyczki i… wyobraźnia. W miłej i luźnej atmosferze, pod czujnym okiem prowadzącej Małgorzaty Grączewskiej, co tydzień skleić będzie można ciekawe wizualnie obrazy oraz poznać różne techniki kolażu. Każde spotkanie to inne wyzwanie – tematy będą nawiązywać do bieżących wydarzeń, aktualnych problemów, pojawią się także wątki techniczne, które poszerzające wiedzę. Doświadczenie nie jest potrzebne – tu wystarczą jedynie wycinki, klej, nożyce i nieograniczona wyobraźnia.

Organizator: Wrocławski Instytut Kultury

www.instytutkultury.pl

15 PLN

Klub Kolażu – warsztaty, fot. Wojciech Chrubasik

9.12 | 12:00

„*Konichiwa!* Japoński dzień w bibliotece" – zabawy, animacje, warsztaty

Filia nr 12 MBP we Wrocławiu, ul. Piłsudskiego 105

Miejska Biblioteka Publiczna organizuje grudniową podróż do Kraju Kwitnącej Wiśni. Na młodych miłośników czekać będą różnorodne zabawy plastyczne inspirowane światem Japonii, teatrzyk Kamishibai, nie zabraknie również warsztatów tworzenia origami. Dorośli i dzieci będą mogli przymierzyć różnokolorową yukatę, czyli lekki, jednowarstwowy wzór, krojem podobny do kimona. Starsi czytelnicy i czytelniczki mogą zapisać się profesjonalne warsztaty kaligrafii.

Organizator: Miejska Biblioteka Publiczna im. Tadeusza Różewicza

www.biblioteka.wroc.pl

wstęp wolny

10.12 | 11:00–13:00

Gwiazdkowy Warsztatownik i Market Bożonarodzeniowy

Centrum Kultury Agora, ul. Serbska 5a

Ciekawy pomysły na kreatywne spędzenie grudniowej niedzieli przygotowało Centrum Kultury Agora. Wszystkie osoby zainteresowane zajęciami plastycznymi będą mogły wziąć udział Gwiazdkowym Warsztatowniku podczas, którego stworzą unikatowe dekoracje świąteczne. W tym roku organizatorzy przygotowali aż trzy propozycje warsztatów: szklarskie, ceramiczne i plastyczne. Dodatkowo od godziny 11:00 do 17:00 w Centrum Kultury Agora odbędzie się Market Bożonarodzeniowy, podczas którego zakupić będzie można nietuzinkowe rękodzieło.

Organizator: Centrum Kultury Agora

www.ckagora.pl

45 PLN (warsztatownik)

wstęp wolny (market)

10.12 | 15:00–18:00

„Radio Wielka Wyspa. Międzypokoleniowe warsztaty podcastowe" – prezentacja podcastu

klub osiedlowy „Gniazdo", ul. Potebni 41

Wsłuchajmy się w osiedlowe historie i poznajmy Wielką Wyspę z perspektywy osób, którym jest bliska. Już 10 grudnia odbędzie się prezentacja bazujących na opowieściach mieszkańców i mieszkanek podcastów, które udało się zebrać podczas międzypokoleniowych warsztatów. Nagrania są efektem wielogodzinnej pracy z mikrofonem, tekstem i montażem oraz finałem lokalnej, dźwiękowej przygody. W trakcie wydarzenia uczestnicy i uczestniczki będą mogli wysłuchać również prelekcji na temat społeczności zamieszkującej wyspę. Projekt realizowany jest we współpracy z Mikrograntami.

Organizatorzy: Wrocławski Instytut Kultury, Teatr EjAj

www.instytutkultury.pl

wstęp wolny

9.12 | 15:00

„Cuda i dziwy, czyli wrocławski zwierzyniec historyczny" – wykład rodzinny Łukasza Iwaniuka

Barbara, ul. Świdnicka 8b

Przed nami kolejna odsłona wykładów biologa-zoologa-chiropterologa Łukasza Iwaniuka, który otwiera drzwi do niezwykłego świata zwierząt żyjących we Wrocławiu. W grudniu głównymi bohaterami spotkania staną się zwierzęta będące najdziwniejszymi przedstawicielami swojego gatunku, które czasami możemy spotkać w parku i na...ulicy! Wykłady Łukasza Iwaniuka mają formułę rodzinną i adresowane są do dzieci w wieku od 18 do 13 lat oraz ich opiekunów.

Organizator: Wrocławski Instytut Kultury

www.instytutkultury.pl

10 PLN (dziecko + opiekun)

8-13

10, 16.12 | 11:00 i 13:00

Warsztaty rodzinne z Kasią Bury

Barbara, ul. Świdnicka 8b

Podczas pierwszego grudniowego spotkania uczestnicy i uczestniczki warsztatów zastanowią się, jak działa poczta w okresie przedświątecznym, skonstruują scenografię urzędu pocztowego i przygotują przestrzenną kartkę świąteczną. Drugie spotkanie zakończy tegoroczny sezon warsztatowy rodzinnym konstruowaniem wielkoformatowej makiety zimowego miasta. Tym razem będzie to wspólne budowanie zakamarków miejskich uliczek z wykorzystaniem papieru, tektury oraz kartonowych pudełek. Spotkania adresowane są do dzieci w dwóch grupach wiekowych 4–7 (11:00–12:00) oraz 6–10 lat (13:00–14:00).

Organizator: Wrocławski Instytut Kultury

www.instytutkultury.pl

25 PLN (dziecko + opiekun)

4-10

13.12 | 18:00–20:00

SocjoPercepcja vol. 37: „Kto, jak nie my? O solidarności i zaangażowaniu w obliczu kryzysów" – spotkanie

klubokawiarnia Recepcja, podwórko Ruska 46

Grudniowe spotkanie z cyklu „SocjoPercepcja" poświęcone zostanie książce Pawła Rudnickiego „Kto, jak nie my? Wspólnota i działanie na Dworcu Głównym we Wrocławiu (marzec-kwiecień 2022)". Razem z autorem będziemy rozmawiać o doświadczeniach wspólnot krótkotrwałych, pomocy wzajemnej oraz działaniach oddolnych w obliczu kryzysów. Zastanowimy się nad kosztami osobistymi pracy wolontariackiej i aktywistycznej.

Organizatorzy: Wrocławski oddział Polskiego Towarzystwa Socjologicznego, Instytut Socjologii Uniwersytetu Wrocławskiego, klubokawiarnia Recepcja

www.ptswroclaw.uni.wroc.pl
www.socjologia.uni.wroc.pl

wstęp wolny

14.12 | 18:00
4, 18.01 | 18:00

„ONOMATOPEJE" – programy wideo

Atelier WRO, ul. Kuźnicza 29a (II piętro)

Są istotną częścią języka, podstawą opisu świata, który nie wymaga znajomości nazw przedmiotów czy zjawisk, a odwołuje się bezpośrednio do wyobraźni i pamięci. Językowe imitacje pozajęzykowych dźwięków i efektów akustycznych, raz wypowiedziane, przywołują emocje, skojarzenia i obrazy. Onomatopeje będą kluczem, który posłuży do wspólnej eksploracji Archiwum WRO podczas czwartkowych spotkań odbywających się w ramach autorskiego programu Dagmary Domagały.

Organizator: Centrum Sztuki WRO

www.wrocenter.pl

wstęp wolny

15.12 | 17:30–20:00

Mikrogranty 2023 – podsumowanie roku

Barbara, ul. Świdnicka 8b

Koniec roku w Mikrograntach to czas na refleksje, plany na przyszłość i wspólną zabawę. Spotkanie rozpocznie krótka prezentacja statystyk i garść wspomnień dotyczących tegorocznych trzech naborów. Później uczestnicy i uczestniczki wydarzenia przejdą do części integracyjnej – luźnego quizu i rozmów przy rozgrzewającym naparze i przekąskach. Na końcu spotkania wystąpią dwa wspaniałe zespoły, które realizowały projekt w programie, czyli ukraiński chór Kapusta Band oraz Marina Mashtaler i Johannes Niehaus w duecie Kwit/квіт.

Dodatkowy język: ukraiński

Organizatorzy: Wrocławski Instytut Kultury, Fundacja Umbrella

www.instytutkultury.pl

www.fundacja-umbrella.org.pl

wstęp wolny (obowiązują zapisy)

15.12–15.03.2024

„Kopernik – Influencje" – wystawa

Aula Ossolineum, ul. Szewska 37

wt.–niedz. 10:00–17:00

Rok Kopernika w Ossolineum kończy wystawa, której celem jest przedstawienie wpływu Mikołaja Kopernika na naukę i społeczeństwo europejskie. Na ekspozycji prezentowane będą bezcenne starodruki Keplera, Galileusza, Giordano Bruno, rękopisy, ryciny, medale oraz plakaty pokazujące, jak świat nauki zareagował na teorię heliocentryczną i jak przez wieki tworzyła się legenda Kopernika. Wydarzenie, odnosząc się do publikacji „De revolutionibus" i śmierci astronoma w 1543 r., symbolicznie zamyka obchody Roku Kopernika w Polsce.

Dodatkowy język: angielski

Organizator: Zakład Narodowy im. Ossolińskich

www.ossolineum.pl

wstęp wolny

19.12 | 19:00–21:00

„Klasówka u Twojej Starej" – quiz popkulturowy

klubokawiarnia Recepcja, podwórko Ruska 46

Wyciągamy karteczki! Na klasówkę w Recepcji zaprasza Twoja Stara we własnej osobie – drag queen, performerka i glam clown aktywistycznie związana z wrocławskim stowarzyszeniem Kultura Równości. Inspiruje ją wszystko, co stworzyło z niej potwora: musical, kino klasy B i społeczeństwo, które jest niemiłe. To quiz dla wszystkich, którzy chcą popisać się swoją wiedzą ogólną i… bezużyteczną. Informacja dla nadgorliwych – tak, będą pytania na szóstkę! Ale czy pytania będą łatwe? Jak mawia Tadeusz Sznuk: sprawdźmy.

Organizatorzy: Wrocławski Instytut Kultury, Kultura Równości

www.instytutkultury.pl
www.kulturarownosci.org

od 12 PLN

21.01 | 12:00

Harry Potter i bal karnawałowy w Centrum Kultury Agora

Centrum Kultury Agora, ul. Serbska 5a

Młodzi czarodzieje i czarodziejki oraz ich rodziny będą mogli wziąć udział w wydarzeniu pełnym magii i czarów, wspólnie napiszą nowy rozdział historii Harry'ego Pottera. Co będzie czekało na uczestników i uczestniczki balu karnawałowego? W sali wyglądającej jak najprawdziwszy Hogwart z pomocą Tiary Przydziału wylosujemy zaskakujące nagrody, a także stworzymy puchate sowy z listami. Na takiej imprezie nie może oczywiście zabraknąć tańców, pojawi się więc czarownica specjalizująca się w zumbie, dzięki której nikt nie będzie chciał podpierać ścian.

Organizator: Centrum Kultury Agora

www.ckagora.pl

wstęp wolny · 3-14

Mikrogranty 2023 – podsumowanie, fot. Jerzy Wypych; „Klasówka u Twojej Starej" – quiz popkulturowy, fot. Dawid Skoczylas

EN

CALENDAR OF EVENTS

VISUAL ARTS

16.09–31.12

Everything Is a Landscape. The Sorbian Painter Jan Buck – an exhibition

Royal Palace, ul. Kazimierza Wielkiego 35

For the 100th anniversary of Jan Buck's birthday – one of the most crucial Sorbian painters whose works were connected with the mining landscape of Lusatia – a project was launched to familiarise visitors with his art. The Royal Palace holds an exhibition of Jan Buck's oil paintings and his Wrocław professors' and friends'; his sketches and graphics are in a separate exhibition section. The display presents a spectrum of Buck's art – from often reoccurring motifs of still life to later works visibly turning to abstraction.

Organiser: The City Museum of Wrocław

20 PLN (regular)
15 PLN (reduced)

VISUAL ARTS

17.09–14.01.2024

Third Skin – an exhibition

OP ENHEIM, pl. Solny 4

Wed. 14:00–18:00, Thu.–Fri. 14:00–19:00, Sat.–Sun. 13:00–19:00

Jean Michel Basquiat, Monica Bonvicini, Charlotte Moorman and Felix Gonzalez-Torres are just a few of the names we will see during the *Third Skin* exhibition. The works from the acclaimed collection of Erika Hoffmann-Koenige (Sammlung Hoffmann and Schenkung Sammlung Hoffmann) were selected by Dorothée Brill and Luise Richter. Their themes cover the broad spectrum of the understanding of boundaries – they speak of interpersonal boundaries on the one hand and artistic boundaries on the other. They touch on themes of blurring and transgressing identity and social and gender boundaries; they talk about the boundaries between art disciplines, surface and space, the audible and the visible.

Additional language: English

Organiser: OP ENHEIM

8 PLN (regular)
5 PLN (reduced)

VISUAL ARTS

21.09–31.12

Plantifictions – an exhibition of works by Pablo Ramírez González

Wrocław Contemporary Museum, pl. Strzegomski 2

Mon., Wed., Fri. 9:00–15:00,Thu. 14:00–20:00, Sat.–Sun. 12:00–20:00

The audiovisual installations of Mexican artist Pablo Ramírez González combine antique ceramics techniques and modern biotechnology. The artist asks questions about the capabilities of interspecies relationships outside of human "uniqueness"; he creates spaces to ponder various scenarios on the future based on non-hierarchical interspecies relationships and communication between humans and non-humans.

Additional language: English

Organiser: Wrocław Contemporary Museum

20 PLN (regular)
10 PLN (reduced)

ARCHITECTURE+DESIGN

3.10–14.01.2024

Glass Biographies. Polish Female Glass Designers (1945-2020) – an exhibition

The National Museum in Wrocław, pl. Powstańców Warszawy 5

Tue.–Fri. 10:00–16:00, Sat.–Sun. 10:00–17:00

It is a grand exhibition that presents works of Polish female glass designers of the last 75 years. Their professional activity – rich but almost unknown – proves their substantial role in the history of design in the previous decades. The female designers stayed in the shadows of their male counterparts and rarely held any managerial positions in design centres. Among the heroines, we will see, e.g. Halina Jastrzębowska-Sigmund, Wanda Zawidzka-Manteuffel, Eryka Trzewik-Drost, Stanisława Paczos, Barbara Kaczmarek-Górska, Aleksandra Kujawska, Małgorzata Dajewska.

Additional language: English

Organiser: The National Museum in Wrocław

10 PLN (regular)
8 PLN (reduced)

VISUAL ARTS

13.10–29.02.2024

something that changes in time – an exhibition

WRO Art Center, ul. Widok 7

Wed.–Fri. 12:00–18:00, Sat. 12:00–16:00

For autumn and winter, WRO Art Center changes into an instrument. It is tough to describe the nature of sound, so the creators of the exhibition decided to build a space where the body can experience sound. The silence of the gallery allows for reducing stimulus and listening to microsounds, proving the existence of life and movement. The exhibition consists of sounds activated by the viewer, installations, interactive videos and objects. It is a project that changes over time and creates a build-up composition.

Additional language: English, Ukrainian

Organiser: WRO Art Center

free entrance

VISUAL ARTS

19.10–27.05.2024

Callart3. Virtual Window – an exhibition

Wrocław Contemporary Museum, pl. Strzegomski 2

Mon., Wed., Fri. 9:00–15:00, Thu. 14:00–20:00, Sat.–Sun. 12:00–20:00

It is the third edition of the series presenting the works from the Wrocław Contemporary Museum and the Zachęta Lower Silesian Society for the Encouragement of Fine Arts. This time, the topic is the phenomenon of the image, which has evolved from its classical form to being created by AI. An inspiration for this exhibition was a publication of Anne Friedberg's *Window Shopping: Cinema and the Postmodern*, in which the audiovisual researcher notices the narrowing definition of the word "virtual."

Additional language: English

Organiser: Wrocław Contemporary Museum

20 PLN (regular)
10 PLN (reduced)

VISUAL ARTS

20.10–28.01.2024

Exhibition of the Finalists of the 14th Geppert Competition

BWA Wrocław Główny Gallery, ul. Piłsudskiego 105

Wed.–Thu. 12:00–20:00, Fri.–Sun. 12:00–18:00

The Geppert Competition is a cyclical review of the best debutants of the Polish painting scene. It has a unique form according to which a broad group of experts nominates the artists. This year, we will see the works of Monika Falkus, Bartłomiej Flis, Natalia Karczewska, Adam Kozicki, Klaudia Prabucka, Hanna Shumska and Konrad Żukowski.

Additional language: English

Organisers: The Eugeniusz Geppert Academy of Art and Design in Wrocław, BWA Wrocław Galleries of Contemporary Art

free entrance

Barbara Górska-Kaczmarek, „Wazony", 1980, The National Museum in Wrocław, fot. Arkadiusz Podstawka

VISUAL ARTS

4.11–18.02.2024

Beksiński in Wrocław – an exhibition

IASE, ul. Wystawowa 1

Mon.–Sun. 12:00–20:00

For the first time in thirty years, Wrocław holds an exhibition of this famous painter – an artistic undertaking combining traditional form and new technologies. Besides dozens of original Beksiński's paintings, the visitors can also see his works digitalised – on big screens accompanied with music, in a special screening of the images in VR and many more 3-D attractions planned by the organisers.

Additional language: English

Organisers: Beksiński Foundation, Historical Museum in Sanok

55 PLN (regular)
45 PLN (reduced)

VISUAL ARTS

9.11–22.12

Moving, Not Moving – an exhibition

Vivid Gallery, pl. Kościuszki 4

Tue.–Fri. 11:00–18:00, Sat. 11:00–16:00

The exhibition of video art and photography of Jan Mikołajek and the paintings of Mariusz Mikołajek is a personal commentary of the artists on the topic of humans and their relationship with objective reality. The creators express their sensitive observations of emotions emerging in contact with others in a given space. Everyone and everything affects each other, manifesting subtly or harshly, stagnantly, in a stopped manner or intensively and dynamically. It is one theme, a clash of different views, but also of media and means of expression, and subconsciously, it is a unique dialogue of a father with a son.

Additional language: English

Organiser: Vivid Gallery

free entrance

VISUAL ARTS

10.11–31.12

Whose Voices Are Being Heard? – an exhibition

BWA Wrocław Główny Gallery, ul. Piłsudskiego 105

Wed.–Thu. 12:00–20:00, Fri.–Sun. 12:00–18:00

The exhibition is the final result of residencies of Norwegian artists in Wrocław who worked with visual media (photography, video, painting, object) and sound. The residents share the inspiration of the city and new surroundings where they stayed for a couple of weeks. Its idea is to appreciate the process of creation. The exhibition also inquiries about the possibility of including unknown people in a local art circle.

Additional language: English, Ukrainian

Organisers: Wrocław Institute of Culture, BWA Wrocław Galleries of Contemporary Art

free entrance

VISUAL ARTS

10.11–13.01.2024

After Us – an exhibition

Studio Gallery BWA Wrocław, ul. Ruska 46a/301

Wed.–Fri. 14:00–18:00, Sat.–Sun. 12:00–18:00

The world's identity is fading away... The exhibition *After Us* attempts to cut across the apocalyptic and techno-optimistic discourses associated with the presence of humans (and other beings) on planet Earth in the future. The artists try to find new present constitutions of their own existence in the world, forgotten sources of cognition, prolongation and dissent of the achievements of civilisation and failures in the spirit of archeofuturism and speculative fabulation. It is an exhibition of scenarios on what the future may bring.

Additional language: English, Ukrainian

Organiser: BWA Wrocław Galleries of Contemporary Art

free entrance

VISUAL ARTS

16.11–13.01.2024

Arm and Protect. Ala Savashevich – an exhibition

66P Subjective Institution of Culture, PIEKARNIA Live Culture, ul. Księcia Witolda 66

Wed. 14:00–18:00, Thu. 14:00–20:00, Fri.–Sat. 14:00–18:00

The exhibition is rooted in experiences of women being shaped for work and having a social service function. Savashevich's canvas is a multigenerational memory of replaying and breaking particular gestures and roles through the handed-out collection of props. The objects created by the artist refer to the protective clothing, tools and work symbols. Depending on the conditions, they transform into armour, weapon, camouflage, badge or totem. Taken from the history of exploitation, they create HERStory of women's power, autonomy and solidarity.

Additional language: English, Ukrainian

Organiser: 66P Subjective Institution of Culture

free entrance

VISUAL ARTS

17.11–25.02.2024

A Path Through Loss – an exhibition of works by Agnieszka Bar

galeria SIC! BWA Wrocław, pl. Kościuszki 9–10

Wed.–Fri. 14:00–18:00, Sat.–Sun. 12:00–18:00

Loss is a land you must conquer in a way, walk through barefoot, frequently with heavy baggage. It stretches between pain and a will to live. Agnieszka Bar, so far known as a utility glassware designer, presents her artworks for the first time. Using drawings, glass, videos and installations, she talks about her experience with loss. Many of her works were inspired by images appearing in Bar's dreams after her miscarriage.

Additional language: English, Ukrainian

Organizator: BWA Wrocław Galleries of Contemporary Art

free entrance

VISUAL ARTS

23.11–31.01.2024

Beyond Taboo X: *Body and Soul* – an exhibition

ArtBrut Studio & Gallery, ul. Ruska 46a/102

Tue., Thu. 15:00–18:00, Fri. 14:00–17:00

Beyond Taboo is a 10-year-long series of exhibitions of artists connected with Galeria and ArtBrut Studio. The artists take up complex and essential topics relating to dreams, intimate needs, feelings, carnality and sensuality. Using art, the artists lead us through complicated and non-obvious relations with the outside world, refer to the stories of exclusion, struggle with breaking stereotypes and still socially present various taboos directly influencing their lives. The artistic supervisor of the exhibition is Jacek Zachodny.

Additional language: English

Organiser: ArtBrut Gallery & Studio for Socio-Cultural Inclusion

free entrance

EDUCATION+ANIMATION

25.11–4.02.2024

Time Charmers. Caroling Ritual Theatre – an exhibition

Ethnographic Museum, ul. R. Traugutta 111/113

Tue.–Sat. 10:00–16:00, Sun. 10:00–18:00

The exhibition talks about spectacular forms of carol singing performed during Christmas in Poland and Europe. Directors, actors and stage designers of this unique folk theatre are members of local communities. The audience members will see the carol processions with animal mascots (e.g., aurochs, goat, bear) symbolising strength, health and infertility, a star, a nativity scene and groups performing the so-called "Herod performances" – mainly from Lower Silesia but also from Lesser Poland, Silesia and Opole Voivodeship.

Additional language: English

Organiser: The National Museum in Wrocław

10 PLN (regular)
8 PLN (reduced)

After Us – an exhibition, Studio Gallery BWA Wrocław, fot. Wojciech Chrubasik

VISUAL ARTS

30.11–28.12

Painting non-Painting – an exhibition of works by Tomasz Domański

The City Gallery in Wrocław, ul. Kiełbaśnicza 28

Mon.–Fri. 10:00–18:00, Sat. 12:00–16:00

The exhibition presents works of Tomasz Domański created over the last four decades. The artworks escape simple classifications due to the techniques used, as they are at the junction of matter painting, assemblage, and performance relief within the canvas. In his formal explorations, Domański emphasises the narrative potential of non-obvious material, such as salt, sand, transmission and transport belts, used welding gloves, crushed eggshells, cotton wool, used tea bags, straw or dried animal remains.

Additional language: English

Organiser: The City Gallery in Wrocław

free entrance

ARCHITECTURE+DESIGN

30.11–31.03.2024

The Shape of Dreams. Witold Lipiński – an exhibition

Museum of Architecture in Wrocław, ul. Bernardyńska 5

Tue.– Wed. 10:00–17:00, Thu.– Fri. 12:00–19:00, Sat.–Sun. 10:00–17:00

It is the first extensive exhibition of this architect and scientist, known mostly for his bold, futuristic projects: Meteorological Mountain Observatory on the Śnieżka Mountain and the Ingloo House in Wrocław. The exhibition will present objects from the most important period of Lipiński's career – when he created objects at the intersection of architecture, engineering and sculpture. Even though they seem like a part of scenography from a sci-fi film, some of them were executed and have faded into oblivion over the years.

Additional language: English, Ukrainian

Organiser: Museum of Architecture in Wrocław

20 PLN (regular)
14 PLN (reduced)

MUSIC

1–3.12

Jazz on the Widawa River

FAMA Library and Cultural Centre, ul. Bolesława Krzywoustego 286

Let's listen to jazz on the Widawa River in December! To start with, for the fans of musical improvision, there will be a concert of iconic jazz violinist Adam Bałdych and magnificent pianist Krzysztof Dys. We will also hear percussionist and composer Kacper Popek with a jazz quartet, which, after a twelve-year hiatus, comes back with some new members. Besides bass player Wojciech Gąsior and vibraphonist Bartek Pieszko, we will hear pianist Dorota Zaziąbło. The series will end with the performance of Tomasz Chudyk, a multiple laureate of music reviews in Poland and abroad.

Organiser: Tadeusz Różewicz Municipal Public Library in Wrocław

20–120 PLN

THEATRE+PERFORMANCE

1, 8.12 | 19:00
2.12 | 18:00
3.12 | 17:00

Mock. Burlesque Noir – a musical show

The Capitol Musical Theatre, ul. Piłsudskiego 67

It is a theatre play based on the motifs from Marek Krajewski's novels about Eberhard Mock. On stage, the protagonists of the well-known series of crime stories are accompanied by police officers, criminals, madmen and prostitutes – they run the burlesque show about power, crime and passions. Several songs present separate accounts from the life of Commissioner Mock, inspired by various volumes of the novel. Konrad Imiela is the author of the script and director; Roman Kołakowski and Konrad Imiela wrote the lyrics, and the music was composed by Grzegorz Rdzak.

Additional language: English

Organiser: The Capitol Musical Theatre

75–120 PLN (regular)
55–100 PLN (reduced)

MUSIC

4.12 | 18:30–19:30

Open Mic with Ensemble Kompopolex – a meeting

Toy Piano Gallery, ul. Ruska 46a

Open Mic is an open invitation by Ensemble Kompopolex to spend time together. It is aimed at everybody who wants to talk about their music, listen to the sounds of the accordion processed by the fuzz, take a look at programs used by composers and take a sneak peek at what sessions and projects look like.

Additional language: English

Organiser: Kompopolex Foundation

free entrance

FILM

5.12 | 18:00

Polish Cinema for Beginners: Class of 2023 – a film screening

Klub pod Kolumnami, pl. św. Macieja 21

Polish Cinema for Beginners is a series of films allowing non-Polish speaking people to watch Polish movies with English subtitles. This year, under the slogan "Class of 2023," the participants – chosen in an open call and participating in a programme workshop – pick the films presented during the meetings. The autumn selection is titled "Polish Dreams," we will see stories of Polish dreams and aspirations on the big screen.

Additional language: English

Organiser: Wrocław Film Foundation

free entrance

TEATR+PERFORMANCE

8.12 | 18:00

National Theatre Live: *Best of Enemies* – a retransmission of the play

New Horizons Cinema, ul. Kazimierza Wielkiego 19a/21

It is a captivating political thriller shot live in West End, London. Another performance, as part of National Theatre Live, will transfer the audience to the United States of America in 1968. As the country is witnessing a fierce battle for the presidency, public opinion is electrified by another rivalry – the duel between devious conservative William F. Buckley Jr. and unabashed liberal Gore Vidal. The roles of feuding political rivals in James Graham's award-winning drama feature David Harewood and Zachary Quinto.

Additional language: English

Organiser: New Horizons Cinema

39 PLN (regular)
33 PLN (reduced)

THEATRE+PERFORMANCE

8, 9.12 | 19:00

Nobody Meets Nobody – a play

The Grotowski Institute, Laboratory Theatre Space, Rynek–Ratusz 27

We are parts of our own stories created for each other. They are made in our heads, which are laid down on pillows next to each other, but always dream separately. In order to confirm and realise our own identity, do we need an ever-present other person who witnesses our existence, our dying and our forgetting? Aleksandra Kugacz-Semerci and Mertcan Semerci's play reflexively explores themes of identity, relationships and loneliness. Through stage performance and dialogue, the play stimulates deeper reflection on the importance of these aspects in our lives.

Additional language: English

Organiser: The Grotowski Institute

40 PLN (regular)
30 PLN (reduced)

Nobody Meets Nobody – a play, fot. Tobiasz Papuczys

MUSIC

8.12 | 19:00
9.12 | 11:00 i 17:00
10.12 | 11:00

Pixar in Concert. 100th Anniversary of Disney – a concert

National Forum of Music, pl. Wolności 1

Toy Story, *Where is Nemo?*, *Ratatouille*, *Monsters*, *Inc.* – for years, Disney and Pixar have been taking their audience of all ages to unknown corners of their world, showing new perspectives and telling moving, emotional, humourous universal stories. For the 100th anniversary of Disney, the NFM Wroclaw Philharmonic Orchestra, conducted by Radosław Labahua, will present compositions from the famous and adored (not only by the youngest viewers) productions. We will also see pieces from excellent animated films projected on the big screen.

Additional language: English

Organiser: National Forum of Music

10–250 PLN

VISUAL ARTS

8.12–21.12

The Same Thing Is Growing In Me That Is Declining In Me – an exhibition

Bulvary, ul. Księcia Witolda 11

Tue.–Thu. 14:00–19:00, Fri.–Sun. 12:00–20:00

The exhibition summarises a series of this year's artistic residencies in Tarczyn, the first pilot edition of the *W/E LAB RESIDENCY* project. The works of dozens of artists, chosen by curator Jagna Domżalska, share the topic of generational traumas and the search for identity; some are inspired by historical events, and others refer to nature and landscape. Still, all the works direct us to issues triggering dissent and a sense of helplessness, but they are soothing at the same time. This feeling was perfectly captured by Lower Silesian poet Jacek Bierut when he wrote, "The same thing is growing in me that is declining in me."

Organisers: OP ENHEIM, Bulvary, Flowland Foundation

free entrance

THEATRE+PERFORMANCE

9, 10.12 | 18:00

POLISH GOTHIC – a musical show

Teatr Dialogu (Dawna Pralnia), ul. Krakowska 180

A funerary camp aesthetic allows for a ball where junk, cheap style, "second-class" objects and people are given a spotlight. They are the ones throwing this party. Everyone else – including the dead – is a mob, and the mob is out-of-class and may contribute to the revolution. The audience member who comes face to face with the mob may cry, may laugh. But they should remember: the Gothic world colonises the border between "them" and "us." We are already moved.

Additional language: English

Organisers: Teatr Dialogu, ART JTM

60 PLN (regular)
50 PLN (reduced)

MUSIC

10.12 | 19:00

Ilú Trio feat. Shai Maestro – a concert

Impart Centrum, ul. Piłsudskiego 19

Ilú Trio presents new musical spaces within the traditional standards of Afro-Cuban music. As a group of three Cuban musicians from different backgrounds, they had a common goal – to create a musical project that explores new sounds of Cuban jazz and allows for experimentation. The trio has invited Shai Maestro, one of the most promising and talented pianists of his generation, who releases his albums under ECM Records – the best jazz label in the world.

Organizator: Wrocław Culture Zone

80 PLN

THEATRE+PERFORMANCE

14, 15.12 | 19:00
16.12 | 18:00
17.12 | 17:00

And the Ship Sails On – a musical show

The Capitol Musical Theatre, ul. Piłsudskiego 67

When in 1914, a ship filled with noble passengers sails off from a port in Naples, nobody expects the looming catastrophe. Embarked on this voyage are people who want to fulfil the last wish of a late opera singer and bid her farewell during a sea trip, culminating in scattering her ashes. The mourning voyage of prominent guests seems a bitter-sweet gathering of vanity, luxury, envy, and buffoonery. The *And the Ship Sails On* musical, directed by Wojciech Kościelniak, was created based on a screenplay by Frederico Fellini and Tonino Guerra.

Additional language: English

Organiser: The Capitol Musical Theatre

75–130 PLN (regular)
55–110 PLN (reduced)

EDUCATION+ANIMATION

15.12 –15.03.2024

Copernicus – Influences – an exhibition

Aula Ossolineum, ul. Szewska 37

Tue.–Sun. 10:00–17:00

The Year of Copernicus at the Ossolineum concludes with the on-site exhibition *Copernicus – Influences*, which aims to present the influence of Nicolaus Copernicus on science and European society. The exhibition will feature priceless old prints by, e.g., Kepler, Galileo, Giordano Bruno, manuscripts, engravings, medals and posters, showing how the scientific world reacted to the heliocentric theory and how the legend of Copernicus was created over the centuries. By showing what happened after the publication of *De Revolutionibus* and the astronomer's death in 1543, the event symbolically closes the Year of Copernicus celebrations in Poland.

Additional language: English

Organiser: Zakład Narodowy im. Ossolińskich

free entrance

MUSIC

16.12 | 20:00

kmpplx live @ WRO 2023 – a concert

WRO Art Center, ul. Widok 7

Ensemble Kompopolex's December concerts in the spaces of the WRO Art Centre have already become a tradition. The members of the group try to fit in with the current exhibition and present the latest works of contemporary music. This year, Ensemble Kompopolex will perform three compositions – premieres by Viacheslav Kytylov and Marta Śniada, as well as a piece by Rafał Zapała.

Additional language: English

Organiser: Kompopolex Foundation, WRO Art Center

free entrance

MUSIC

31.12 | 18:00 i 21:00
4, 5, 18, 19.01 | 19:00
6, 20.01 | 18:00
7, 21.01 | 17:00

Gala of World Musicals III: Duets!

The Capitol Musical Theatre, ul. Piłsudskiego 67

In the world of the musical, the most emotional moments often resonate in duets. Feelings arise between the two protagonists, and conflicts erupt. In the company of another person, we find it easier to have fun or, in two, to convince others of our reasons. The artists of the Capitol Musical Theatre will perform songs from various musical eras and musical styles. Many songs will be heard in new, often surprising arrangements, prepared especially for this evening. We will listen to songs from the world's most famous musicals such as *West Side Story*, *Grease*, *Rent*, *Mamma Mia!* and *La La Land*.

Organiser: The Capitol Musical Theatre

55–120 PLN

And the Ship Sails On – a musical show, fot. Krzysztof Bieliński

MUSIC

5.01 | 19:00

New Year's Eve Gala – Janoska Style – a concert

National Forum of Music, pl. Wolności 1

The overture from *The Marriage of Figaro*, an improvisation on Paganini's legendary Caprice in A minor, "Blue Rondo à la Turk" from Dave Brubeck's iconic jazz album *Time Out* – all in original arrangements by the unconventional Janoska Ensemble – are just part of the unique programme of the New Year's Gala. The band has gained great fame and popularity thanks to the art of improvisation, which is usually based on well-known and well-loved works of classical music, but not only – the performers also draw on themes taken from jazz.

Additional language: English

Organiser: National Forum of Music

10–210 PLN

MUSIC

12.01 | 19:00

Jazz in Światowid: Atempo Trio – a concert

Ośrodek Działań Twórczych Światowid, ul. Sempołowskiej 54A

The Atempo Trio concert is an extraordinary opportunity to meet outstanding jazz musicians from Israel. The band has only played in Poland once before. Their music combines the rhythms and scales of Arab, Balkan and Mediterranean peoples, as well as African and Afro-Caribbean motifs. Yoav Lachovitzky's album, recently recorded in Amsterdam, proves that this musician is an excellent percussionist as well as a composer. We will hear Itay Abramowitz (piano), Alon Stern (bass), and Yoav Lachovitzky (percussion).

Organiser: ODT Światowid

30 PLN

MUSIC

12.01 | 20:00

Tribute to Michael Jackson by Women – a concert

Stary Klasztor, ul. Purkyniego 1

It will be a magical journey through Michael Jackson's classics, enriched by an emotionally charged approach and with a strength and feminine energy that will enchant any pop music lover. On Carnival Friday, Michael Jackson's greatest hits will be heard in interpretations by Wrocław singers Monika Wiśniowska-Basel, Adeama Walkowiak and Joanna Cholewa. The artists will be accompanied on stage by a band consisting of Tomasz Basel (keyboards), Piotr Treliński (guitar), Żenia Betliński (bass) and Mateusz Maniak (percussion).

Organiser: WROCKfest.pl

from 50 PLN

MUSIC

19.01 | 19:00

Femme Fatale – a concert

National Forum of Music, pl. Wolności 1

The theme of fatal femininity has always been present in art. It has inspired poets, composers and painters to create works that still make a considerable impression today. The concert programme features compositions by three artists with the common denominator of the femme fatale theme. The musicians were inspired by literature: a play by Oscar Wilde, a famous drama by Johann Wolfgang Goethe and a novella by Prosper Mérimée. The concert will be conducted by Gergely Madaras, artistic director of the Orchestre Philharmonique Royal de Liège.

Additional language: English

Organiser: National Forum of Music

10–95 PLN

THEATRE+PERFORMANCE

19, 20.01 | 19:00

Travellers To Soul Valley – a play

The Grotowski Institute, Laboratory Theatre Space, Rynek-Ratusz 27

A travelling soul sits on a dream train to deliver a single flower. It is a vehicle that connects the past to the future and never stops. The soul meets a ticket inspector, a man in a hat, a forgetful older woman... and itself. The ultimate destination may not be the place but the passage itself, all souls in a constant state of in-between. Who will board this carriage, and what awaits the passengers of the Eternal Express? What is the quality of our journey to our own destiny? A production created and presented by the Wu Shi Ren Theatre.

Additional language: English

Organisers: The Grotowski Institute, Kokyu Studio

40 PLN (regular)
30 PLN (reduced)

VISUAL ARTS

19.12–11.01.2024

The Situation Is Perfect – an exhibition of works by Karolina Szymanowska

Entropia Gallery, ul. Rzeźnicza 4

Mon.–Fri. 12:00–18:00

This title is a promise because when a situation is perfect, you can rob a bank or at least turn around and get away. But when you are breathless a little bit, the situation is different. You are waiting for a moment when you do not have to do anything. You press "pause" and freeze between what was before and what will be next. The artist creates sculptures, objects and installations, and in her works, she often uses terms illustrating collective and individual psychological mechanisms. Marcin Mierzicki is the curator of The Situation Is Perfect series.

Organiser: Entropia Gallery

free entrance

VISUAL ARTS

11–25.01.2024

Sediment – an exhibition of works by Laura Adel

IP Studio, ul. Ruska 46a

Wed.–Fri. 14:00–18:00, Sat.–Sun. 12:00–16:00

Laura Adel is an interdisciplinary artist using the art of new media. Her works rely on abstraction, experimental films and interaction. The exhibition at IP Studio will summarise her month-long residency, which took place within the international platform MagiC Carpets. During the presentation, whose title refers to the process of rock formation and metaphorically to people in the city, Laura Adel will present both the effect of individual work and workshops run with Wrocław residents, Katarzyna Podpora (multimedia artist), and Miruna Gheordu (Romanian DJ).

Organiser: Wrocław Institute of Culture

free entrance

ARCHITECTURE+DESIGN

18.01–28.04.2024

What if... Unfulfilled Visions of Modern Wrocław – an exhibition

Museum of Architecture in Wrocław, ul. Bernardyńska 5

Tue.– Wed. 10:00–17:00, Thu.– Fri. 12:00–19:00, Sat.–Sun. 10:00–17:00

From the beginning of the 20th century to the end of the 1920s, German architects created many projects which were never executed. However, they still significantly impacted the development of architecture and urbanism in Wrocław. The projects of Max Berg, Hans Poelzig, Adolf Rading and Ernst May had a crucial contribution to the further development of the city. The exhibition will present original projects and drawings of the Wrocław visionaries and modern models executed based on them.

Additional language: English

Organiser: Museum of Architecture in Wrocław

20 PLN (regular)
14 PLN (reduced)

VISUAL ARTS

19.01–24.03.2024

kinoMANUAL's exhibition

FOTO-GEN Gallery, pl. Nankiera 8

Tue.–Sun. 10:00–18:00

Aga Jarząb and Maciej Bączyk, an artistic duet known as kinoMANUAL, founded an independent Aga Jarząb and Maciej Bączyk, an artistic duet known as kinoMANUAL, founded an independent audiovisual production house aiming at experiments with moving images and sound. The artists mainly explore analogue animation techniques: hand drawing, cut-outs or direct cinema. They make films and objects that correlate with a rich tradition of moving images, kinesthetic art, and experimental cinema. They will surprise the audience with pictures, sound and form.

Organiser: OKiS Wrocław

10 PLN (regular)
5 PLN (reduced)

UA КАЛЕНДАР ПОДІЙ

ВІЗУАЛЬНЕ МИСТЕЦТВО

16.09–31.12
«Все є пейзажем. Лужицько сербський художник Ян Бак» – виставка

Pałac Królewski, ul. Kazimierza Wielkiego 35

ср.–сб. 11:00–17:00, нд. 10:00–18:00

З нагоди 100-річчя від дня народження Яна Бака, одного з найвідоміших лужицько сербських художників, творчість якого пов'язана з гірничими краєвидами Лужиці, було створено проєкт, що представляє його роботи. У Королівському палаці можна оглянути олійний живопис Яна Бака та його вроцлавських професорів і друзів; ескізи та графіка презентуються в окремій частині виставки. Тут представлені різні етапи творчого життя художника – від численних натюрмортів, до пізніх робіт, що характеризуються виразним зверненням до абстракції.

Організатор: Міський музей Вроцлава

20 PLN (звичайний)
15 PLN (пільговий)

ВІЗУАЛЬНЕ МИСТЕЦТВО

17.09–14.01.2024
«Третя шкіра» – виставка

OP ENHEIM, pl. Solny 4

ср. 14:00–18:00, чт.–пт. 14:00–19:00,
сб.–нд. 13:00–19:00

Жан Мішель Баскія, Моніка Бонвічіні, Шарлот Мурман та Фелікс Гонсалес-Торрес – це лише деякі імена художників, твори яких ми побачимо на виставці «Третя шкіра». Роботи з відомої колекції Еріки Гоффманн-Кеніге (Sammlung Hoffmann і Schenkung Sammlung Hoffmann) були відібрані Доротеєю Брілль та Луїзою Ріхтер. Їх тематика охоплює широкий спектр проблем, пов'язаних із розумінням ідентичності, з розширенням соціальних та гендерних кордонів; розповідає про кордони, що існують між різними сферами мистецтва, поверхнею та простором, тим, що ми чуємо і бачимо.

Додаткові мови: англійська

Організатор: OP ENHEIM

8 PLN (звичайний)
5 PLN (пільговий)

ВІЗУАЛЬНЕ МИСТЕЦТВО

21.09–31.12
«Plantifictions» – виставка робіт Пабло Раміреса Ґонсалеса

Muzeum Współczesne Wrocław, pl. Strzegomski 2a

пн., ср., пт., 9:00–15:00, чт. 14:00–20:00,
сб.–нд. 12:00–20:00

Аудіовізуальні інсталяції мексиканського художника Пабло Раміреса Ґонсалеса поєднують античні керамічні техніки та сучасні біотехнології. У своїй роботі митець порушує питання про можливість міжвидових стосунків поза людською «винятковістю»; створює простір для роздумів про можливі майбутні сценарії, що базуватимуться на неієрархічних міжвидових контактах та спілкуванні між людиною та нелюдськими істотами.

Додаткова мова: англійська

Організатор: Музей сучасного мистецтва у Вроцлаві

20 PLN (звичайний)
10 PLN (пільговий)

АРХІТЕКТУРА+ДИЗАЙН

3.10–14.01.2024
«Скляні біографії. Польські проєктантки скла (1945–2020)» – виставка

Muzeum Narodowe we Wrocławiu, pl. Powstańców Warszawy 5

вт.–сб. 10:00–16:00, нд. 10:00–17:00

Велика виставка, що представляє творчість польських дизайнерок скла за останні 75 років. Їхня професійна діяльність – надзвичайно багата, але майже невідома – свідчить про значну роль, яку вони відіграли в історії дизайну останніх десятиліть. Жінки-дизайнерки здебільшого залишалися в тіні своїх колег і рідко займали керівні посади в проєктних центрах. Серед героїнь виставки: Галина Ястшембовська-Сігмунд, Ванда Завідська-Мантойфель, Еріка Тжевік-Дрост, Станіслава Пачос, Барбара Качмарек-Гурська, Александра Куявська, Малгожата Даєвська.

Додаткова мова: англійська

Організатор: Національний музей у Вроцлаві

10 PLN (звичайний)
7,50 PLN (пільговий)

ВІЗУАЛЬНЕ МИСТЕЦТВО

13.10–29.02.2024
«щось, що змінюється з часом» – виставка

Centrum Sztuki WRO, ul. Widok 7

ср.–пт. 12:00–18:00, сб. 12:00–16:00

В осінньо-зимові місяці Центр Мистецтв WRO перетворюється на інструмент. Описати природу звуку словами надзвичайно складно, тому творці виставки спробували створити простір, у якому тіло може відчувати звук. Тиша галереї мистецтв дає змогу редукувати подразники та вслухатися в мікрозвуки, які є свідченням життя та руху. Виставку створюють активовані глядачем звучання, інсталяції, інтерактивні відео та об'єкти. Це проєкт, який змінюється з плином часу і створює акумулятивну композицію.

Додаткові мови: англійська, українська

Організатор: Центр Мистецтв WRO

Вхід вільний

ВІЗУАЛЬНЕ МИСТЕЦТВО

19.10–27.05.2024
«Callart3. Віртуальне вікно» – виставка

Muzeum Współczesne Wrocław, pl. Strzegomski 2a

пн., ср., пт., 9:00–15:00, чт. 14:00–20:00,
сб.–нд. 12:00–20:00

Відкриття третьої виставки з циклу, що представляє роботи з колекції Вроцлавського музею сучасного мистецтва та Нижньосілезького товариства підтримки образотворчого мистецтва. Цього разу темою стане феномен художнього твору, який пройшов довгий шлях від класичних персонажів до продукту штучного інтелекту. Концепцію виставки надихнула публікація Анни Фрідберг «Віртуальне вікно: від Альберті до Майкрософту», у якій дослідниця аудіовізуальності зауважує звуження значення слова «віртуальний».

Додаткова мова: англійська

Організатор: Вроцлавський музей сучасного мистецтва

20 PLN (звичайний)
10 PLN (пільговий)

ВІЗУАЛЬНЕ МИСТЕЦТВО

20.10–28.01.2024
Виставка фіналістів 14 Конкурсу імені Ґепперта

BWA Wrocław Główny, ul. Piłsudskiego 105

ср.–чт. 12:00–20:00, пт.–нд. 12:00–18:00

Конкурс Ґепперта – це циклічний огляд найкращих дебютів у сфері мистецтва, в центрі уваги якого є живопис. Його вирізняє формула, згідно з якою в конкурсі беруть участь художники й художниці, відібрані широкою групою запрошених експертів. Цього року будуть представлені твори: Моніки Фалькус, Бартломея Фліса, Наталії Карчевської, Адама Козіцького, Клавдії Прабуцької, Ханни Шумської та Конрада Жуковського.

Додаткова мова: англійська

Організатори: Академія образотворчого мистецтва ім. Евґеніуша Ґепперта у Вроцлаві, BWA Вроцлав, Галерея сучасного мистецтва

Вхід вільний

ВІЗУАЛЬНЕ МИСТЕЦТВО

4.11–18.02.2024
«Бексіньський у Вроцлаві» – виставка

Instytut Automatyki Systemów Energetycznych, ul. Wystawowa 1

пн.–нд. 12:00–20:00

Вперше за тридцять років виставка картин відомого художника у Вроцлаві – це мистецький проєкт, що поєднує традиційну форму з новітніми технологіями. Окрім десятків оригінальних картин Бексіньського, роботи цього художника можна переглянути в мультимедійній версії: на широкоформатних екранах у поєднанні з музикою, під час спеціального показу зображень у стереоскопічному зображенні (VR) та в багатьох інших 3D-варіантах, запланованих організаторами.

Додаткова мова: англійська

Організатори: Фундація Бексінський, Історичний музей у Сяноку

55 PLN (звичайний)
45 PLN (пільговий)

ВІЗУАЛЬНЕ МИСТЕЦТВО

9.11–22.12
«Рухоме, нерухоме» – виставка

Vivid Gallery, pl. Kościuszki 4

вт.–пт. 11:00–18:00, сб. 11:00–16:00

Презентація відеоарту та фоторобіт Яна Міколайка та живопису Маріуша Міколайка – це власний погляд митців на людину та її відносини з об'єктивною реальністю. Творці діляться проникливими спостереженнями за емоціями, які виникають при спілкуванні з іншими людьми у певному просторі. Всі і все мають на себе вплив, який проявляється непомітно або дуже сильно; застиглий, зупинений або інтенсивний і динамічний. Одна тема, зіткнення протилежних поглядів, а також медіа та засобів вираження, а насправді – прихований діалог між батьком і сином.

Додаткова мова: англійська

Організатор: Vivid Gallery

Вхід вільний

ВІЗУАЛЬНЕ МИСТЕЦТВО

10.11–31.12
«Чиї голоси чутно?» – виставка

BWA Wrocław Główny, ul. Piłsudskiego 105

ср.–чт. 12:00–20:00, пт.–нд. 12:00–18:00

Ця виставка – результат перебування на резиденції у Вроцлаві мисткинь з Норвегії, які працюють як за допомогою візуальних засобів (фотографія, відео, живопис, об'єкт), так і зі звуком. Роботи резиденток об'єднує інспірація містом та новим оточенням, в якому вони перебували впродовж кількох тижнів. Інтенція полягає в тому, щоб показати та оцінити сам творчий процес. А ще виставка порушує питання про те, чи можна залучити до мистецького кола людей, які досі були невідомими у цьому середовищі.

Додаткові мови: англійська, українська

Організатори: Вроцлавський інститут культури, BWA Вроцлав, Галерея сучасного мистецтва

Вхід вільний

ВІЗУАЛЬНЕ МИСТЕЦТВО

10.11–13.01.2024
«Нам кінець» – виставка

Studio BWA Wrocław, Ruska 46a/301

ср.–пт. 14:00–18:00, сб.–нд. 12:00–18:00

Звичний для нас світ зникає… Виставка «Після нас» – це спроба розрубати навпіл як апокаліптичні, так і технооптимістичні дискурси, пов'язані з присутністю людей (і не тільки) на планеті Земля в майбутньому. Художники і художниці намагатимуться віднайти нові, актуальні форми власного існування у світі, забуті джерела пізнання, розширення чи заперечення цивілізаційних досягнень та катастроф у дусі археофутуризму та спекулятивних вигадок. Ця виставка про сценарії того, яким може бути майбутнє.

Додаткова мова: англійська, українська

Організатор: BWA Вроцлав, Галерея сучасного мистецтва

Вхід вільний

ВІЗУАЛЬНЕ МИСТЕЦТВО

16.11–13.01.2024
«Обороняй і захищай» – виставка Алі Савашевіч

66P Subiektywna Instytucja Kultury, PIEKARNIA Żywa Kultura, ul. Księcia Witolda 66

ср. 14:00–18:00, чт. 14:00–20:00, пт.–сб. 14:00–18:00

Виставка базується на досвіді моделювання образу жінки як об'єкта для надання соціально-побутових послуг. Її основою є пам'ять різних поколінь про відтворення та знищення певних жестів та ролей за допомогою відповідного реквізиту. Об'єкти, створені художницею, пов'язані із захисним спецодягом, інструментами та символами праці. Залежно від обставин вони перетворюються на броню, зброю, камуфляж, відзнаки чи тотеми. Вихоплені з історії експлуатації жінки, вони створюють образ жіночої сили, незалежності та солідарності.

Додаткові мови: англійська, українська

Організатор: 66P Суб'єктивний заклад культури

Вхід вільний

ВІЗУАЛЬНЕ МИСТЕЦТВО

17.11–25.02.2024
«Шлях через Утрату» – виставка робіт Аґнєшки Бар

galeria SIC! BWA Wrocław, pl. Kościuszki 9–10

ср.–пт. 14:00–18:00, сб.–нд. 12:00–18:00

Утрата — це земля, яку треба в певному сенсі подолати, пройти босоніж, часто несучи дуже важкий багаж. Цей шлях простягнувся між болем і бажанням жити. Агнєшка Бар, раніше відома як дизайнер побутового скла, вперше представляє свої мистецькі твори. Використовуючи такі засоби, як малюнок, скло, відео та інсталяція, вона розповідає нам про досвід втрати. На створення багатьох робіт її надихнули образи, що приходять до художниці уві сні, після викидня.

Додаткові мови: англійська, українська

Організатор: BWA Вроцлав Галерея сучасного мистецтва

Вхід вільний

ВІЗУАЛЬНЕ МИСТЕЦТВО

23.11–31.01.2024
Без Табу X: «ДУША І ТІЛО» – виставка

Galeria i Pracownia ArtBrut, ul. Ruska 46a/102

вт., чт. 15:00–18:00, пт. 14:00–17:00

«Без Табу» – це цикл виставок художників, пов'язаних із галереєю та студією ArtBrut, які проводяться впродовж 10 років. Митці порушують складні та важливі теми, що стосуються їхніх мрій, інтимних бажань, почуттів, тілесності та чуттєвості. Використовуючи мову мистецтва, вони ведуть нас через складні та неочевидні стосунки із зовнішнім світом, звертаються до історії відчуження, боротьби за руйнування стереотипів і різноманітних табу, які все ще присутні в суспільному житті, безпосередньо впливаючи на їхнє життя. Художній керівник виставки – Яцек Заходний.

Додаткова мова: англійська

Організатори: Асоціація Світ Надії

Вхід вільний

ЕДУКАЦІЯ+АНІМАЦІЯ

25.11–4.02.2024
«Замовляння часу. Колядницький обрядовий театр» – виставка

Muzeum Etnograficzne, ul. R. Traugutta 111/113

вт.–сб. 10:00–16:00, нд. 10:00–18:00

Виставка розповідає про видовищні форми колядування, які практикували під час Різдвяних свят у Польщі та Європі. Режисерами, акторами та сценографами цього самобутнього народного театру були представники місцевих громад. Глядачі побачать колядників у химерних масках тварин (серед інших тура, кози, ведмедя), що символізують силу, здоров'я та родючість, а ще будуть різдвяні зірки, вертепи та гурти, переважно з Нижньосілезького, Малопольського, Верхньосілезького та Опольського воєводств, що розіграють т.зв. Водіння Ірода.

Додаткова мова: англійська

Організатор: Національний музей у Вроцлаві

10 PLN (звичайний)
8 PLN (пільговий)

ВІЗУАЛЬНЕ МИСТЕЦТВО

30.11–28.12
«Картина не картина» – виставка робіт Томаша Доманського

Galeria Miejska we Wrocławiu, ul. Kiełbaśnicza 28

пн.–пт. 10:00–18:00, сб. 12:00–16:00

Презентація робіт Томаша Доманського, створених впродовж останніх чотирьох десятиліть. Твори, які за технікою виконання не піддаються звичним класифікаціям, а існують на межі живопису, асамблею та рельєфу, виконаного на полотні. У своїх формальних пошуках Доманський робить акцент на наративному потенціалі неочевидних матеріалів, використовуючи, серед іншого, сіль, пісок, трансмісійні та транспортні ремені, зварювальні рукавички, подрібнену яєчну шкаралупу, ватин, використані чайні пакетики, солому чи висушені рештки тварин.

Додаткова мова: англійська

Організатор: Міська галерея у Вроцлаві

Вхід вільний

АРХІТЕКТУРА+ДИЗАЙН

30.11–31.03.2024
«Форма мрій. Вітольд Ліпінський» – виставка

Muzeum Architektury we Wrocławiu, ul. Bernardyńska 5

вт.–ср. 10:00–17:00, чт.–пт. 12:00–19:00, сб.–нд. 10:00–17:00

Перша широка презентація творчості архітектора і науковця, відомого насамперед двома сміливими футуристичними проєктами: обсерваторією на Снєжці та Будинком-іглу у Вроцлаві. На виставці будуть представлені об'єкти найважливішого періоду діяльності Ліпінського, коли він створював проєкти на межі архітектури, інженерії та скульптури. І хоча вони справляють враження декорацій до науково-фантастичного фільму, деякі з них були реалізовані, а з часом майже зовсім забуті.

Додаткові мови: англійська, українська

Організатор: Музей архітектури у Вроцлаві

20 PLN (звичайний)
14 PLN (пільговий)

МУЗИКА

1–3.12
Джаз над Відавою

Centrum Biblioteczno-Kulturalne Fama, ul. Bolesława Krzywoustego 286

У грудні над Відавою лунатиме джаз! Спершу на фанів музичної імпровізації чекає виступ легендарного джазового скрипаля Адама Балдиха та чудового піаніста Кшиштофа Диса. Ми почуємо також перкусиста та композитора Кацпера Попека з його джазовим квартетом, який повертається на сцену після дванадцятирічної перерви в дещо оновленому складі – поряд із басистом Войчєхом Ґонсьором та вібрафоністом Бартеком Пєшкою гратиме видатна піаністка Дорота Зажьомбло. Завершить цикл виступ багаторазового переможця музичних конкурсів у Польщі та за кордоном Томаша Чудика.

РОЗКЛАД:

1.12 | 19:00 – Адам Балдич і Кшиштоф Дис

2.12 | 19:00 – Кацпер Попек Бенд

3.12 | 19:00 – Томаш Чудик

Організатор: Міська публічна бібліотека ім. Тадеуша Ружевича у Вроцлаві

20–120 PLN

ТЕАТР+ПЕРФОРМАНС

1, 8.12 | 19:00
2.12 | 18:00
3.12 | 17:00
«Мок. Чорний бурлеск» – музична вистава

Teatr Muzyczny Capitol, ul. Piłsudskiego 67

Вистава за мотивами роману Марека Краєвського про Ебергарда Мока. Поруч з героєм знаменитої серії кримінальних історій ми побачимо бандитів, божевільних та повій – саме вони розіграють бурлеск-шоу про владу, злочини та пристрасті. Кільканадцять зонгів представляють окремі історії з життя комісара Мока, навіяні наступними частинами роману. Автор сценарію та режисер Конрад Імєла, слова до пісень написали Роман Колаковський та Конрад Імєла, музику Ґжегож Рдзак.

Додаткова мова: англійська

Організатор: музичний театр «Капітолій»

75–120 PLN (звичайний)
55–100 PLN (пільговий)

ТЕАТР+ПЕРФОРМАНС

8.12 | 18:00
Національний Театр Наживо: «Найкращий ворог» – пряма трансляція вистави

Kino Nowe Horyzonty, ul. Kazimierza Wielkiego 19a–21

Захопливий політичний трилер, знятий наживо в лондонському Вест-Енді. Чергова вистава із серії National Theatre Live перенесе глядачів у США в 1968 рік. У той час, коли в країні вирують пристрасті навколо президентських виборів, громадську думку електризує ще одне суперництво – дуель між хитрим консерватором Вільямом Ф. Баклі-молодшим та лібералом-бунтарем Гором Відалом. Девід Гервуд та Закарі Квінто грають ролі запеклих політичних суперників у відомій драмі Джеймса Ґрема.

Додаткова мова: англійська

Організатор: Кінотеатр «Нові горизонти»

39 PLN (звичайний)
33 PLN (пільговий)

ТЕАТР+ПЕРФОРМАНС

8, 9.12 | 19:00
«Ніхто (не) зустрічає нікого» – вистава

Instytut im. Jerzego Grotowskiego, Sala Teatru Laboratorium, Rynek-Ratusz 27

Ми є частинами наших власних історій, створених одне для одного. Вони виникають в головах, які засинають поруч, але завжди бачать сни окремо. Чи потрібна нам для підтвердження та уречевлення власної ідентичності постійна присутність іншої людини, яка є свідком нашого існування, нашого вмирання та забуття? П'єса Александри Кугач-Семерчі та Мерцана Семерчі рефлексійно досліджує теми, пов'язані з ідентичністю, стосунками з іншими людьми та самотністю. Завдяки сценічній дії та діалогам вистава спонукає до глибших роздумів про важливість цих аспектів у нашому житті.

Додаткова мова: англійська

Організатор: Інститут ім. Єжи Ґротовського

40 PLN (звичайний)
30 PLN (пільговий)

МУЗИКА

8.12 | 19:00
9.12 | 11:00 та 17:00
10.12 | 11:00
«Pixar in Concert. 100річчя Діснея» – концерт

Narodowe Forum Muzyki, pl. Wolności 1

«Історія іграшок», «Немо», «Рататуй», «Корпорація монстрів» – впродовж десятиліть Дісней та Піксар переносять глядачів в незвідані місця, показуючи світ з нової перспективи та розповідаючи зворушливі історії, сповнені емоцій та гумор, які захоплюють і дітей, і дорослих. З нагоди сторіччя компанії Дісней, НМФ Вроцлавська філармонія під орудою Радослава Лабави представить музичні композиції з відомих мультфільмів, які люблять не лише наймолодші. А на великому екрані демонструватимуться фрагменти чудових анімаційних фільмів.

Додаткова мова: англійська

Організатор: Національний музичний форум

10–250 PLN

ВІЗУАЛЬНЕ МИСТЕЦТВО

8.12–21.12
«Росте в мені саме те, що в мені зменшується» – виставка

Bulvary, ul. Księcia Witolda 11

вт.– чт. 14:00–19:00, пт.– нд. 12:00–20:00

Виставка, що підсумовує серію цьогорічних творчих резиденцій у Тарчині, які є першим пілотним випуском проєкту «W/E LAB RESIDENCY». Роботи десятків художників, відібрані кураторкою Ягною Домжальською, об'єднують тему травми поколінь та пошук власної ідентичності; деякі інспіровані історичними подіями, інші звернені до самої природи та ландшафту. Однак всіці твори пов'язані з проблемами, що викликають у нас сум'яття та почуття безпорадності, і водночас, у якийсь спосіб, заспокоюють нас. Це почуття добре вловив нижньосілезький поет Яцек Берут: «росте в мені саме те, що в мені зменшується».

Організатори: OP ENHEIM, Bulvary, Fundacja Flowland

Вхід вільний

КАЛЕНДАР ПОДІЙ

ТЕАТР+ПЕРФОРМАНС

9, 10.12 | 18:00
«ПОЛЬСЬКА ГОТИКА» – музична вистава

Teatr Dialogu (Dawna Pralnia), ul. Krakowska 180

Похоронна кемпова естетика дозволяє влаштувати бал, де в центрі уваги – мотлох, дешева стилізація, предмети і люди «другого сорту». Вони є тими, хто влаштовує цю вечірку. Всі інші, включно з мертвими, – це натовп, а натовп позакласовий і може зробити свій внесок у революцію. Глядач, який опиняється віч-на-віч з юрбою, може плакати, може сміятися. Але він має пам'ятати: готичний світ колонізує межу між «ними» і «нами». На нас це вже впливає.

Додаткова мова: англійська

Організатори: Театр «Діалог», Фундація ART JTM

60 PLN (звичайний)
50 PLN (пільговий)

МУЗИКА

10.12 | 19:00
Ilú Trio feat. Shai Maestro – концерт

Impart Centrum, ul. Piłsudskiego 19

Ilú Trio презентує новий музичний простір в рамках традиційних стандартів афро-кубинської музики. Група складається з трьох кубинських музикантів різного походженням, які мали спільну мету – створити музичний проєкт, який надасть нового звучання кубинському джазу і дозволить з ним експериментувати. Тріо запросило Шая Маестро, одного з найперспективніших і найталановитіших піаністів свого покоління, який випускає свої альбоми в ECM Records – найкращій джазовій студії світу.

Організатор: Зона Культури Вроцлава

80 PLN

ТЕАТР+ПЕРФОРМАНС

14, 15.12 | 19:00
16.12 | 18:00
17.12 | 17:00
«А корабель пливе» – музична вистава

Teatr Muzyczny Capitol, ul. Piłsudskiego 67

Коли в 1914 році корабель з поважними пасажирами відпливає з порту Неаполя, ніхто не очікує майбутньої катастрофи. У круїз вирушають люди, які хочуть виконати останнє бажання померлої оперної співачки і попрощатися з нею під час морської подорожі, яка завершиться розвіюванням її праху. Жалобна подорож з шановними гостями здається гірко-солодкою сумішшю марнославства та розкошів, ревнощів і блазнювання. Мюзикл «А корабель пливе» режисера Войчеха Кошьчельняка створено за сценарієм Федеріко Фелліні та Тоніно Ґуерра.

Додаткова мова: англійська

Організатор: музичний театр «Капітолій»

75–130 PLN (звичайний)
55–110 PLN (пільговий)

ЕДУКАЦІЯ+АНІМАЦІЯ

15.12 | 17:30–20:00
Мікрогранти 2023 – підсумки року

Barbara, ul. Świdnicka 8b

Кінець року для програми Мікрогранти– це час рефлексій, планів на майбутнє та спільного відпочинку. Розпочнеться зустріч з короткого представлення статистики та жмені спогадів, пов'язаних з трьома цьогорічними наборами. Згодом учасники та учасниці заходу перейдуть до інтеграційної частини – легкого квізу та розмов за зігріваючим трунком та закусками. Наприкінці зустрічі виступлять два чудові гурти, які реалізували свої проєкти у цій програмі – український хор Капуста Бенд та Марина Машталер і Йоганнес Нєхаус -дует Kwit/квіт.

Додаткова мова: українська

Організатори: Вроцлавський інститут культури, фундація Umbrella

Вхід вільний (потрібен попередній запис)

ЕДУКАЦІЯ+АНІМАЦІЯ

15.12 -15.03.2024
«Коперник – впливи» – виставка

Aula Ossolineum, ul. Szewska 37

вт.–нд. 10:00–17:00

Рік Коперника в Оссолінеумі завершується стаціонарною виставкою «Коперник – впливи», метою якої є представити вплив Миколая Коперника на європейське науку та суспільство. На виставці будуть представлені безцінні стародруки, наприклад, Кеплера, Галілея, Джордано Бруно, рукописи, гравюри, медалі та плакати, які покажуть, як світ науки відреагував на геліоцентричну теорію та як міф Коперника створювався протягом століть. Подія, яка показує, що сталося після публікації «De revolutionibus» та смерті астронома в 1543 році, символічно завершує святкування Року Коперника в Польщі.

Додаткова мова: англійська

Організатор: Zakład Narodowy im. Ossolińskich

Вхід вільний

МУЗИКА

16.12 | 20:00
«kmpplx live @ WRO 2023» – концерт

Centrum Sztuki WRO, ul. Widok 7

Грудневі концерти Ensemble Kompopolex у Центрі Мистецтв WRO стали вже традиційними. Учасники гурту намагаються бути суголосними нинішній виставці та презентують найновіші твори сучасної музики. Цього року Ensemble Kompopolex представить три композиції – прем'єрне виконання творів В'ячеслава Китильова та Марти Сняди, а також твір Рафала Запали.

Додаткова мова: англійська

Організатор: Фундація Kompopolex, Центр Мистецтв WRO

Вхід вільний

ВІЗУАЛЬНЕ МИСТЕЦТВО

19.12–11.01.2024
«Ситуація ідеальна» – виставка робіт Кароліни Шимановської

Galeria Entropia, ul. Rzeźnicza 4

пн.–пт. 12:00–18:00

Така назва зобов'язує, адже при ідеальній ситуації можна пограбувати банк або хоча б різко розвернутися і втекти. Однак, коли ви трохи засапались, ситуація змінюється. Треба чекати моменту, коли ви нічого не мусите робити. А тоді натискаєте на паузу і завмираєте між тим, що до, і тим, що після. Художниця створює скульптури, об'єкти та інсталяції і часто у своїх роботах послуговується поняттями, що ілюструють колективні та індивідуальні психологічні механізми. Куратор серії «Ситуація ідеальна» – Марчін Мєржицький.

Організатор: Галерея Ентропія

Вхід вільний

МУЗИКА

31.12 | 18:00 та 21:00
4, 5, 18, 19.01 | 19:00
6, 20.01 | 18:00
7, 21.01 | 17:00
Гала-концерт найвідовіших мюзиклів світу III: Дуети!

Teatr Muzyczny Capitol, ul. Piłsudskiego 67

У світі мюзиклів дуети зазвичай звучать найемоційніше. Між двома героями народжуються почуття та вибухають конфлікти. У компанії іншої людини ми можемо легше поринути у веселощі або разом переконати інших у своїй правоті. Актори і акторки музичного театру «Капітолій» виконають твори різних музичних епох та музичних стилів. Багато пісень прозвучать у нових, часто несподіваних аранжуваннях, підготовлених спеціально для цього вечора. Ми почуємо пісні з найвідоміших мюзиклів світу, таких як: «Вестсайдська історія», «Бріолін», «Богема», «Мама Міа!» і «Ла-Ла Ленд».

Організатор: музичний театр «Капітолій»

55–120 PLN

Ilú Trio feat. Shai Maestro – концерт, фото Zuzanna Woińska

МУЗИКА

5.01 | 19:00
Новорічне свято – Janoska Style – концерт

Narodowe Forum Muzyki, pl. Wolności 1

Увертюра з «Весілля Фігаро», імпровізація на тему легендарного «Каприса ля-мінор» Паганіні, «Blue Rondo à la Turk» із новаторського джазового альбому «Time Out» Дейва Брубека – все в оригінальних аранжуваннях дивовижного ансамблю «Janoska Style». І це лише частина унікальної новорічної гала-програми. Велике визнання та популярність гурт здобув завдяки мистецтву імпровізації, яке базується на найвідоміших та найулюбленіших творах класичної музики, але не тільки – виконавці звертаються також до джазови творів.

Додаткова мова: англійська

Організатор: Національний музичний форум

10–210 PLN

МУЗИКА

12.01 | 19:00
Джаз у Світовиді: Atempo Trio – концерт

Ośrodek Działań Twórczych Światowid, ul. Sempołowskiej 54A

Концерт Atempo Trio – це виняткова можливість зустрітися з видатними джазовими музикантами з Ізраїлю. Досі гурт виступав у Польщі лише одного разу. Їхня музика поєднує в собі ритми та діапазон арабських, балканських та середземноморських мелодій, а також африканські та афро-карибські мотиви. Нещодавно записаний в Амстердамі альбом Йоава Лаховіцькі свідчить про те, що цей музикант чудовий перкусист і композитор. Виконавці: Ітай Абрамовіц (фортепіано), Алон Стерн (бас), Йоав Лаховіцкі (ударні).

Організатор: Ośrodek Działań Twórczych Światowid

30 PLN

МУЗИКА

19.01 | 19:00
«Famme fatale» – концерт

Narodowe Forum Muzyki, pl. Wolności 1

Тема фатальної жіночності була присутня в мистецтві, власне кажучи, завжди. Вона надихнула багатьох поетів, композиторів та художників на створення шедеврів, які й сьогодні викликають захват. У програмі концерту прозвучать композиції трьох митців, об'єднані спільною темою «фатальної жінки». Музикантів надихнула література: п'єса Оскара Уайльда, відома драма Йоганна Вольфганга Ґете та новела Проспера Меріме. Керуватиме концертом Ґергей Мадараш, художній керівник Королівського філармонічного оркестру Льєжа.

Додаткова мова: англійська

Організатор: Національний музичний форум

10–95 PLN

ТЕАТР+ПЕРФОРМАНС

19, 20.01 | 19:00
«Мандрівники в Долину душ» – вистава

Instytut Grotowskiego, Sala Teatru Laboratorium, Rynek–Ratusz 27

Мандрівна душа сидить в омріяному потязі, який має доправити одну квітку. Цей поїзд з'єднує минуле з майбутнім, і він ніколи не зупиниться. Душа зустрічає продавця квитків, чоловіка в капелюсі, забудькливу стару жінку... і себе. Кінцевим пунктом призначення може бути не місце, а перехід, усі душі постійно перебуваютьу перехідному стані. Хто сяде до цього вагону і що чекає на пасажирів Вічного Експресу? Якою насправді буде подорож до власної долі? Шоу, створено та представлено театром Ву Ші Рен.

Додаткова мова: англійська

Організатор: Інститут ім. Єжи Ґротовського, Studio Kokyu

40 PLN (звичайний)
30 PLN (пільговий)

ВІЗУАЛЬНЕ МИСТЕЦТВО

11–25.01.2024
«Осад» – виставка робіт Лаури Адель

IP Studio, ul. Ruska 46a

ср.–пт. 14:00–18:00, сб.–нд. 12:00–16:00

Лаура Адель — міждисциплінарна художниця, яка використовує мистецтво новітніх медіа, її роботи базуються на абстракції, експериментальних фільмах та інтеракції. Виставка в IP Studio стане підсумком її місячної резиденції, яка проходила в рамках діяльності міжнародної платформи MagiC Carpets. Під час виставки, назва якої пов'язана з процесом формування скель і метафорично асоціюється з життям людей у місті, Лаура Адель представить результати як індивідуальної, так і спільної роботи з мешканцями та мешканками Вроцлава під час майстер-класів, разом з мультимедійною мисткинею Катаржиною Подпорою та румунською діджейкою Міруною Ґеорду.

Додаткова мова: англійська

Організатор: Вроцлавський інститут культури

Вхід вільний

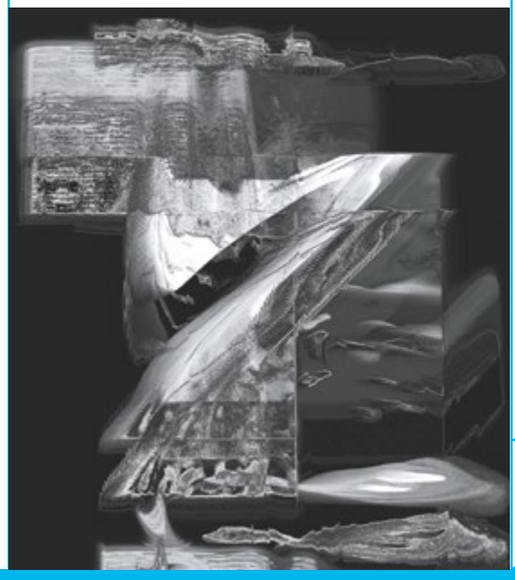

АРХІТЕКТУРА+ДИЗАЙН

18.01–28.04.2024
«Якби... Нереалізовані візії сучасного Вроцлава» – виставка

Muzeum Architektury we Wrocławiu, ul. Bernardyńska 5

вт.–ср. 10:00–17:00, чт.–пт. 12:00–19:00, сб.–нд. 10:00–17:00

Від початку 20 століття до кінця 20-х років німецькі архітектори створили багато проєктів, які так і не були реалізовані, але мали велике значення для розвитку архітектури та урбаністики Вроцлава. Важливим внеском у подальший розвиток сучасного міста стали концепції Макса Берґа, Ганса Польціґа, Адольфа Радінґа та Ернста Мая. На виставці будуть представлені оригінальні проєкти та малюнки вроцлавських візіонерів, а також сучасні моделі, створені на їх основі.

Додаткова мова: англійська

Організатор: Музей архітектури у Вроцлаві

20 PLN (звичайний)
14 PLN (пільговий)

ВІЗУАЛЬНЕ МИСТЕЦТВО

19.01–24.03.2024
kinoMANUAL – виставка

Galeria FOTO-GEN, pl. Nankiera 8

вт.–нд. 10:00–18:00

Ага Яжомб і Мачєй Бончик, мистецький дует, відомий як kinoMANUAL, разом створюють незалежний дім аудіовізуальної продукції, який зосереджується на експериментах з рухомими зображеннями та звуком. Митці досліджують методи аналогової анімації: ручний малюнок, вирізання та пряме кіно. Вони створюють фільми та об'єкти, суголосні багатій традиції рухомих зображень, кінетичного мистецтва та експериментального кіно. На виставці вони вразять глядачів зображенням, звуком та формою.

Організатор: Центр культури та мистецтва у Вроцлаві

10 PLN (звичайний)
5 PLN (пільговий)

ЕДУКАЦІЯ+АНІМАЦІЯ

21.01 | 12:00
Гаррі Поттер і Костюмований Бал у Центрі культури Аґора

Centrum Kultury Agora, ul. Serbska 5a

Запрошуємо юних чарівників та їхні родини на подію, сповнену магії та чарів. Разом вони напишуть новий розділ в історії про Гаррі Поттера. Що чекатиме на учасників Костюмованого Балу? У залі, схожому на справжній Гоґвортс, за допомогою Сортувального Капелюха ми розіграємо дивовижні призи та створимо пухнастих сов із листами. Звичайно, на такій вечірці обов'язково мають бути танці. Ось чому тут буде відьма, котра спеціалізується на зумбі, завдяки якій ніхто не зможе встояти на місці, підпираючи стіни.

Організатор: Центр культури «Аґора»

Вхід вільний · 3-14

Krzyżówka wrocławska

Wrocławskie nazwy ulic, placów i osiedli w minionym stuleciu zmieniały się kilkukrotnie. Czy gdybyś cofnął się w czasie trafiłbyś z placu 1 Maja na plac Engelsa? Albo z Gartenstrasse na Lohestrasse? Nasza krzyżówka może być dobrą rozgrzewką przed takim hipotetycznym wyzwaniem – dla miłośników historii i topografii miasta nie powinna być trudna!

Na pierwsze siedem osób, które przyjdą do Barbary (ul. Świdnicka 8b) z wypełnioną krzyżówką czekają wyjątkowe nagrody:

- 1 książka „Odrzania. Podróż po Ziemiach Odzyskanych" Zbigniewa Rokity (więcej na s. 20-21),
- 3 książki „Objawienie Bogini-Świni" Marcina Czuba,
- 1 podwójne zaproszenie na koncert Ilu Trio feat. Shai Maestro w Impart Centrum (więcej na s. 50),
- 1 podwójne zaproszenie na spektakl „Uwolnienie" we Wrocławskim Teatrze Współczesnym (więcej na s. 56),
- 1 podwójne zaproszenie na pokaz repertuarowy w Dolnośląskim Centrum Filmowym.

Regulamin konkursu znajduje się na stronie: www.instytutkultury.pl

PIONOWO

2. Nazwisko niemieckiego złotnika i drukarza, wynalazcy ruchomej czcionki. Przed wojną był patronem obecnej ulicy Drukarskiej.

3. Przedwojenna nazwa obecnej ulicy Komuny Paryskiej, pochodząca od folwarku, do którego prowadziła od XIV w.

4. Nazwa (również odzwierzęca), pod którą w latach 1945-72 trzeba było szukać na mapach Popowic dzisiejszej ulicy Żubrzej.

6. Niemiecka ulica upamiętniająca cesarza Wilhelma II. Dziś główna oś pl. Grunwaldzkiego.

9. Zastąpił Adolfa Hitlera jako patron jednej z głównych ulic na wielkiej wyspie. Była to jedna z pierwszych zmian, wprowadzona już w czerwcu 1945 r.

10. Powojenna nazwa ulicy łączącej ul. Zielińskiego i Powstańców Śląskich, która zniknęła z mapy miasta w latach 60. Obecnie na przebiegu tej ulicy stoi hotel Wrocław.

11. Pierwsza spolonizowana nazwa osiedla Biskupin widniejąca na planach miasta z lat 1946-48.

13. Po wojnie patronował obecnemu placowi Piłsudskiego na Karłowicach. Premier i Prezydent Czechosłowacji. W 2005 uznany za najbardziej niepopularnego Czecha w sondażu stacji Česká Televize.

14. Niemiecka nazwa dzisiejszej ul. Marii Curie-Skłodowskiej, wiodąca od miasta w kierunku ZOO.

16. Pierwsza wersja polskiej nazwy osiedla Tarnogaj, ustanowiona 16 lutego 1946 r.

17. Obecna nazwa ulicy na Muchoborze Małym, która do 1992 roku nosiła nazwę Radzieckiej (a przed wojną jej patronem był Hermann von Wissmann – niemiecki podróżnik, który zdobył dla Niemiec Afrykę Wschodnią).

19. Powojenna nazwa pl. Solidarności obowiązująca aż do 2000 r. (niektórzy twierdzą, że mogła wywodzić się od koloru cegły który dominował na placu wskutek wojennych zniszczeń).

20. Jedna nazwa, pod którą do 1993 r. istniały dzisiejsze ulice Ratajów, Siewców i Żeńców na Wojszycach.

POZIOMO

1. Niemiecka aktorka polskiego pochodzenia (1862-1927), na miejscu patronki ulicy zastąpiona przez Helenę Modrzejewską.

5. Obowiązująca krótko po wojnie (1945-46 r.) nazwa obecnego placu Świętego Macieja.

7. Jeden z dwóch niemieckich patronów ulic, którzy nie wywołali w polskich mieszkańcach negatywnych skojarzeń i patronowali swoim ulicom także po wojnie. Laureat pierwszej Nagrody Nobla w dziedzinie fizyki.

8. Niemiecka socjalistka, aktywistka ruchu feministycznego oraz pacyfistycznego. To głównie dzięki jej staraniom 8 marca obchodzony jest jako Międzynarodowy Dzień Kobiet. W latach 1951-92 patronka dzisiejszej ulicy Ignacego Daszyńskiego.

12. Obecna nazwa ulicy na Swojczycach, która do 2012 r. była ulicą Cementową.

15. Powojenna nazwa nieistniejącej już ulicy, która łączyła ul. Powstańców Śląskich z Zaporoską. Jej zabudowa została całkowicie zniszczona w wyniku działań wojennych, a w 1964 roku wraz z budową bloków na jej terenie przestała istnieć.

18. Niemiecki XIX wieczny polityk, odegrał kluczową rolę w zjednoczeniu Niemiec. Przedwojenny patron dzisiejszej ulicy Bolesława Chrobrego.

21. Francuski pisarz, autor „Nędzników"; w latach 1952-55 miał swoją ulicę na Oporowie, na miejscu patrona zastąpiony przez Ludwika Solskiego.

22. Poprzednia nazwa alei generała Józefa Hallera.

24. Poprzednia nazwa ulicy Rodziny Kornów na Osobowicach.

24. Funkcjonująca krótko po wojnie nazwa obecnego placu Legionów (zanim został placem PKWN), będąca dosłownym tłumaczeniem wcześniejszej nazwy niemieckiej.

PODSUMOWANIE ROKU 2023

Mikrogranty

KIEDY:

15 GRUDNIA, 17:30

GDZIE:

BARBARA
UL. ŚWIDNICKA 8B

W PROGRAMIE:

- STATYSTYCZNE I MERYTORYCZNE PODSUMOWANIE ROKU
- MIKROQUIZY, GRY I ZABAWY
- KONCERTY UKRAIŃSKICH ZESPOŁÓW KAPUSTA BAND ORAZ KWIT/KBIT
- ROZMOWY PRZY PRZEKĄSKACH I ROZGRZEWAJĄCYCH NAPARACH

DOŁĄCZ DO NAS, DO ZOBACZENIA!

SZCZEGÓŁY:

WROCŁAWSKI INSTYTUT KULTURY
umbrella
TRATWA
Wrocław miasto spotkań

Iceland Liechtenstein Norway grants

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego

WroclawskiInstytutKultury
www.instytutkultury.pl

Więcej materiałów o wystawie i artystkach

CZYJE GŁOSY SĄ SŁYSZANE?

WHOSE VOICES ARE BEING HEARD?

Wystawa podsumowująca rezydencje programu wymiany osób artystycznych z Polski i Norwegii
Exhibition presenting a summary of the residency exchange programme for artists from Poland and Norway

10.11–31.12

BWA WROCŁAW GŁÓWNY
PIŁSUDSKIEGO 105

WSTĘP WOLNY

Artystki biorące udział w wystawie:

Kine Michelle Bruniera
Ingrid Frivold
Aliona Pazdniakova
Viktoriia Tofan
Lill Yildiz Yalcin
Yachi Sian-Yuan Yang

Kuratorka wystawy:
Agata Ciastoń

Ostatnie, finisażowe oprowadzanie kuratorskie Agaty Ciastoń
z tłumaczeniem PJM

16.12 | 17:00

WROCŁAWSKI INSTYTUT KULTURY

SAFE MUSE

BWA Wrocław

Wrocław miasto spotkań

patroni medialni:

RADIO WROCŁAW · RAM 93,8 w dobrym tonie · RADIO WROCŁAW KULTURA · CONTEMPORARY LYNX · NN6T